

ΚΟΝΙΤΣΑ

1913 - 2013

100 ΧΡΟΝΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

168. Γενάρης - Φλεβάρης 2013

ΚΟΝΙΤΣΑ

1913 - 2013
100 ΧΡΟΝΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

168. Γενάρης - Φεβάρης 2013

168. Γενάρης - Φεβάρης 2013

Φωτ. εξωφ.

Αντάρτες στο Σμόλικα (1912)

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ

«Σύλλογος Φίλων Περιοδικού
ΚΟΝΙΤΣΑ»

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

και Υπεύθυνος κατά Νόμο:

Σωτήρης Τουφίδης

Κόνιτσα 44.100

Τηλ. - fax. 26550 22212

Κιν. 6979138737

periodiko-konitsa@hotmail.com

Συντάσσεται από Επιτροπή:

Ανδρέου Ηλίας

Τουφίδης Σωτήρης

Τσιάγκης Ίκαρος

Ετήσια συνδρομή:

Εσωτερικού 15 Ευρώ,

Εξωτερικού 30 Ευρώ ή 40 Δολ.

Αλληλογραφία - Συνδρομές
στον υπεύθυνο Σ. Τουφίδη

ΚΟΝΙΤΣΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ
ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Περίοδος Τρίτη • Τεύχος 168 Γενάρης - Φεβάρης 2013 • Euro 3

Π ε ρ ι ε χ ό μ ε ν α

Σελ.

1	Εκατό χρόνια Ελευθερίας
5	Εκδήλωση για την απελευθέρωση Κόνιτσας, Σ.Τ
9	Δελτίο τύπου Δημόσιας Βιβλιοθήκης
10	Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Κόνιτσας, Αικ. Τσούβαλη
15	Σύνδεσμος Απ/των Γυμν-Λυκείου, Σπ. Γκότζος
21	Ανοιχτή Επιστολή, Χαρ. Εξάρχου
25	Απάντηση Παναγ. Γαργάλα
30	Ημέρα μνήμης του ολοκαυτώματος, Β. Τσιαλιαμάνης
33	Η μέλισσα και το τάλαντον, Π. Μπελθικιώτη
35	Το ζητούμενο ήθος, Χρ. Ζάνη
37	Μια μέρα στη Β. Ήπειρο, Στ. Παρασκευόπουλου
41	Αναμνήσεις από τα γυμνασιακά χρόνια, Αγ. Πολίτη
44	Γεγονότα από την Κατοχή, Ζήση Παπαζήση
47	Ένας ήρωας παπάς, Σ.Τ.
49	Περιπλανήσεις, Π. Μπούνα
53	Οι δυο φτωχοί, Σωκ. Οικονόμου
55	Βιβλιοπαρουσίαση, Συμεών Κοιμισόγλου
59	Βιβλιοπαρουσίαση, Μαρία Τσούπη
62	Τα παιδιά του Πληκατίου, Αντ. Ζιώγα
65	Βιβλιοπαρουσίαση, Γεωργ. Σύρου
67	Νέα από την Μόλιστα. Μολιστινού
69	Πανηγύρι στο Μεσοβούνι, Π. Κυργιάννη
71	Αδ/τα Λαγκαδιωτών, Παν. Νάτση
73	Υπόμνημα, Β. Τσιαλιαμάνη
74	Η πίτα των Μοναστηριωτών
75	Η πίτα Γυμν-Λυκείου, Σπ. Γκ.
76	Επιστολή, Θ. Κουσιαφέ
77	Σχόλια - Ειδήσεις - Κοινωνικά

ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ - ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Θ Ε Ο Δ Ω Ρ Ι Δ Η

Γαριβάλδη 10,
45221 Ιωάννινα
τηλ. 26510 77358
e_theodo@otenet.gr

ΕΚΑΤΟ ΧΡΟΝΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ (24/2/1913-24/2/2013)

Πέρασαν εκατό χρόνια από εκείνο το πρωινό της 24ης Φεβρουάριου, που αρειμάνιοι άνδρες του αντάρτικου τμήματος της Βριάζας (Δίστρατο), με κρουσταλλένιες τις γενειάδες τους από τον παγωμένο αέρα του Σμόλικα, κατηφόριζαν στα πρώτα σπίτια της πάνω Κόνιτσας. Το τρεχαλητό τους μαρτυρεί ανυπόμονους μαντατοφόρους του μεγάλου αγγέλματος της ημέρας πως η Κόνιτσα και τα χωριά της αναπνέουν, μετά από πέντε αιώνες, τον αέρα της πολυπόθητης ελευθερίας.

Αμέσως οι καμπάνες του Αγ. Νικολάου ξεσηκώνουν τους «ραγιάδες» Κονιτσιώτες και προς το μεσημέρι σύσσωμος ο λαός της πόλης, προύχοντες και κλήρος με επικεφαλής τον αγωνιστή και συμπαραστάτη του Μητροπολίτη Σπυρίδωνα, στη βρύση του Αϊ Γιάννη, υποδέχεται τα πρώτα τμήματα του ελληνικού Στρατού υπό τη διοίκηση του Λοχαγού Παπανικολάου.

Ακολουθεί Δοξολογία στο Μητροπολιτικό ναό του Αγ. Νικολάου και από την επόμενη μέρα οι Κονιτσιώτες, στην αγκαλιά της μητέρας Ελλάδας πλέον, καλούνται, μέχρι τις μέρες μας, να διαχειριστούν τις τύχες του τόπου τους.

Η απελευθέρωση της περιοχής μας έχει τα δικά της ιστορικά στοιχεία και γεγονότα, στο πέρασμα μιας εκατονταετίας, αλλά δεν τα αναδείξαμε όπως θα 'πρεπε: ίσως αυτό να οφείλεται και στις δύσκολες συνθήκες που επικράτησαν

σ' όλη τη μεταπελευθερωτική εποχή μέχρι τις μέρες μας...

Ας κάνουμε μια μικρή αναδρομή στο μακραίωνα διάστημα της δουλείας. Γνωρίζουμε από την ιστορία ότι οι πρόγονοί μας υπέφεραν τα πάντα από τον κατακτητή: Βαριά φορολογία - που γινόταν μεγαλύτερη από τους ντόπιους σπαχήδες, τουρκαλβανούς μπένδες, κοτσαμπάσηδες - ανασφάλεια και ασφυκτική πίεση να αλλαξοπιστήσουν, ληστρικές επιδρομές, αναγκαστικές μετακινήσεις κυνηγημένων προς άλλους τόπους κ.ά.

Παρ' όλα αυτά άντεξαν και παρέμειναν Έλληνες.

Πολύ σπουδαίο ρόλο έπαιξε η δράση του του Μεγάλου Εθναπόστολου Πατροκοσμά του Αιωλού με την ώθηση του λαού στη χρήση της ελληνικής γλώσσας και την ίδρυση σχολείων προς ενίσχυση της πίστης για το «ποθούμενο» δηλαδή τη λευτεριά του Γένους.

Ομάδες μαστόρων (πειράδων, ξυλογλυπτών, ζωγράφων), ταξίδευαν σε όλη την οθωμανική επικράτεια, Βαλκάνια, Μ. Ασία κ.ά. χτίζοντας σπίτια, γεφύρια, σαραγιά. Άλλοι εμπορεύονται, φέροντας χρήμα και γνώσεις από άλλους πολιτισμούς. Τα караβάνια των Κιρατζήδων ήταν τα μέσα επικοινωνίας με τα οποία κυκλοφορούσαν όλοι αυτοί.

Αλλά και η εκπαίδευση των νέων δεν υστέρησε. Με χρήματα εκκλησιών, ευεργετών και ταξιδεμένων, φωτισμένοι

δάσκαλοι, δίδαξαν σε κωμοπόλεις και χωριά τα ελληνικά γράμματα. Ακόμα και ο αγράμματος Αλή πασάς συνέβαλε σ' αυτό, αφού στην εποχή του τα Γιάννινα είχαν γίνει κέντρο ανάπτυξης γραμμάτων, τεχνών και εμπορίου.

Στην περιοχή μας, μεγάλη ήταν η προσφορά του σχολαρχείου-γυμνασίου Βούρμπιανης, όπου φοιτούσαν ακόμα και αλβανόφωνοι από τη Β. Ήπειρο.

Μετά την επανάσταση του 1821 αναπερώθηκαν τα όνειρα των υπόδουλων κατοίκων της περιοχής που προσδοκούσαν ότι σύντομα θα ερχόταν και σ' αυτούς «το ποθούμενο».

Πολλοί συμπατριώτες μας έλαβαν μέρος σε όλους τους απελευθερωτικούς αγώνες του Έθνους μέχρι το ξημέρωμα της πολυπόθητης μέρας που ακούστηκε, ότι «τα πήραμε τα Γιάννινα». Ασυγγράπτες ομάδες από Βούρμπιανη, Ζέρμα, Δίστρατο που είχαν εφοδιαστεί με «γκράδες» (όπλα της εποχής), έτρεξαν να συνδράμουν τις δυνάμεις του ελληνικού Στρατού που απελευθέρωναν τη μια περιοχή μετά την άλλη. Έτσι ήρθε, επιτέλους η ευλογημένη μέρα της 24ης Φεβρουαρίου 1913.

Μετά την απαλευθέρωση η επαρχία μας ακμάζει με τη φιλεργατικότητα των κατοίκων και τη βοήθεια του κράτους.

Τούτο οφείλεται στο γεγονός ότι πληθυσμιακά βρίσκεται στην κορύφωσή της, αλλά και στο κύμα μετανάστευσης προς τα Βαλκάνια, Μ. Ασίας, Αφρική, ακόμα και στη μακρινή Αμερική, με εισροή πλούτου στον τόπο και καλυ-

τέρευση της ζωής των κατοίκων.

Η Κόνιτσα αναβαθμίζεται διοικητικά με έδρα Επάρχου, τα χωριά αποκτούν σχολεία δημοτικής εκπαίδευσης με τη βοήθεια του Κράτους και γυμνάσιο στην Κόνιτσα όπου δίδαξαν άξιοι καθηγητές από άλλες περιοχές, αλλά και γηγενείς, ανεβάζοντας σε υψηλό επίπεδο την παιδεία με εισαγωγή πολλών αποφοίτων στα πανεπιστήμια της χώρας.

Αυτή η παράδοση συνεχίζεται και σήμερα με το Γενικό και Τεχνικό Λύκειο.

Ιδρύθηκε στην πόλη της Κόνιτσας η Αναγνωστοπούλειος Σχολή η οποία φέρει το όνομα του Παπιγκιώτη ευεργέτη, καθώς και Ορφανοτροφείο (σήμερα κέντρο Παιδικής Μέριμνας), τα οποία για την εποχή εκείνη ήταν ισάξια των σημερινών επαγγελματικών ιδρυμάτων.

Στολίδια της πόλης τα οποία μαζί με το Νοσοκομείο (που τώρα υποβιβάστηκε σε Κέντρο Υγείας), εξυπηρέτησαν όλη την επαρχία. Οργανώθηκαν Δημόσιες Υπηρεσίες όπως: Ειρηνοδικείο Εφορία, Ταμείο, ΙΚΑ, Κτηνιατρείο, — Τράπεζες και άνοιξαν όλων των ειδών καταστήματα για την εξυπηρέτηση των κατοίκων Κόνιτσας και περιχώρων.

Μέσα σ' όλα αυτά και ο αναδασμός του κάμπου, η ανέγερση ξενοδοχείων, η ανάπτυξη του τουρισμού με το φυσικό πλούτο της περιοχής που περιβάλλεται από ψηλά βουνά και εξαιρετικά φαράγγια όπου κυλούν τα καθάρια νερά τους τρία ποτάμια.

Άνοιξε το Τελωνείο Μέρτζιανης για

την επικοινωνία προς τη γειτονική χώρα με αμοιβαίο όφελος.

Αξιόλογη είναι και η πολιτισμική αναβάθμιση πόλης και χωριών της Κόνιτσας. Λειτουργεί Δημόσια βιβλιοθήκη με χιλιάδες τόμους βιβλίων, που αποτελεί πνευματικό φάρο με τη δράση της. Από το Δήμο, Συλλόγους και Αδ/ττες διοργανώνονται εκδηλώσεις, παραδοσιακά πανηγύρια, Καρναβάλια, συνέδρια κ.ά. Ιδρύθηκε Κέντρο Περ/κής Εκπ/σης με πλούσια δράση στον εκπαιδευτικό τομέα. Εκδίδεται το περιοδικό «ΚΟΝΙΤΣΑ» με μακρόχρονη παρουσία στον τόπο που ζούμε, αλλά και γέφυρα επικοινωνίας αποδήμων εσωτερικού και εξωτερικού. Να προσθέσουμε και το πατροπαράδοτο «Παζαρόπουλο» που είναι σημείο αναφοράς για μια (εβδομάδα κάθε Σεπτέμβρη (20-26)...

Στο διάστημα της ελεύθερης εκατονταετίας, σ' αυτόν τον τόπο συνέβησαν και ιστορικά γεγονότα μεγάλης σημασίας:

α. Με την εισβολή των φασιστικών δυνάμεων του Μουσολίνι στις 28 Οκτώβρη 1940 γράφτηκε το Έπος της Πίνδου στις κορφές του Σμόλικα και στην ένδοξη κοιλάδα του Αώου, όπου συντρίφτηκε η επίλεκτη μεραρχία των Αλπινιστών (Τζούλια) και άρχισε η προέλαση του ελληνικού Στρατού ως τη Β. Ήπειρο.

β. Η ιταλογερμανική κατοχή βύθισε τον τόπο μας στην εξαθλίωση και χρειάστηκε τετράχρονος αγώνας του λαού με την Εθν. Αντίσταση και του συμμαχικού

παράγοντα για να απαλλαγεί ο τόπος από τους εισβολείς.

γ. Ο εμφύλιος πόλεμος, που οι κυριώτερες φάσεις του έλαβαν χώρα στην πολύπαθη επαρχία μας με καταστροφικές συνέπειες. Σε τοπικό επίπεδο, στην πόλη μας το Έπος του 1940 έχει υποβαθμιστεί, ο δε εμφύλιος επισήμως αποσιωπάται, ενώ θα μπορούσε να υψωθεί σε συμβολισμό και χειρονομία αδελφικής αλληλοσυγχώρησης με ανάλογες εκδηλώσεις.

ε. Ένα άλλο γεγονός, τέλος, που επηρέασε δυσμενώς την περιοχή μας είναι η αθρόα μετανάστευση της δεκαετίας του 60, αποτέλεσμα των προαναφερομένων γεγονότων και της γενικότερης αστυφιλίας λόγω στρεβλών πολιτικών των Κυβερνήτων....

Δυστυχώς σήμερα, παρά τη γενική πρόοδο των τελευταίων χρόνων, το μέλλον διαγράφεται δυσοίωνα, αφού ο πληθυσμός των χωριών μας συρρικνώνεται με άμεσο αντίκτυπο στην ίδια την πόλη της Κόνιτσας.

Οι δυο διοικητικές μεταρρυθμίσεις της τ. Αυτοδιοίκησης Α' και Β' βαθμού (ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ-ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ), στόχευαν στο να δημιουργήσουν αναπτυξιακούς μηχανισμούς, αλλά πριν την ώρα τους διολίσθησαν ή μάλλον για να κυριολεκτούμε, δεν μπόρεσαν να ξεφύγουν από το λασπερό έδαφος της γραφειοκρατίας.

Και δεν μας έφταναν αυτά, τώρα με την οικονομική κρίση, το Δ.Ν.Τ. και την «Τρόικα», οι φτωχοί γίνονται φτωχότε-

ροι, η ανεργία μεγαλώνει και τα καθημερινά «χαράτσια» γονατίζουν τον κόσμο.

Ας ελπίσουμε, πως με το γιορτασμό των εκατό χρόνων από την απελευθέρωση, να μην υποδουλωθούμε, οικονομικά τώρα, σε νέους κατακτητές και ας αγωνιστούμε μονιασμένοι για ένα καλύτερο μέλλον.

Το περιοδικό μας, παρόν σε όλες τις εκδηλώσεις, δεν είναι δυνατόν να απουσιάσει από το γιορτασμό της απελευθέρωσης και σύντομα θα εκδόσου-

με ειδικό τομίδιο τιμώντας τους αγώνες και τις θυσίες εκείνων που με το αίμα τους μας κληροδότησαν το πολύτιμο αγαθό της ζωής, την ελευθερία.

Μ' αυτές τις σκέψεις, η Συντακτική Επιτροπή και ο Σύλλογος φίλων του περιοδικού, καλούμε τους απανταχού Κοινοσιώτες να συσστρατευτούμε ως εγγυητές του μέλλοντος του τόπου μας και με την ευκαιρία της επετείου τους στέλνουμε τους πατριωτικούς χαιρετισμούς μας.

Αντάρτες στο Σμόλικα (1912).

Αρχ. Α. Βερτόδουλου

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

© photo raptis konitsa tel. 6975578625
lamprosr@otenet.gr

Την Κυριακή 24/2/2013 ο Δήμος Κόνιτσας πραγματοποίησε εκδήλωση γιορτάζοντας τα εκατό χρόνια απελευθέρωσης της πόλης και της

επαρχίας από την οθωμανική σκλαβιά πέντε, σχεδόν αιώνων.

Η πανηγυρική εκδήλωση άρχισε με αρχιερατική λειτουργία και Δοξολογία

© photo raptis konitsa tel. 6975578625
lamprosr@otenet.gr

στο Ναό του Αγ. Κοσμά του Αιτωλού, επιμνημόσυνη δέηση και κατάθεση στεφάνου από το Δήμαρχο στο μνημείο πεσόντων.

Κατόπιν, στη γεμάτη με πλήθος κόσμου αίθουσα του δημοτικού μεγάρου, η Πρόεδρος της Κοινωφ. Επιχείρησης του Δήμου κ. Κατερίνα Τσούβαλη, έκανε μια σύντομη αναφορά στα γεγονότα και ευχαρίστησε όσους βοήθησαν στην πραγματοποίηση της εκδήλωσης. Στη συνέχεια ο Δήμαρχος κ. Π. Γαργάλας απηύθυνε σύντομο χαιρετισμό στους παρευρισκόμενους και η Βυζαντινή παραδοσιακή χορωδία της Μητρόπολης έψαλε το «Τη υπερ μάχω...» και συνέ-

χισε με τραγούδια της απελευθέρωσης.

Αμέσως μετά ο Λέκτορας του Παν/μίου Ιωαννίνων κ. Νικ. Αναστασόπουλος εκφώνησε τον πανηγυρικό της ημέρας με θέμα: «Η Κόνιτσα στο ελληνικό κράτος-πραγματικότητες και συμβολισμοί».

Έγινε προβολή οπτικού υλικού από τα σχολεία Β/θμιας Εκπ/σης Κόνιτσας και η εκδήλωση έκλεισε με την ορχήστρα πνευστών (jazz-Ethnic) του Μουσικού σχολείου Ιωαννίνων.

Στην εκδήλωση παρευρέθηκαν και ο νυν βουλευτής κ. Κ. Τασούλας και ο πρώην βουλευτής κ. Μιχ. Παντούλας.

ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΕΚΘΕΣΗΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

Στα πλαίσια των εκδηλώσεων για την απελευθέρωση, έγιναν στην αίθουσα του Κέντρου Παιδικής Μέριμνας Κόνιτσας, τα εγκαίνια έκθεσης βιβλίων της Δημόσιας Κεντρικής Βιβλιοθήκης και του Πολιτιστ. Συλλόγου Καστανιανής Πωγωνίου με θέμα: «Εκατό χρόνια από την απελευθέρωση της Κόνιτσας».

Τα βιβλία (γύρω στα 300) είναι δωρεά του Πολιτιστικού Συλλόγου από τη συλλογή του καθηγητή κ. Βαγγέλη Πριώνη ο οποίος, όπως γράψαμε και σε προηγούμενο τεύχος, είχε δωρίσει στη Βιβλιοθήκη και άλλους 500 τόμους πλουτίζοντας σε μεγάλο βαθμό το περιεχόμενο της Βιβλιοθήκης, όχι μόνο σε αριθμό, αλλά και σε ποιότητα, αφού

στη συλλογή υπάρχουν πολλά βιβλία που είναι σπάνια.

Ο Δ/ντής της Βιβλιοθήκης κ. Δημ. Ευαγγέλου μίλησε για λίγο ευχαριστώντας το Σύλλογο και προσωπικά τον κ. Πριώνη και ακολούθησε ομιλία του ιστορικού Ανέστη Δεμερτζίδα με θέμα «τα ιστορικά γεγονότα πριν και μετά την απελευθέρωση της Κόνιτσας».

Από τον Δήμαρχο παραδόθηκε, εν μέσω χειροκροτημάτων, τιμητική πλακέτα στους δωρητές και έγινε το κόψιμο της κορδέλας από το σεβ. Μητροπολίτη κ. Ανδρέα και το Δήμαρχο.

Στην εκδήλωση παρευρέθηκαν και αρκετοί Καστανιανίτες που ήρθαν για την εκδήλωση. Η υπάλληλος της Βι-

βιβλιοθήκης κ. Ντούλια ενημέρωνε τους παρευρισκόμενους· οι οποίοι περιεργάζονταν τους πάγκους με τα βιβλία και τις φωτογραφίες του Πολεμικού Μουσείου από τους αγώνες του 1912-13 που στόλιζαν τους τοίχους της αίθουσας.

Στο τέλος όλοι απόλαυσαν τα εδέσματα που προσφέρθηκαν.

Μ' αυτή τη μεγάλη προσφορά του ο κ. Ε. Πριώνης, νομίζουμε ότι θα πρέπει να χαρακτηριστεί μεγάλος ευεργέτης γιατί σ' αυτά τα βιβλία, που έχουν διαχρονική αξία, πολλοί τωρινοί και μελλοντικοί ερευνητές θα καταφεύγουν να βρίσκουν πολύτιμες πληροφορίες για τις εργασίες τους και στο προσωπικό της

Βιβλιοθήκης εναπόκειται να τα αξιοποιήσει καταλλήλως ώστε να γίνονται εύκολα προσβάσιμα από τους ενδιαφερόμενους.

Από μας ένα μεγάλο ευχαριστώ στον από παλιά φίλο μας κ. Β. Πριώνη. Τον συγχαίρουμε για την πολύτιμη προσφορά του και του ευχόμαστε να ζήσει πολλά χρόνια για να καμαρώνει τους κόπους του. Γι' αυτά τα «πνευματικά του παιδιά» που απόκτησε, διαθέτοντας πολύ χρόνο και χρήμα, να είναι σίγουρος ότι εκεί που τα εμπιστεύτηκε θα έχουν «στοργική» φροντίδα ώστε να προσφέρουν εσαεί γνώση στους επιγενόμενους!!!

Σ.Τ.

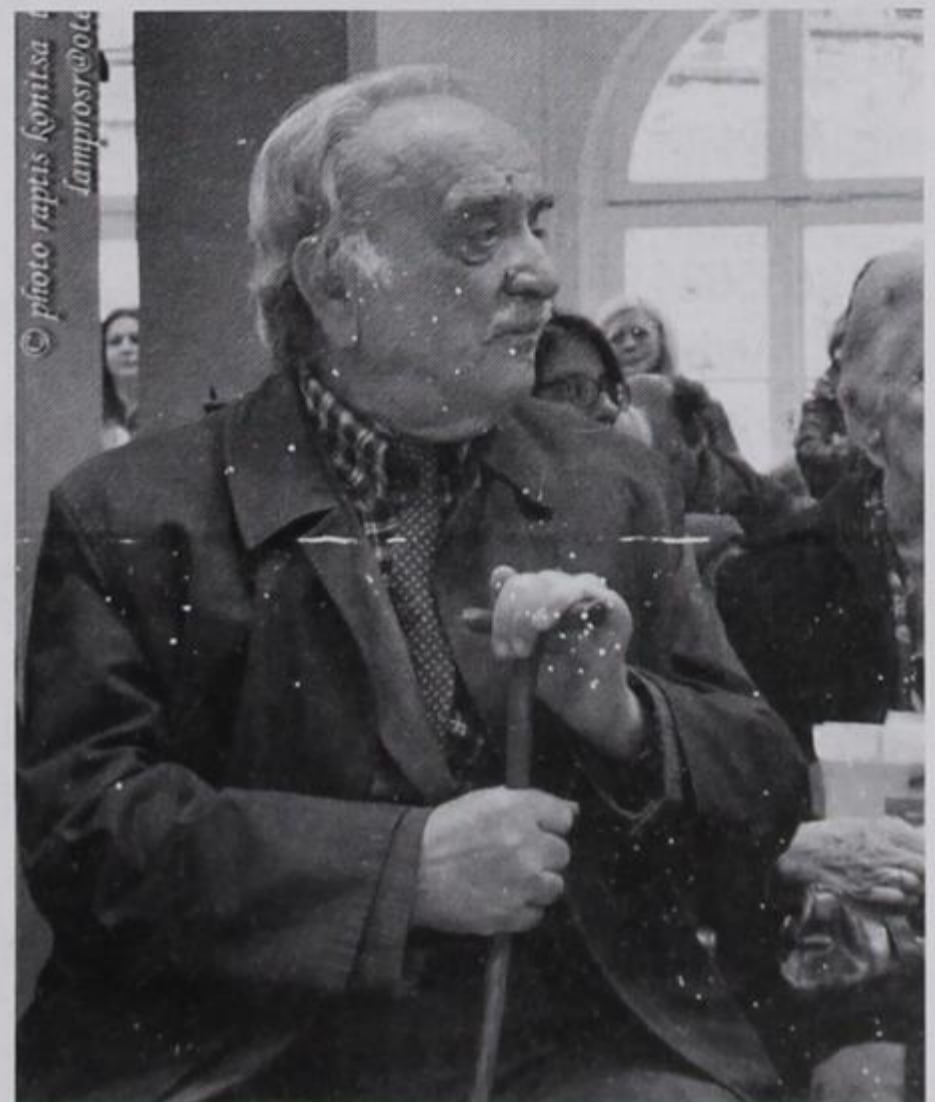
ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Πραγματοποιήθηκαν την Κυριακή 24 Φεβρουαρίου 2013 τα εγκαίνια της έκθεσης “1913-2013: 100 χρόνια από την απελευθέρωση της Κόνιτσας” που συνδιοργάνωσαν η Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας και ο Πολιτιστικός Σύλλογος Καστάνιανης Πωγωνίου. Η έκθεση περιλαμβάνει τη συλλογή του ιδιώτη κ. Ευάγγελου Πριώνη, η οποία δωρήθηκε στη Δημόσια Βιβλιοθήκη Κόνιτσας, καθώς και βιβλία από την κονιτσιώτικη βιβλιογραφία. Πρόκειται για 300 περίπου έντυπα τεκμήρια της ιστορικής περιόδου των Βαλκανικών Πολέμων. Χωρίζεται σε 9 ενότητες που περιλαμβάνουν τα επαναστατικά κινήματα προ των βαλκανικών πολέμων, ιστορικά έργα που αφορούν τους Βαλκανικούς Πολέμους και την απελευθέρωση των Ιωαννίνων, λευκώματα με φωτογραφίες και ζωγραφικούς πίνακες που απεικονίζουν την εποχή και τις πολεμικές επιχειρήσεις, έργα που αφορούν τον Αλή Πασά, την απελευθέρωση της Άρτας και της Πρέβεζας, την παιδεία του υπόδουλου γένους και τους μεγάλους ηπειρώτες ευεργέτες. Σημαντική είναι η παρουσίαση ενδεικτικών έργων της Κονιτσιώτικης εκδοτικής παραγωγής.

Ο προϊστάμενος της Βιβλιοθήκης αφού καλοσώρισε τους παρευρισκόμενους, ευχαρίστησε όσους βοήθησαν για την διοργάνωση της έκθεσης και ιδιαίτερα τον κ.Ευάγγελο Πριώνη για την μεγάλη δωρεά και με την σύμφωνη

γνώμη του και την συμφωνία του Μητροπολίτη Δρυϊνουπόλεως Πωγωνιανής και Κονίτσης εξαγγέλθηκε η δημιουργία “Αρχείου Ηπειρωτογνωσίας” με 40.000 τίτλους βιβλίων που υπάρχουν στη συλλογή “Πριώνη”. Στη συνέχεια κάλεσε στο βήμα τον κ. Ανέστη Δεμερτζίδη, υποψήφιο διδάκτορα Νεότερης Ιστορίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, ο οποίος αναφέρθηκε στην ομιλία του στην “Κόνιτσα στις απαρχές του 20ου αιώνα: το πολιτικό και κοινωνικό πλαίσιο της ενσωμάτωσης στο ελληνικό κράτος. Ακολούθησε ξενάγηση των παρευρισκομένων στον χώρο της έκθεσης.

Η έκθεση θα παραμείνει ανοιχτή έως τις 15 Μαρτίου 2013 καθημερινά 10.00-12.00. Για προγραμματισμό επισκέψεων παρακαλούμε επικοινωνήστε στο τηλέφωνο 2655022298.

ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΗΜΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Λειτουργία της Φωτογραφικής
Έκθεσης της Ιστορίας της Κόνιτσας

Η Φωτογραφική Έκθεση της Ιστορίας της Κόνιτσας, στεγάζεται στο πετρόκτιστο κτίριο του παλιού μουσουλμανικού σχολείου, στη θέση Κυπαρίσσια, κοντά στο τζαμί της Κόνιτσας.

Λειτουργεί από την Τρίτη έως και το Σάββατο από τις 9 το πρωί έως τις 15.00 το απόγευμα.

Για περισσότερες πληροφορίες να απευθύνεστε στο τηλέφωνο της Κοινοφελούς Επιχείρησης του Δήμου Κόνιτσας στο τηλ.2655024144

Αικατερίνη Τσούβαλη-Τσαρούχη
Πρόεδρος Κοινοφελούς Επιχείρησης
Δήμου Κόνιτσας

**Συνέντευξη Τύπου κ. Θεοδωράκης
ΑΓΣ Ιωαννίνων**

Θάθελα να καλωσώρισω σαν οικοδεσπότης της οργάνωσης όλους τους παράγοντες των ομάδων και τους αθλητές και να τους ευχηθώ καλή διαμονή στην πόλη της Κόνιτσας.

Ιδιαίτερα θα ήθελα να ευχαριστήσω τον κ. Δήμαρχο και τους παράγοντες της πόλης της Κόνιτσας για την διοργάνωση αυτής της εκδήλωσης που συνέδραμαν τα μέγιστα για την επιτυχία της.

Είμαι βέβαιος ότι η διοργάνωση θα πάει καλά. Ελπίζω αθλητικά να περάσουν στην επόμενη φάση οι καλύτεροι αλλά και οι διοργανωτές να μείνουν ευχαριστημένοι απ' όλη την διοργάνωση, κ. Φαλιέρος Ανδρέας από Παναχαϊκή

Ευχαριστώ τον κ. Δήμαρχο Κόνιτσας Παναγιώτη Γαργάλα για την φιλοξενία του διαμέσου της ομοσπονδίας γιατί ζούμε σε μια κατάσταση που δεν θα μπορούσαμε για 2η φορά εμείς σαν Παναχαϊκή να συμμετέχουμε σ' έναν βόρειο όμιλο σαν νότιοι λόγω των εξόδων που απαιτούνται.

Πράγματι να είμαστε εμείς η αφορμή με το τουρνουά αυτό η Κόνιτσα ν' αναπτυχθεί στο χώρο του Βόλει.

κ. Τζιουμάκας Σωκράτης από Ηρακλή Θεσσαλονίκης Ευχαριστούμε τον κ. Δήμαρχο για την φιλοξενία.

Η Κόνιτσα είναι μια πολύ όμορφη πόλη. Τα παράπονά μας είναι προς την ομοσπονδία όσον αφορά τις ημερομηνίες που επέλεξε για τη διεξαγωγή των αγώνων.

Όσες ενοχλήσεις κάναμε δεν είχαμε καμία αλλαγή ούτε μετάθεση με αποτέλεσμα να πάρουμε μέρος με ελλείψεις (τρεις παίκτες λιγότερους).

κ. Ανδρεάδης Γιάννης από Εθνικό Αλεξανδρούπολης

Ευχαριστίες προς τον κ. Δήμαρχο για την φιλοξενία του τουρνουά.

Ερχόμαστε πρώτη φορά στην πόλη της

Κόνιτσας, συναντήσαμε υπέροχους ανθρώπους.

Θεωρώ έξυπνη και σωστή την επιλογή της ΕΟΠΕ να πραγματοποιηθεί το τουρνουά στην Κόνιτσα.

Οι ομάδες που συμμετέχουν στην Α1 χρησιμοποιούν παιδιά έφηβους.

Στηρίζουμε την ανάπτυξη βάζοντας αυτά τα παιδιά στην Α1 και παράλληλα στηρίζουμε τις προσπάθειες των παιδιών. Οτιδήποτε πρόχειρο θα ήταν καταστροφικό.

Εύχομαι να κυλήσουν όλα ομαλά να περάσουν οι δύο καλύτερες ομάδες στην επόμενη φάση και να μην υπάρχει αναστάτωση στον πρωταθλητισμό των ομάδων.

κ. Δήμαρχος Παναγιώτης Γαργάλας

Εκ μέρους του Δήμου και όλων των κατοίκων της περιοχής, σας καλοσωρίζω στην πόλη μας σ'έναν τόπο με πλούσιο φυσικό περιβάλλον, ιδιαίτερο λαϊκό πολιτισμό, με ιστορία στον αθλητισμό αλλά και με σύγχρονες αθλητικές υποδομές. Είναι ιδιαίτερα τιμητικό για την Κόνιτσα, που φιλοξενεί αυτή την αθλητική εκδήλωση.

Πάντα είμαστε ανοικτοί στη φιλοξενία τέτοιων οργανώσεων. Στοχεύουμε να γίνει γνωστή η περιοχή μας και να δώσουμε διεξόδους στην νεολαία προς τον αθλητισμό. Ως Δήμος

θα κάνουμε το καλύτερο δυνατό.

Εύχομαι ό,τι καλύτερο στις ομάδες. Καλή επιτυχία και να αναδειχθεί η καλύτερη.

ΔΗΜΟΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Εκατό Χρόνια η Κόνιτσα ελεύθερη (1913-2013)

Εορτασμός για την Απελευθέρωση της Κόνιτσας από τους Οθωμανούς

Κόνιτσα, 24 Φεβρουάριου 2013 Πρόσκληση

Την Κυριακή, 24 Φεβρουάριου 2013, συμπληρώνονται εκατό χρόνια από την απελευθέρωση της Κόνιτσας από τους Οθωμανούς. Ο Δήμος Κόνιτσας οργανώνει, για όλο το έτος 2013, σειρά εκδηλώσεων με στόχο την επιστημονική έρευνα και τεκμηρίωση των γεγονότων της απελευθέρωσης αλλά προπάντων με στόχο την τιμή στον αγώνα εκείνων που θυσιάστηκαν για την ελευθερία.

Στο πλαίσιο αυτών των εκδηλώσεων σας προσκαλούμε να γιορτάσουμε την 24 Φεβρουάριου, ως ημέρα τιμής, ευγνωμοσύνης και μνήμης.

Η παρουσία σας αποτελεί τιμή για μας

Ο Δήμαρχος Κόνιτσας Παναγιώτης Γαργάλας

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

7.30: Αρχιερατική Λειτουργία στο Ι. Ναό του Αγίου Κοσμά του Αιτωλού 11.00: Επιμνημόσυνη δέηση, κατάθεση στεφάνου από το Δήμαρχο Κόνιτσας στο μνημείο των πεσόντων

11.15-11.30: Βυζαντινή-Παραδοσιακή χορωδία Ι. Μητροπόλεως Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανής και Κονίτσης: Τραγούδια της απελευθέρωσης 11.30-11.50: Ο πανηγυρικός της ημέρας στο Δημαρχείο Κόνιτσας, με ομιλητή τον κ. Αναστασόπουλο Νικόλαο, Λέκτορα του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Η Κόνιτσα στο Ελληνικό Κράτος: Πραγματικότητες και συμβολισμοί.

- 11.50-12.00: Προβολή οπτικού υλικού από τα σχολεία Β/θμιας Εκπ/σης Κόνιτσας
12.00-12.30: Μουσική εκδήλωση με την ορχήστρα των πνευστών ('zz-ΕίΗηίο) του Μουσικού Σχολείου Ιωαννίνων
12.30: Δεξίωση στο Δημαρχείο
13.00: Στο Κέντρο Παιδικής Μέριμνας Κόνιτσας θα γίνουν τα εγκαίνια της έκθεσης Βιβλίων της Δημόσιας Κεντρικής Βιβλιοθήκης Κόνιτσας και του Πολιτιστικού Συλλόγου Καστάνιανης Πωγωνίου με θέμα: «Εκατό χρόνια από την απελευθέρωση της Κόνιτσας». Απονομή αναμνηστικής πλακέτας από το Δήμαρχο Κόνιτσας προς τιμήν του Συλλόγου Καστάνιανης Πωγωνίου.

Νικόλαος Αναστασόπουλος, Λέκτορας Νεώτερης και Σύγχρονης Ελληνικής Ιστορίας, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.

Η Κόνιτσα στο ελληνικό κράτος: πραγματικότητες και συμβολισμοί.

Οι Βαλκανικοί πόλεμοι, που ξέσπασαν τον Οκτώβριο του 1912, σηματοδοτούν για το ελληνικό κράτος μία επίπονη και επίμονη προσπάθεια εδαφικής ολοκλήρωσης. Η εικόνα του Ηπειρωτικού μετώπου, από τον Νοέμβριο του 1912 έως τα τέλη του Φεβρουαρίου 1913, αντικατοπτρίζει αυτήν ακριβώς την πολυεπίπεδη διαδρομή. Άλλωστε, η απελευθέρωση των Ιωαννίνων υπήρξε ένα συλλογικό επίτευγμα του Ελληνικού στρατού και υπογράμμισε, στο πεδίο της μάχης, την λήξη του αγώνα κατά της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Εκτός, όμως, των ανωτέρω, ιδιαίτερος για την εποχή μας, το εν λόγω γεγονός δεν έχει μόνον ιστορικό χαρακτήρα αλλά και συμβολισμούς, με τα μηνύματα της επίτευξης των στόχων που το συνοδεύουν.

Εν προκειμένω, η ένταξη της Κόνιτσας στην Ελλάδα, στις 24 Φεβρουαρίου, είναι, εν πολλοίς, αποτέλεσμα των πολεμικών επιχειρήσεων που έλαβαν χώρα στην ευρύτερη περιοχή το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Φεβρουαρίου του 1913. Από την άλλη

πλευρά, ωστόσο, η έκβαση του απελευθερωτικού αγώνα, δεν ήταν παρά το αποτέλεσμα κάποιων επιτυχημένων ενεργειών, συντονισμένων ή μεμονωμένων ή ακόμη και συγκυριών. Ειδικότερα, προς αυτήν την κατεύθυνση, τονίζεται η συμβολή του Μητροπολίτη Βελλάς και Κονίτσης Σπυρίδωνα Βλάχου στην εκκόλαψη αντάρτικων ομάδων κατά των Οθωμανών από το 1908. Ομοίως, σταδιακά από τα τέλη του 1911, αντάρτικα σώματα εμφανίστηκαν στην ευρύτερη περιοχή της Κόνιτσας, όπως στην Βούρμπιανη, την Οξυά ή την Φούρκα. Ακολούθως, ήδη, από τον χειμώνα του 1912 σημειώθηκαν επαναστατικές ενέργειες στα χωριά της λάκκας του Αώου.

Στον επιχειρησιακό τομέα, η αντιμετώπιση του μετώπου της Κόνιτσας είχε ανατεθεί σε απόσπασμα της V Μεραρχίας (αναπτυγμένη στη Φλώρινα, Έδεσσα, Καστοριά και Κοζάνη), αποτελούμενο από τα I και II τάγματα του 22ου Συντάγματος Πεζικού. Αυτά, στις αρχές Φεβρουαρίου ευρίσκονταν στο Επαχώρι, ενώ στις 7 του ιδίου μηνός κατευθύνθηκαν προς την Φούρκα. Την επομένη ημέρα, στις 8 Φεβρουαρίου, τα δύο τάγματα κατευθύνθηκαν προς την Μόλιστα, την οποία και κατέλαβαν, καθώς σημειώθηκε σχετική κίνηση Οθωμανικών δυνάμεων. Ωστόσο, στις 10 Φεβρουαρίου, οι Οθω-

μανοί επιτέθηκαν εκ νέου στην Μόλιστα ανεπιτυχώς και τελικώς στις 14 Φεβρουαρίου 3 φάλαγγες κινήθηκαν κατά των ελληνικών τμημάτων στην ίδια περιοχή. Στην μάχη που ακολούθησε, στις 15 Φεβρουαρίου, οι Οθωμανικές δυνάμεις αποκρούστηκαν με αρκετές απώλειες. Η είδηση της πτώσης των Ιωαννίνων στις 21 Φεβρουαρίου και της νίκης του Ελληνικού στρατού στο Μπιζάνι είχε ως άμεσο αποτέλεσμα, την ίδια ημέρα, την αποχώρηση των Οθωμανών από την Κόνιτσα και ειδικότερα του διοικητή της περιοχής Τζαβήτ πασά. Βεβαίως, συνακόλουθα, λαμβάνεται υπόψη και η εντολή, στις 22 Φεβρουαρίου, του Πρωθυπουργού Ελ. Βενιζέλου να παραμείνουν στην περιοχή δύο μεραρχίες ώστε να ολοκληρώσουν το έργο της εκκαθάρισης. Πάντως, στις 23 Φεβρουαρίου, ο Οθωμανικός στρατός, ο οποίος ευρισκόταν στην περιοχή Κόνιτσα - Λεσκοβίκι - Μεσογέφυρα είχε ήδη συμπυχθεί προς την Πρεμετή. Ως εκ τούτου, το απόσπασμα της V Μεραρχίας έδωσε την εντολή αφενός στο τάγμα που ήταν στη Μόλιστα να καταλάβει την Κόνιτσα και αφετέρου στο τάγμα που ήταν στη Φούρκα να κινηθεί προς τη Μόλιστα. Ωσαύτως, στη διλοχία του 23ου Συντάγματος, η οποία ήταν στο Κάντισικο, να κατευθυνθεί προς την Στράτσιανη και την Καστάνιανη. Άλλωστε, το σχετικό απόσπασμα του τηλεγραφήματος του Γενικού Επιτελείου της 24ης Φεβρουαρίου αποτυπώνει τα δεδομένα: «...αριθμός τις φυγάδων ασυντάκτων κατόρθωσε να διαφύγει προς Βορράν. Η III Μεραρχία να εξακολουθήσει την προς Μεσογέφυρα πορεία της, να καταλάβη δε τη συμπράξει του αποσπάσματος της V Μεραρχίας και την Κόνι-

τσαν...».

Εν κατακλείδι, ο Ελληνικός στρατός, με επικεφαλής τον λοχαγό Α. Παπανικολάου, εισήλθε στην πόλη της Κόνιτσας στις 24 Φεβρουαρίου και έτυχε, ως φυσιολογικό, εξαιρετικά θερμής υποδοχής. Μάλιστα, ο Μητροπολίτης Σπυρίδων αντάλλαξε προσφωνήσεις με τον Έλληνα αξιωματικό και ακολούθησε ο αφοπλισμός των κατοίκων της περιοχής, αφού προηγουμένως περισυλλέγησαν οι εναπομείναντες αιχμάλωτοι Οθωμανοί. Μάλιστα, σε σχετικό στρατιωτικό ημερολόγιο αναφέρεται χαρακτηριστικά για εκείνες τις στιγμές: «... άμα τη καταλήψει της πόλεως αμέσως περισυλλέγησαν οι διαμείναντες αιχμάλωτοι Τούρκοι περί τους 80 και διετάχθη η φρούρησης των τουρκικών οικιών, ίνα μη συμβώσιν έκτροπα... Ακολούθως διετάχθη ο αφοπλισμός των κατοίκων και συνεστήθη πολιτοφυλακή εξ εντόπιων ανδρών...».

Δημοτικό Κατάστημα Αλληλεγγύης

Με την απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Κόνιτσας αριθ. 20/23-01-2012 εγκρίθηκε η ίδρυση Δημοτικού Καταστήματος Αλληλεγγύης (Δ.Κ.Α.), με στόχο τη στήριξη των ευπαθών ομάδων του Δήμου μας και τη δημιουργία ενός δυναμικού κοινωνικού εθελοντικού κινήματος, που θα ενεργοποιεί την τοπική κοινωνία, θα προσφέρει βοήθεια, διασφαλίζοντας παράλληλα την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, καθώς θα λειτουργεί με εχεμύθεια και βάσει αντικειμενικών κριτηρίων.

Το ΔΚΑ λειτουργεί κάθε Τετάρτη και Παρασκευή, από 09.00 έως 13.00 μ.μ. Τις άλλες ημέρες τρόφιμα, είδη ρουχισμού κ.α.

συγκεντρώνονται στα Γραφεία της Κοινωνικής Επιχείρησης του Δήμου Κόνιτσας (Παλιό Δημαρχείο, πάνω όροφος) και μεταφέρονται στο ΔΚΑ. Τηλ. 2655024144 Επίσης στα διηρβΓ Μείνει της Κόνιτσας υπάρχει το Καλάθι της Αλληλεγγύης.

Παράλληλα για τον ίδιο σκοπό έχει ανοιχθεί τραπεζικός λογαριασμός για όσους επιθυμούν να προσφέρουν στους άπορους συμπολίτες μας.

ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 386/545182-57 IBAN ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ GR8201103860000038654518257.

Τον τραπεζικό λογαριασμό διαχειρίζονται ο Δήμαρχος Κόνιτσας κ. Παναγιώτης Γαργάλας και οι αρχηγοί των παρατάξεων του Δήμου, κ. Ανδρέας Παπασπύρου και Νικόλαος Εξάρχου.

Κυριακή 17/2/2013

18.00: ΑΓΣ Ιωαννίνων - ΓΕ Παναχαϊκή

20.00: ΜΓΣ Εθνικός Αλεξανδρούπολης - ΓΣ Ηρακλής

Δευτέρα 18/2/2013

18.00: ΜΓΣ Εθνικός Αλεξανδρούπολης - ΑΓΣ Ιωαννίνων 20.00: ΓΣ Ηρακλής - ΓΕ Παναχαϊκή

Τρίτη 19/2/2013

12.00: ΓΕ Παναχαϊκή - ΜΓΣ Εθνικός 14.00: ΑΓΣ Ιωαννίνων - ΓΣ Ηρακλής

«Η καρδιά του αθλητισμού θα χτυπήσει για μία ακόμη φορά στην Κόνιτσα. Μετά τη φιλοξενία του τουρνουά μίνι χάντμπολ, είναι μία διοργάνωση που μπορεί να σηματοδοτήσει τη διάσταση που πρέπει να δώσει η δημοτική αρχή στη νεολαία Κόνιτσας. Θα πρέπει να ακολουθήσουμε το δρόμο και του αθλητισμού. Ο Δήμος θέλει να δώσει διέξοδο στους νέους της περιοχής και ευελπιστούμε ότι θα υπάρξει συνεργασία με την Ομοσπονδία, την τοπική Ένωση Πετοσφαίρισης και τους συλλόγους που καλλιεργούν το άθλημα του βόλεϊ, τόσο για τη φιλοξενία και άλλων διοργανώσεων μελλοντικά, όσο και για τη δημιουργία ακαδημιών και μιας ομάδας στην Κόνιτσα. Θα δώσουμε τον καλύτερό μας εαυτό για να αποδειχθούμε άφογοι οικοδεσπότες και να διαφημίσουμε την περιοχή και τις ομορφιές της, εκφράζοντας παράλληλα την ευχή ο ΑΓΣΙ να προκριθεί στην τελική φάση και δεσμευόμενος ότι ο Δήμος Κόνιτσας θα διεκδικήσει να είναι οικοδεσπότης και των τελικών.

ΔΗΜΟΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Τον έναν από τους δυο ομίλους της ημιτελικής φάσης του Πανελληνίου Πρωταθλήματος Βόλεϊ Εφήβων θα φιλοξενήσει η πόλη της Κόνιτσας από την Κυριακή 17 μέχρι και την Τρίτη 19 Φεβρουάριου. Οι αγώνες θα φιλοξενηθούν στο κλειστό γυμναστήριο του Δήμου Κόνιτσας και η διοργάνωση πραγματοποιείται μετά από πρωτοβουλία του Δήμου Κόνιτσας, της Περιφέρειας Ηπείρου και του Αθλητικού Γυμναστικού Συλλόγου Ιωαννίνων.

Στον πρώτο όμιλο συμμετέχουν οι ομάδες του ΑΓΣΙ, της Γ.Ε Παναχαϊκή, του Εθνικού Αλεξανδρούπολης και του Γ.Σ Ηρακλής.

Το πρόγραμμα των αγώνων έχει ως εξής:

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ-ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Προς:

Περιοδικό «ΚΟΝΙΤΣΑ»

Δήμαρχο Κο Παναγιώτη Γαργάλα, Πρόεδρο Δημοτικού Συμβουλίου κο Κοσμά Σδούκο, Δημοτικούς Συμβούλους Πρόεδρο Δ.Σ. Κοινωφελούς Επιχείρησης κα Κατερίνα Τσούβαλη Ίδρυμα Κλέαρχου Παπαδιαμάντη, Κόνιτσα

Στο τεύχος Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου 2012 του Περιοδικού μας διαβάσαμε κείμενο που επιγράφεται «Περί του αιτήματος του Συνδέσμου των Αποφοίτων του Γυμνασίου και Λυκείου Κόνιτσας, για την απομάκρυνση της Κοινωφελούς Επιχείρησης Δήμου Κόνιτσας και του Πνευματικού Κέντρου από το κτήριο του Παλιού Δημαρχείου» που τελειώνει ότι είναι «εισήγηση στο Δημοτικό Συμβούλιο της Τσούβαλη-Τσαρούχη Αικατερίνης Προέδρου της Κοινωφελούς Επιχείρησης Δήμου Κόνιτσας».

Το περιοδικό μας δημοσίευσε ένα κείμενο που στρέφεται εναντίον ενός γραπτού αιτήματος του Σωματίου μας προς τον Δήμο μας και την Κοινωφελή του Επιχείρηση χωρίς να δημοσιεύει το κείμενο - αίτημα μας, το οποίο συν-αποστέλλουμε με την παράκληση να δημοσιευθεί προς ενημέρωση των αναγνωστών και απομάκρυνση των παρεξηγήσεων που δημιουργήθηκαν.

Από το δημοσιευμένο κείμενο πρωτοπληροφορηθήκαμε, γιατί ουδέποτε υπήρξε πρόσκληση μας ούτε ενημέρωση μας, κατά παράβαση της δημοκρατικής τάξης, ότι συζητήθηκε στο Δημοτικό Συμβούλιο ερήμην μας «αίτημα μας» (όπως καθυστερημένα μάθαμε) στην συνεδρίαση της 27ης-12-2012 με το παραπάνω τίτλο που έχει και το

κείμενο.

Από τους κους Δήμαρχο και Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου λοιπόν ζητάμε να μας πληροφορήσουν με τίνος πρωτοβουλία συζητήθηκε θέμα με τέτοιο τίτλο και αν αυτός που έβαλε αυτόν τον τίτλο είχε διβάσει το αίτημα μας και ακόμη να μας χορηγηθεί αντίγραφο της απόφασης που λήφθηκε για να καθορίσουμε της περαιτέρω ενέργειες μας.

Πρόκειται καθαρά για διαστρέβλωση του αιτήματος μας, που αφορούσε σε όλο το περιεχόμενο του την ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ με το όνομα ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΠΑΝΝΗ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥ-ΛΟΥ στο κτήριο του Παλιού Δημαρχείου με φορέα το ΙΔΡΥΜΑ ΚΛΕΑΡΧΟΥ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗ. Στο ίδιο το κείμενο μας γράφουμε: «Επειδή ο καιρός περνάει και ο χρόνος κυλάει σα νερό θα πρέπει να δρομολογηθεί το συντομότερο η διαδικασία της ίδρυσης και λειτουργίας Πινακοθήκης από το Κοινωφελές Ίδρυμα Παπαδιαμάντη στο παραπάνω κατάλληλο κτήριο και να λυθούν με τον καλύτερο τρόπο τα προβλήματα που ανακύπτουν, όπως απομάκρυνσης της Δημοτικής Κοινωφελούς Επιχείρησης από το κτήριο, της ανεύρεσης χρημάτων για τον εξοπλισμό της πινακοθήκης και των εργασιών διαμόρφωσης του χώρου, του κανονισμού της, της διοικήσεως της, της ανεύρεσης φύλακα-ξεναγού της και τυχόν άλλα προβλήματα». Για τον καθένα που διαβάζει το αίτημα μας κατανοεί ότι ζητάμε την ίδρυση και λειτουργία Πινακοθήκης στο συγκεκριμένο κτήριο που θα έχει ως συνέπεια, μεταξύ των άλλων, την απομάκρυνση των

γραφείων της Κοινοφελούς Επιχείρησης, που κι εμείς ως αιτούντες την θεωρούμε «πρόβλημα» και όχι βέβαια ως μοναδικό για τα όσα γράφουμε και άλλα τόσα θα εμφανιστούν εάν υλοποιηθεί το αίτημα μας» και ζητάμε την επίλυση κατά τον καλύτερο τρόπο. Τεράστια η απόσταση μεταξύ του πραγματικού αιτήματος μας για «Πινακοθήκη» και του δήθεν «αιτήματος» που αναγράφεται με πανηγυρικό τρόπο και στην ημερήσια διάταξη και στο δημοσιευμένο κείμενο για «απομάκρυνση της Επιχείρησης από το κτήριο του παλιού Δημαρχείου». Είναι δε χαρακτηριστικό πως δεν τηρήθηκαν ούτε τα προσχήματα αναφέροντας έστω π.χ. στον τίτλο του υπό συζήτηση θέματος «για απομάκρυνση ...για να στεγασθεί πινακοθήκη». Στο δημοσιευμένο τρισέλιδο κείμενο που ασχολείται με πολλά, όχι όμως με το αίτημα μας, αναφέρεται αυτό με πέντε λέξεις «ο Σύνδεσμος ζητά ... την απομάκρυνση... «προκειμένου να λειτουργήσει ως πινακοθήκη». Αντίθετα στο επίσης τρισέλιδο αίτημα μας όλο το περιεχόμενο του αφορά την ίδρυση και λειτουργία Πινακοθήκης και μια παράγραφος στα προβλήματα που θα δημιουργήσει και μεταξύ αυτών συγκαταλέγεται και η απομάκρυνση των γραφείων της Κοινοφελούς Επιχείρησης από το κτήριο του παλιού Δημαρχείου, χωρίς αυτό να μειώνει το μέγεθος των προβλημάτων που θα δημιουργηθούν, αλλά φανερώνονται από την αντιπαραβολή των δύο κειμένων οι στόχοι των.

Για Ίδρυση και λειτουργία Πινακοθήκης κλπ στο παλιό Δημαρχείο αποφάσισε ομόφωνα το Δημοτικό Συμβούλιο, επί προηγούμενης θητείας, με την 96/26-4-2010

απόφαση του, που συναποστέλλουμε. Συμφώνησαν μετά χαράς ο νυν Δήμαρχος, τότε επικεφαλής της μειοψηφίας και οι σύμβουλοι της τότε μειοψηφίας.

Μάλιστα οι της μειοψηφίας τότε πλειοδοτούσαν (και σωστά) ότι η προσπάθεια πρέπει να είναι οργανωμένη. Βεβαίως καμιά απόφαση δεν έχει δογματικό χαρακτήρα. Οι αποφάσεις ακυρώνονται, τροποποιούνται όταν αλλάζουν οι κοινωνικοοικονομικές συνθήκες για να εξυπηρετηθούν οι ανάγκες των δημοτών.

Για την ώρα αρκούν τα παραπάνω και θα επανέλθουμε για το μεγάλο θέμα της Ίδρυσης και Λειτουργίας Πινακοθήκης στο παλιό Δημαρχείο, που προσφέρεται λόγω της κεντρικής του θέσης και της κατασκευής του με τον ισόγειο ενιαίο χώρο και τον ανώγειο ενιαίο χώρο, που επικοινωνούν με εσωτερική σκάλα, γι' αυτή την πολιτιστική δραστηριότητα. Η ολιγόχρονη ζωή του Σωματείου μας αποδεικνύει ότι μόνο κτίζει και ποτέ δεν γκρεμίζει.

Κατά την ίδια την κα Αικατερίνη Τσούβαλη «Πινακοθήκη με έργα της συλλογής του αείμνηστου Γιάννη Λυμπερόπουλου λειτουργούσε, με την φροντίδα της Κοινοφελούς Επιχείρησης, μέχρι τις 7 Δεκεμβρίου 2012...» η λειτουργία οργανωμένης και σε μόνιμη βάση Πινακοθήκης με δυνατότητες ανάπτυξης και μέσα σ' αυτή και χώρο ανάδειξης του συγγραφικού κλπ έργου του αείμνηστου Γιάννη Λυμπερόπουλου, με την βοήθεια, την εποπτεία και τη διοίκηση ανθρώπων που γνωρίζουν το αντικείμενο τόσο κατά την ίδρυση όσο και κατά την λειτουργία είναι το αίτημα μας. Όσο για τα γραφεία της Κοινοφελούς Επι-

χείρσης μπορούν να στεγασθούν και σε καλύτερο χώρο. Πάντοτε υπάρχουν ανάγκες και μπαίνουν προτεραιότητες. Η Κοινοφελής Επιχείρηση ως πολιτιστικός φορέας του Δήμου οφείλει να υιοθετήσει τον καινούριο πολιτιστικό στόχο αλλά και να βοηθήσει στην λειτουργία της Πινακοθήκης.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου
ΣΠΥΡΟΣ ΓΚΟΤΖΟΣ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ
ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ-ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Αναγνωρισμένο Σωματείο

Εδρα: Κόνιτσα Κόνιτσα 22-10-2012

Προς:

α) Κοινοφελές ίδρυμα Κλέαρχου Παπαδιαμάντη, Κόνιτσα

β) Δήμο Κόνιτσας, Κόνιτσα

Ο αείμνηστος συμπατριώτης μας Κλέαρχος Παπαδιαμάντης άφησε ακίνητη περιουσία στην Αθήνα για να διατίθενται τα μισθώματα τους υπέρ κοινοφελών σκοπών στην Κόνιτσα, όπως αυτοί (οι σκοποί) αναφέρονται στην διαθήκη του και στο Προεδρικό Διάταγμα ίδρυσης και λειτουργίας του Ιδρύματος με την παραπάνω επωνυμία .

Ο αείμνηστος συμπατριώτης μας Ιωάννης Λυμπερόπουλος υπήρξε ο πρώτος και επί πολλά έτη Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος. Υπό αυτή την ιδιότητα και βοηθούμενος από τον Μιχαήλ Ντίνο συγκέντρωσε ένα σεβαστό αριθμό ζωγραφικών πινάκων για την ίδρυση Πινακοθήκης καθώς και αρκετά βιβλία Κονιτσιωτών ή αναφερόμενα στην Κόνιτσα, που μπορούν να εκτεθούν στην Πινακοθήκη.

Επί προηγούμενης δημοτικής θητείας με την 96/26-4-2010 ομόφωνη απόφαση

του Δημοτικού μας Συμβουλίου αποφασίσθηκε η δημιουργία Πινακοθήκης και Φωτοθήκης (μόνιμης φωτογραφικής έκθεσης) με την ονομασία «ΙΔΡΥΜΑ ΚΛΕΑΡΧΟΣ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ-ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΙΩΑΝΝΗ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ», στο παλιό Δημαρχείο, συγκυριότητας του Ιδρύματος κατά ποσοστό 49% εξ αδιαιρέτου και του Δήμου κατά ποσοστό 51% εξ αδιαιρέτου, χωρίς μέχρι τώρα δυστυχώς να υλοποιηθεί η απόφαση.

Η ίδρυση και λειτουργία Πινακοθήκης στην Κόνιτσα θα είναι σπουδαίο γεγονός για τον τόπο μας, θα συμβάλλει στην αισθητική καλλιέργεια του κοινού, στην δια βίου εκπαίδευση μέσα από την τέχνη, στην ψυχαγωγία που αυτή προσφέρει, θα γίνει εστία πολιτισμού και σίγουρα θα εμπλουτισθεί από δωρεές στο μέλλον και με άλλους πίνακες ζωγράφων και με άλλα έργα καλλιτεχνών. Ακόμη θα τιμηθούν και θα τιμούνται στο διηνεκές με την παραπάνω ονομασία της Πινακοθήκης οι δύο σπουδαίοι μακαρίτες συμπατριώτες μας, ο ευεργέτης Κλέαρχος Παπαδιαμάντης και ο διανοούμενος και συγγραφέας Ιωάννης Λυμπερόπουλος. Είναι γεγονός ότι στην Κόνιτσα λείπουν μουσεία, εκθεσιακοί χώροι και εν γένει επισκέψιμοι χώροι ανθρώπινης δημιουργίας και η έλλειψη αυτή έχει συνέπειες στον πολιτισμό, στις τέχνες, στην καλλιέργεια, στην μάθηση, στον τουρισμό, στην οικονομία.

Το καλοκαίρι, που πέρασε, για το θέμα της Πινακοθήκης έγινε συζήτηση στο Δημαρχείο με τον κο Δήμαρχο, στην οποία παρέστησαν ο Πρόεδρος του Διοικητικού μας Συμβουλίου Σπύρος Γκότζος, ο γιος

του μακαρίτη Γιάννη Λυμπερόπουλου Γιώργος Λυμπερόπουλος καθηγητής Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και ο συ-νεργάτης του επί πολλά χρόνια δικηγόρος Κώστας Πύρος. Σημειώνεται εδώ ότι τα δύο τέκνα του Ιωάννη Λυμπερόπουλου είδαν με χαρά την προσπάθεια και την ανταπόδοση τιμής στον πατέρα τους από την Κόνιτσα, που σε όλη του την ζωή υπεραγαπούσε και υπηρέτησε πολύτροπα και με τα πολλά και μοναδικά γραπτά του κείμενα.

Στην ίδρυση και στην λειτουργία της Πινακοθήκης δήλωσαν ότι θα βοηθήσουν προθυμότατα ο ζωγράφος Ζήκος Δέδος και ο γλύπτης Μιχαήλ Οικονομίδης.

Επειδή ο καιρός περνάει και ο χρόνος κυλάει σαν νερό θα πρέπει να δρομολογηθεί το συντομότερο η διαδικασία της ίδρυσης και λειτουργίας Πινακοθήκης από το Κοινωφελές Ίδρυμα Παπαδιαμάντη στο παραπάνω κατάλληλο κτίριο και να λυθούν με τον καλύτερο τρόπο τα προβλήματα που ανακύπτουν, όπως της απομάκρυνσης της Δημοτικής Κοινωφελούς Επιχείρησης από το κτίριο, της ανεύρεσης χρημάτων για τον εξοπλισμό της πινακοθήκης και των εργασιών διαμόρφωσης του χώρου, του κανονισμού της, της διοικήσεως της, της ανεύρεσης φύλακα- ξεναγού της και τυχόν άλλα προβλήματα.

Κατά την γνώμη μας φορέας της προσπάθειας αυτής θα πρέπει να είναι αποκλειστικά το Ίδρυμα, ως ιδιοκτήτης των πινάκων, και απομένει η λήψη απόφασης από το Διοικητικό Συμβούλιο του για ίδρυση και λειτουργία Πινακοθήκης με την προαναφερθείσα ονομασία στο παλιό Δη-

μαρχείο, συγκυριότητας του κατά ποσοστό 49%, η εγγραφή στον προϋπολογισμό του για το έτος 2013 ποσού για τον εξοπλισμό και την διαμόρφωση του χώρου, ισογείου και πρώτου ορόφου με το άνοιγμα της εσωτερικής σκάλας κλπ για την θέρμανση κλπ, αφού ο Δήμος, συγκύριος κατά ποσοστό 51% πρότεινε και συνήνεσε για την χρήση αυτή με την παραπάνω απόφαση του Δημοτικού του Συμβουλίου, την οποία κοινοποιούμε στο Ίδρυμα.

Εμείς ως σωματείο θα είμαστε με όλες τις δυνάμεις μας πάντα στο πλευρό του Ιδρύματος και του Δήμου για ό,τι καλό γίνεται ή θα γίνει στην Κόνιτσα και θα μας λυπήσει ιδιαίτερα η οποιαδήποτε καθυστέρηση, αφού πλήρως μας εκφράζει το αρχαίο απόφθεγμα «το γοργόν και χάριν έχει».

Περιμένουμε τα καλά σας νέα.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου
ΣΠΥΡΟΣ ΓΚΟΤΖΟΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘ. 96/2010
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 7^ο/2010
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Θέμα: Δημιουργία Πινακοθήκης και Φωτοθήκης (μόνιμης φωτογραφικής έκθεσης) στο παλαιό Δημαρχείο.

Στην Κόνιτσα και στο Δημοτικό Κατάστημα σήμερα στις 26-04-2010, ημέρα Δευτέρα και ώρα 18:00, συνήλθε σε Δημόσια

Συνεδρίαση το Δημοτικό Συμβούλιο Κόνιτσας μετά από πρόσκληση του Προέδρου του Δημοτικού Συμβούλου με αριθμό Πρωτ. 2933/ 21-04- 2010, η οποία δημοσιεύθηκε στον ειδικό χώρο ανακοινώσεων

του Δήμου και επιδόθηκε με αποδεικτικό στους Δημοτικούς Συμβούλους, σύμφωνα με το άρθρο 95 του Ν. 3463/2006 και στους Προέδρους Τοπικών Συμβουλίων Τοπικών Παρόντα Μέλη

- 1) Τσιαλιαμάνης Βασίλειος του Πέτρου
- 2) Κίτσιος Σταύρος του Ιωάννη
- 3) Χαρίλαος Παρασκευας του Βασιλείου
- 4) Γεώργιος Σπανός του Δημητρίου
- 5) Γεώργιος Ρόμπολος του Νικολάου
- 6) Δημήτριος Ευαγγέλου του Ευαγγέλου
- 7) Χαρίλαος Κοντογιάννης του Κων/νου,
- 8) Κων/νος Λάκκας του Θεόφιλου
- 9) Παναγιώτης Γαργάλαστου Βασιλείου
- 10) Ελένη Παπαμιχαήλ του Πέτρου
- 11) Νικόλαος Καρράς του Αναστασίου
- 12) Ιωάννης Τσαρούχης του Χρήστου
- 13) Μιχαήλ Ντίνος του Κων/νου
- 14) Χρόνης Καλτσούνης του Νικολάου
- 15) Νικόλαος Εξάρχου του Βασιλείου

Παρών κατά τη διεξαγωγή της συνεδρίασης σύμφωνα με το άρθρο 95 παρ. 7 του Ν. 3463/2006 ήταν ο πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ.

Στη συνεδρίαση παραβρέθηκε και η υπάλληλος του Δήμου και ορισμένη από το Δήμαρχο Πρακτικογράφας κα Ευδοξία Τζουμάκα για την τήρηση των πρακτικών της συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου Κόνιτσας.

Ο Δήμαρχος Κόνιτσας κος Χαράλαμπος Εξάρχου παρευρέθη (ΠΤ) συνεδρίαση.

Δ/των, σύμφωνα με τις Διατάξεις του άρθρου 95 παρ. 7 του Ν 3463/2006, για να συζητήσει και αποφασίσει στα θέματα της ημερήσιας διάταξης.

Αφού διαπιστώθηκε ότι το Δημοτικό Συμβούλιο έχει απαρτία καθόσον από το

σύνολο των δεκαεπτά (17) Δημοτικών Συμβούλων έχουν παρευρεθεί δεκαπέντε (15):

Απάντα Μέλη

Πέτρος Μήτσος

Κων/νος Λάππας

αν και νόμιμα έχουν κληθεί

προσήλθε στο 12^ο θέμα της Η.Δ.

Παρουσία του Δημάρχου Κόνιτσας Χαράλαμπος Εξάρχου, ο Πρόεδρος του Δ.Σ. Βασίλειος Τσιαλιαμάνης κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης και είπε τα παρακάτω σχετικά με το 7^ο Θέμα της ημερήσιας Διάταξης:

Θέμα: Δημιουργία Πινακοθήκης και Φωτοθήκης (μόνιμης φωτογραφικής έκθεσης) στο παλαιό Δημαρχείο.

Το παλαιό Δημαρχείο της Κόνιτσας ανήκει κατά κυριότητα στο Δήμο Κόνιτσας με ποσοστό 51%, και στο Ίδρυμα Κλέαρχου Παπαδιαμάντη με ποσοστό 49%. Μετά την απομάκρυνση του Κ.Ε.Π. από τον ισόγειο χώρο του ως άνω κτιρίου, ο χώρος είναι ελεύθερος και στον πάνω όροφο στεγάζεται η Κοινωφελής Δημοτική Επιχείρηση του Δήμου μας η οποία απασχολεί μια εργαζόμενη. Κάλλιστα μπορεί να απομακρυνθεί και η Κοινωφελής Επιχείρηση ή ακόμα και με την παραμονή της εργαζόμενης η οποία θα προσφέρει υπηρεσίες ως ξεναγός να χρησιμοποιηθεί το κτίριο κατά μεν το ισόγειο ως πινακοθήκη με πρώτους πίνακες που θα εκτεθούν τους πίνακες που έχει στην ιδιοκτησία του το Ίδρυμα Παπαδιαμάντη και τους οπαίους με πολλούς κόπους συγκέντρωσε ο αείμνηστος φιλότεχνος συμπατριώτης μας Ιωάννης Λυμπερόπουλος και ο πάνω όροφος να χρησιμοποιηθεί ως μόνιμη φωτοθήκη (μόνιμη φωτογραφική έκθεση) με φωτογραφίες που

θα αναφέρονται σε Κονιτσιώτικα θέματα και στους Κονιτσιώτες. Η Κόνιτσα στερείται επισκέψιμων χώρων και ένας τέτοιος χώρος είναι απαραίτητος.

Η Πινακοθήκη να ονομαστεί: «ΙΔΡΥΜΑ ΚΛΕΑΡΧΟΣ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ - ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΙΩΑΝΝΗ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ», προς τιμή του παραπάνω. Για φωτογραφίες είναι πρόθυμος να μας δωρίσει ο φιλέρευνος Τάκης Φασουλής που έχει κάνει στην Λυκόραχη σχετική έκθεση φωτογραφίας.

Η κ. Παπαμιχαήλ παίρνει το λόγο και λέει πως θα έπρεπε να υπάρχει ένα σχεδιάγραμμα για όλα αυτά που αναφέρει ο Πρόεδρος στην εισήγηση του, όπως τότε θα γίνει αυτό, με τι χρήματα με ποιους ανθρώπους. Τα μουσεία χρειάζονται επιστημονική τεκμηρίωση, πολυετείς προσπάθειες και χρήματα. Ο κ. Τσαρούχης αναφέρει πως πέρα από την έκθεση των φωτογραφιών μπορεί να γίνει ένα λεύκωμα τοπικών γεγονότων. Ο κ. Καλτσούνης λέει πως στην Κόνιτσα υπάρχει ήδη έκθεση φωτογραφίας. Ο κ. Ντίνος αναφέρει πως υπάρχουν και κάποια βιβλία του Ιωάννη Λυμπερόπουλου τα οποία θα πρέπει να τοποθετηθούν στον ίδιο χώρο με την πινακοθήκη. Θα μπορούσε να γίνει ένας χώρος μουσειακός οργα-

νωμένος.

Το Δημοτικό Συμβούλιο μετά από διαλογική συζήτηση, έχοντας υπόψη την εισήγηση του κ.Προέδρου και τις ισχύουσες Διατάξεις του Δ. Κ.Κ.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕ: Ομόφωνα

Εγκρίνει τη δημιουργία Πινακοθήκης και Φωτοθήκης (μόνιμης φωτογραφικής έκθεσης) στο παλαιό Δημαρχείο του Δήμου Κόνιτσας με την ονομασία «ΙΔΡΥΜΑ ΚΛΕΑΡΧΟΣ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ - ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΙΩΑΝΝΗ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ» και αναθέτει στον κ. Μιχαήλ Ντίνο και στον κ. Βασίλειο Τσιαλιαμάνη τις περαιτέρω ενέργειες.

Η απόφαση αυτή έλαβε αυξ. αριθ. 96/2010

Τα μέλη όπως οι ανωτέρω παρόντες Δημοτικοί Σύμβουλοι

Ο Πρόεδρος του Δ. Σ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΑΛΙΑΜΑΝΗΣ

Ακριβές Αντίγραφο με εντολή Δημάρχου

Η Αρμόδια Υπάλληλος

ΕΥΔΟΞΙΑ ΤΖΟΥΜΑΚΑ

Η Γραμματέας

ΕΥΔΟΞΙΑ ΤΖΟΥΜΑΚΑ

Ανοιχτή Επιστολή Χαράλαμπου Εξάρχου, πρώην Δημάρχου Κόνιτσας

Προς:

Δήμαρχο Κόνιτσας, κο Παναγιώτη Γαργάλα

Κύριε Δήμαρχε:

Πέρασαν δύο χρόνια αφότου αναλάβατε το πηδάλιο του Δήμου Κόνιτσας. Τα δύο χρόνια είναι, πιστεύω, μεγάλο χρονικό διάστημα που κρίνει το έργο σας. Χωρίς καμιά αντιπολιτευτική διάθεση διαπιστώνω με μεγάλη μου λύπη, όπως εξάλλου και ο κάθε Κονιτσιώτης και η κάθε Κονιτσιώτσα, μια μεγάλη απραξία, να μη γίνεται τίποτε, να μην κινείται τίποτε στο τοπο μας.

Κύριε Δήμαρχε:

Όπως πολύ καλά γνωρίζετε παραλάβατε την 1η-1-2011 έναν από τους καλύτερους Δήμους της χώρας μας. Δεν χρώσταγε ούτε ένα ευρώ (δύο-τρεις Δήμοι στην Ελλάδα υπάρχουν τέτοιοι) και το κυριότερο σας αφήσαμε στο ταμείο του Δήμου ζεστό χρήμα στις 31-12-2010 5.000.000.ευρώ.

Δυο μεγάλα έργα ενταγμένα σε προγράμματα [Ε.Σ.Π.Α και Ε.Α.Π.Ε.Κ.] προϋπολογισμού 4,5 εκατομ, το έργο της ύδρευσης και το έργο αξιοποίησης χαράδρας Αώου.

Σας κληροδοτήσαμε σωρεία μελετημένων, δημοπρατημένων και εκτελούμενων έργων σε όλο το εύρος του Δήμου. Ορισμένα έργα μας εκτελούνται και τώρα. Επιπλέον σας παραδώσαμε ολοκληρωμένες, θεωρημένες από όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες και ψηφισμένες ομόφωνα από σύσσωμο το Δημοτικό Συμβούλιο μελέτες έργων, που υλοποιούμενες θα αλλάξουν την εικόνα της Κόνιτσας και της περιοχής.

Συγκεκριμένα:

1. Μελέτη αποχέτευσης Δήμου Κόνιτσας (εκτός βιολογικού καθαρισμού) προϋπολογισμού του έργου 8,000,000 ευρώ

2. Μελέτη αξιοποίησης Πηγών Αμαράντου και μεταφοράς του νερού στην Κόνιτσα προϋπολογισμού του έργου 4.000.000 ευρώ

3. Μελέτη αξιοποίησης κατασκευών Πηγής προϋπολογισμού του έργου 3.000.000 ευρώ.

4. Μελέτη επέκτασης Κτηρίου της κάποτε Δημοτικής Αστυνομίας προϋπολογισμού 2.500.000 ευρώ

5. Μελέτη μικρού αναψυκτηρίου και διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου στα Πλατανάκια προϋπολογισμού του έργου 200.000 ευρώ

6. Μελέτη κατασκευής δρόμου σύνδεσης Ιαματικών Πηγών Καβασίλων και Αμαράντου (δρόμος από Ιαματικά Λουτρά Καβασίλων έως Γέφυρα Κρεμαστής μήκους περίπου 2 χιλιομέτρων) προϋπολογισμού 500.000 ευρώ.

Εγινε με φροντίδα της προηγούμενης Δημοτικής Αρχής:

α. Πλήρης τοπογράφηση του παραποτάμιου χώρου, περίπου 110 στρεμμάτων, γύρω από τις Ιαματικές Πηγές Καβασίλων και προσχέδιο μελέτης αξιοποίησής τους από Ιταλούς αρχιτέκτονες και ειδικούς επιστήμονες.

8. Πλήρης τοπογράφηση παραποτάμιας έκτασης στον Αώο ποταμό για την δημιουργία πίστας κανό-καγιάκ αφού παλέψαμε και εντάξαμε το έργο με προϋπολογισμό 2.000.000 ευρώ στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύ-

σεων. Σας παραδόθηκε προσχέδιο προμελέτης που συνέταξαν άλλοι ειδικοί μετά από πρόσκληση μου

γ. Αγωνιστήκαμε και εντάξαμε στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων την σύνταξη μελέτης επέκτασης Ιόνιας Οδού από Καλπάκι μέχρι Κόνιτσα προϋπολογισμού 1.000.000 ευρώ.

Κύριε Δήμαρχε. Είχατε μπροστά σας «πεδίο δόξης λαμπρόν» εάν προσπαθούσατε να υλοποιήσετε τις παραπάνω μελέτες και εάν θέλατε, μπορούσατε να τις εμπλουτίσετε και με δικές σας ιδέες και προτάσεις. Δυστυχώς όμως δεν προωθήσατε για υλοποίηση καμιά μελέτη και δίνεται την εντύπωση ότι τελείτε εν υπνώσει.

Διάβασα στις 4-1-2013 στη γιαννιώτικη εφημερίδα «Πρωινά Νέα» στην πρώτη της σελίδα πως ο Δήμος Πωγωνίου ενέταξε στο ΕΣΠΑ το έργο της αποχέτευσης Παρακαλάμου προϋπολογισμού 5.200.000 ευρώ. Περιχαρείς ποζάρουν στην εφημερίδα ο Περιφερειάρχης Ηπείρου και ο Δήμαρχος Πωγωνίου. Ο Δήμος Ιωαννιτών ενέταξε στο ΕΣΠΑ έργα εξωραϊσμού της πόλης (πεζοδρόμια, πεζοδρομήσεις, πάρκα) των Ιωαννιτών προϋπολογισμού 130 εκατομμυρίων ευρώ και προσπαθεί να εντάξει έργα 158 εκατ.

Ο Παρακάλαμος φτιάχνει αποχέτευση.

Το Κεφαλόβρυσο Πωγωνίου λειτουργεί ήδη το αποχετευτικό του δίκτυο.

Ο Δήμος Κόνιτσας τι κάνει;;; Είναι έγκλημα κατά του τόπου μας η πλήρης αδιαφορία. Είναι παντελώς άδικο ο Δήμος Κόνιτσας να απουσιάζει επιμελώς από το Ε.Σ.Π.Α

Απομένουν μέχρι τις επόμενες δημοτι-

κές εκλογές 18 μήνες και ως το τέλος της θητείας άλλα δύο χρόνια. Ως Δημότης Κόνιτσας σας ζητώ να με ενημερώσετε για το τι προτίθεσθε να κάνετε στον χρόνο που απομένει για την υλοποίηση των παραπάνω μελετών και τι προσπάθειες θα κάνετε για την ένταξη έργων στο ΕΣΠΑ. Το μόνο δημοτικό μας έργο που έχει ενιαχθεί στο ΕΣΠΑ και τώρα εκτελείται είναι το Εσωτερικό Δίκτυο Ύδρευσης Κόνιτσας, αλλά αυτό το έργο μελετήθηκε και εντάχθηκε στο ΕΣΠΑ επί της Δημαρχίας μου. Είναι κρίμα ο μεγάλος σε έκταση και πληθυσμό Δήμος Κόνιτσας να τελειώνει το επταετές πρόγραμμα 20007-2013 του ΕΣΠΑ και να έχει εντάξει μόνο ένα έργο.

Τέλος θέλω να με ενημερώσετε : α) Γιατί το σπουδαίο έργο της Αξιοποίησης της χαράδρας του Αώου δεν προχωράει αφού χρήματα υπάρχουν; Είναι δυνατό να παραμελούμε τον καλύτερο θησαυρό της φύσης που έχει ο Δήμος μας;

β) Γιατί δεν δημοπρατείται το έργο επέκτασης του κτηρίου της κάποτε Σχολής Δημοτικής Αστυνομίας προϋπολογισμού 2.500.000 ευρώ και κρατάτε τα χρήματα στο Ταμείο του Δήμου ανενεργά, όπως σας τα παραδώσαμε; Θέλετε να έλθει το Υπουργείο Εσωτερικών να τα πάρει πίσω ή έχετε άλλες σκέψεις, που δεν θέλω να πιστεύω και ξέρετε πολύ καλά πως θα με βρείτε αντίθετο.

γ) Γιατί δεν τελειώνει το έργο της πεζοδρόμησης-φωτισμού-κατασκευής αγωγού όμβριων υδάτων στον κεντρικό οδικό άξονα της Κόνιτσας από τον άγιο Νικόλαο μέχρι την παλαιό γέφυρα Κόνιτσας;

Θέλω ακόμη να επιστήσω την προσοχή

σας κύριε Δήμαρχε για όσα ακούω από πολλούς αλλά και ο ίδιος διαπίστωσα για την πλημμυρή επίβλεψη των έργων. Κοινή διαπίστωση είναι ότι είναι ανεπαρκής, δεν παρακολουθούνται τα έργα, δεν εφαρμόζονται οι μελέτες. Είναι κρίμα τέτοια εποχή να γίνονται άτεχνα έργα και η δαπάνη για την εκτέλεσή τους να σπαταλιέται.

δ]. Με τις ανάγκες έργων των τοπικών διαμερισμάτων ασχολείται κανείς;

ε]. Αφησα τελευταίο το τεράστιο θέμα των δημοσίων υπηρεσιών. Κάθε εβδομάδα φεύγει και μια δημόσια υπηρεσία από τον δήμο μας. Κύριε Δήμαρχε αυτά κάποιοι πάλεψαν και κερδήθηκαν. Εσείς τι....;

Βεβαίως η συγκυρία είναι δυσκολότατη. Πίστευα και πιστεύω πως ο κάθε ηγέτης, και ηγέτης είναι ο Δήμαρχος, στα δύσκολα φαίνεται. Ο Δήμαρχος είναι, πρέπει να είναι, μπροστάρης που θα τραβήξει στην ανηφόρα της προκοπής όλη την κοινωνία. Αν περιορισθεί ο Δήμος στην αποκομιδή των σκουπιδιών, σε κάποιες πολιτιστικές εκδηλώσεις, άντε και στο να τοποθετήσει δυο γλάστρες στην πλατεία, στην επόμενη απογραφή του 2021 (ζωή να έχουμε) θα μετρη-

θούμε λιγότεροι από τους μίσους σημερινούς κατοίκους.

Θλίβομαι ειλικρινά όταν πληροφορούμαι ότι το φετινό τεχνικό πρόγραμμα του δήμου ανέρχεται στο εξευτελιστικό ποσό των 250.000 ευρώ.

Τα ερωτήματα που καλείσθε να απαντήσετε είναι στα χείλη όλων των Κονιτσιωτών και όλων των Κονιτσιωτισσών και οι δημόσιες απαντήσεις, που θα δώσετε, πρώτα από όλους θα ωφελήσουν εσάς τον ίδιο για να αλλάξετε πορεία και μετά όλους εμάς τους δημότες και κατοίκους της Κόνιτσας. Το χειρότερο όλων θα είναι να μην απαντήσετε. Η περιφρόνηση αυτή δεν θα στρέφεται κατά του προσώπου μου μόνο, αλλά εναντίον όλου του Κονιτσιώτικου Λάου.

Με την ευκαιρία αυτής της δημόσιας επικοινωνίας σας εύχομαι ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ και την ίδια ευχή κάνω σε όλους τους Κονιτσιώτες και σε όλες τις Κονιτσιώτισες. Κύριε Δήμαρχε είμαι στην διάθεση σας για κάθε βοήθεια. Κόνιτσα 16-1-2013

Με τιμή

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΞΕΑΡΧΟΥ
Πρώην Δήμαρχος Κόνιτσας

Ανακοινώσεις Δήμου, Συλλόγων κ.ά. παρακαλούμε να είναι συνοπτικές και να αποφεύγονται οι αντεγκλήσεις από τις στήλες του περιοδικού γιατί θεωρούμε ότι δεν είναι χώρος αντιπαράθεσης...

Σ.Ε.

Χορευτικό Κερασόβου στην εκδήλωση Πανπεριρωικής 2013

*Απάντηση του Δημάρχου Κόνιτσας, κ. Παναγιώτη Γαργάλα,
προς τον κ. Χαράλαμπο Εξάρχου, πρώην Δήμαρχο*

Με έκπληξη διαβάσαμε την ανοικτή επιστολή του κ. Χαράλαμπου Εξάρχου, πρώην Δημάρχου Κόνιτσας, κατά την οποία επιχειρεί να αναδειχθεί ως ο «αναμορφωτής» της Κόνιτσας, απαξιώνοντας την προσπάθεια της σημερινής Δημοτικής Αρχής, να κρατήσει ζωντανή την κοινωνία μέσα σε ένα ιδιαίτερα σκληρό οικονομικό περιβάλλον.

Ο πρώην Δήμαρχος επί δύο χρόνια ήταν εντελώς ανύπαρκτος και μακριά από την καθημερινότητα της Κόνιτσας. Για να κρίνεις την πράξη ή την απραξία κάποιου, πρέπει να είσαι παρών και να εκφράζεις την άποψή σου εκ του σύνεγγυς. Ουδέποτε ο κ. Εξάρχου επισκέφτηκε το Δημαρχιακό Μέγαρο για να πληροφορηθεί σχετικά με τα τεκταινόμενα. Η παντελής απουσία του από τη ζωή και τα πεπραγμένα του Δήμου, γεννούν ερωτηματικά για τη σκοπιμότητα της επιστολής του.

Δεν θα ακολουθήσουμε την μικροψυχία του κ. Εξάρχου, εξάλλου ήταν και παραμένει βασική μας αξιακή θέση να μην διαιρούμε την κοινωνία ούτε να μηδενίζουμε τα πεπραγμένα οποιασδήποτε Δημοτικής Αρχής.

Ο κ. Εξάρχου είχε την τύχη να θητεύσει στο Δήμο προ κρίσης, την εποχή των παχιών αγελάδων για την Ελλάδα και όλο του το έργο περιορίζεται, όπως και ο ίδιος λέει, στην ένταξη δύο έργων και στη σύνταξη κάποιων μελετών. Είχε και έχει την ικανότητα να πολλαπλασιάζει το έργο του τεχνητά, να αυτοθαυμάζεται, να αυτοπροβάλλεται και να

μιλάει για μελέτες που άφησε ως παρακαταθήκη. Πράγματι παραλάβαμε μελέτες αλλά προβληματικές, χωρίς αντίκρισμα, πρόχειρες, ανεπαρκείς και χαμηλής ποιότητας.

Η σημερινή Δημοτική Αρχή πιστεύει στη συναίνεση και στη συνεργασία και όχι στην αλαζονεία, τον αυταρχισμό και τον εγωκεντρισμό. Αρνούμαστε την διαιρετική τακτική και την ποινικοποίηση της πολιτικής ζωής του τόπου, χαρακτηριστικά του προηγούμενου Δημάρχου Κόνιτσας κ. Εξάρχου.

Είναι επιλογή μας να μην ασχοληθούμε με τους πρώην ΟΤΑ, παρά μόνο για να αξιοποιήσουμε ό,τι καλό άφησαν. Κρατήσαμε τα θετικά επιδιώκοντας την ομαλή συνέχεια του Δήμου. Έχουμε αποφύγει τη διαλυτική τακτική της προηγούμενης θητείας, όπου προείχε το εγώ και η αλαζονεία. Είμαστε στο **εμείς** και προωθούμε το δύσκολο έργο του Καλλικρατικού Δήμου και μάλιστα εν μέσω της πολύ δύσκολης κατάστασης της χώρας από την εφαρμογή του μνημονίου, η οποία αντανakλά και στους Δήμους.

Εφόσον όμως η πρόκληση είναι δημόσια και ανοικτή, έχουμε υποχρέωση να εκφράσουμε την άποψή μας, προς αποκατάσταση της αλήθειας.

Τι παραλάβαμε

1. Ταμειακό υπόλοιπο: Πράγματι ο πρώην Δήμος Κόνιτσας άφησε ταμειακό υπόλοιπο 4.757.361,00 ευρώ, εκ των οποίων:

α) Τακτικά 1.264.000,00 €

β) Έκτακτα ειδικευμένα 2.794.837,00 €

γ) ΣΑΤΑ 698.524,00 €

Από αυτά τα 336.916,00 € αφορούσαν οφειλές του Δήμου προς τρίτους (προμηθευτές, ελεύθερους επαγγελματίες, εργολάβους, κλπ) οι οποίες πληρώθηκαν μέσα στο 2011 και τα 1.282.387 € ήταν αναθέσεις έργων (τακτικά και ΣΑΤΑ) ενώ τα έκτακτα ειδικευμένα 2.794.837,00 € προορίζονται για συγκεκριμένο σκοπό (Δημοτική αστυνομία κλπ) και δεν μπορούν να αξιοποιηθούν για οτιδήποτε άλλο. Επομένως το «ζεστό» χρήμα που επικαλείται είναι 343.221,00 €.

2. Έργα στο ΕΣΠΑ. Στη θητεία του κ. Εξάρχου εντάχθηκε ένα έργο στο ΕΣΠΑ και ένα στο ΕΑΠΕΚ, το γνωστό πρόγραμμα των σεισμών.

Ήτοι: 1.700.000 € για το δίκτυο ύδρευσης στο ΕΣΠΑ και 600.000 € στο ΕΑΠΕΚ για τη αξιοποίηση της χαράδρας Αώου, έργα και τα δύο προβληματικών μελετών και απίστευτης δυσκολίας στην υλοποίησή τους, σύνολο 2.300.000 και όχι 4.700.000 που διατείνεται ο κ. Εξάρχου. Επίσης είναι δυνατόν να μιλάς για αξιοποίηση της χαράδρας Αώου και να μην εντάσσεις στη μελέτη την επισκευή και συντήρηση του μονότοξου γεφυριού, σύμβολο της χαράδρας και όλου του Δήμου;

3. Μελέτη Αποχέτευσης: Από τη μελέτη αποχέτευσης, έλειπε ο βιολογικός καθαρισμός και ο τελικός αποδέκτης των λυμάτων, κάτι που είναι εκ των ουκ άνευ στα προγράμματα του ΕΣΠΑ. Το ΕΣΠΑ απαιτεί ενιαία μελέτη αποχέτευσης-βιολογικού και τα έργα συνδέονται σε επίπεδο τελικού απο-

δέκτη. Αρνήθηκε τότε τη χρηματοδότηση των 400.000,00 € για τη δημοπράτηση της μελέτης, επιλέγοντας το δρόμο της απευθείας ανάθεσης με χαμηλό κόστος και χαμηλή ποιότητα.

Σεβόμαστε την αγωνία του κ. Εξάρχου να αναδείξει το «έργο» του, αλλά με τη λογική των αναθέσεων και τις πρόχειρες διαδικασίες, που δεν ανοίγουν προοπτικές για το μέλλον, οι μελέτες και τα έργα του δεν περπατούν.

ΜΕΛΕΤΕΣ

4. Αξιοποίηση πηγών Αμαράντου και μεταφορά νερού στην Κόνιτσα. Ανεπικύρωτη μελέτη, χωρίς πηγή χρηματοδότησης και χωρίς ωρίμανση.

5. Επέκταση του κτηρίου της Δημοτικής Αστυνομίας. Ημιτελής μελέτη και έλλειψη βασικών αδειοδοτήσεων. Η όλη φιλοσοφία της επέκτασης βρίσκεται σε λάθος κατεύθυνση.

6. Κατασκευή αναψυκτηρίου στα Πλατανάκια. Δέσμευση της προηγούμενης Δημοτικής Αρχής, η οποία έμεινε «στα χαρτιά». Ο χώρος, όπως όλοι γνωρίζουν έχει αναψυκτήριο-ταβέρνα-εστιατόριο, «Τα Πλατανάκια», τα οποία δημοπρατήθηκαν δύο φορές και δεν βρέθηκε ανάδοχος. Πιστεύουμε πως ο χώρος δε χρειάζεται επιπλέον αναψυκτήριο.

7. Παιδικές Κατασκηνώσεις. Μελέτη χωρίς τις απαραίτητες εγκρίσεις και ενέργειες παραχώρησης του χώρου. Μια «αεριτζίδικη» επιθυμία που δεν θα μπορούσε να γίνει πράξη μόνο με ευχές.

8. Κατασκευή δρόμου Λουτρά Καβασιλών-Γέφυρα Κρεμαστής. Δεν παραλά-

βαμε μελέτη με τις απαραίτητες εγκρίσεις και τους απαιτούμενους περιβαλλοντικούς όρους. Αντίθετα, ο κ. Εξάρχου ακύρωσε την άλλη πρόσβαση προς τα Λουτρά Καβασιλών, μέσω του οδικού άξονα Καλόβρυση – Λουτρά.

9. Λουτρά Καβασιλών. Δεν υπήρχε καμία στρατηγική. Οι πισίνες που έγιναν επί θητείας του κ. Εξάρχου αποτελούν αποσπασματικό έργο, χωρίς συνοχή με το υπόλοιπο και δεν είναι δυνατή η λειτουργία τους. Η ανάπτυξη των Λουτρών απαιτεί ενιαία στρατηγική. Το περιβόητο master plan από τους Ιταλούς, που πάλευε τέσσερα χρόνια ο κ. Εξάρχου, ακόμη το περιμένουμε. Στην ουσία δεν υπάρχει παρά μόνο στο μυαλό του.

10. Πίστα Κανόε -Καγιάκ. Ένα έργο εγκεκριμένο από το «Αθήνα 2004», χωρίς καμία ωριμότητα και μελέτη, με την ύπαρξη ενός μόνο τοπογραφικού, για την έγκριση παραχώρησης της παραποτάμιας έκτασης από την ΚΕΔ, για την οποία έχουμε αρνητική απάντηση.

11. Πεζοδρόμηση και κατασκευή αγωγού ομβρίων υδάτων από τον Αγ. Νικόλαο ως το πέτρινο γεφύρι. Πρόχειρη μελέτη, με αποτέλεσμα να μην ολοκληρώνεται το έργο, σοβαρή ευθύνη της προηγούμενης Δημοτικής Αρχής, καθώς τα σχετικά κονδύλια αναλώθηκαν με αστοχία.

Τι κάναμε:

Σύνταξη μελέτης προϋπολογισμού 240.000,00€, για την επισκευή και συντήρηση του μονότοξου γεφυριού του Αώου, η οποία τελεί υπό έγκριση.

Έργο Αποχέτευσης-Βιολογικού. Κατά-

θεση πρότασης στο ΕΠΠΕΡΑΑ για την κατασκευή δικτύου αποχέτευσης και βιολογικού καθαρισμού ως ολοκληρωμένου έργου, η οποία ενεκρίθη και είναι προϋπολογισμού 10.000.000,00€. Ήδη τελούμε υπό την έγκριση των τευχών δημοπράτησης. Είναι ένα σπουδαίο έργο, αναπτυξιακό και φιλοπεριβαλλοντικό.

Αξιοποίηση πηγών Αμαράντου. Είμαστε στην κατεύθυνση εξεύρεσης πηγών χρηματοδότησης και στην ολοκλήρωση της υπάρχουσας μελέτης.

Μελέτη επέκτασης του κτηρίου της Δημοτικής Αστυνομίας. Διόρθωση της μελέτης, ώστε να καταφέρουμε να εκδώσουμε την οικοδομική άδεια. Προσπαθούμε να κάνουμε εξορθολογισμό της μελέτης στα ρεαλιστικά δεδομένα, για να είναι συμβατή με την προοπτική έκδοσης οικοδομικής άδειας

Κατασκευή αναψυκτηρίου στα Πλατανάκια Διαφωνούμε με την κατασκευή ενός ακόμη αναψυκτηρίου και σχεδιάζουμε μια ολοκληρωμένη παρέμβαση σ' αυτόν τον ιδιαίτερο χώρο, ώστε να γίνει σημείο προβολής και έλξης τουριστών.

Κατασκευή δρόμου Λουτρά Καβασιλών-Γέφυρα Κρεμαστής. Αυτή τη στιγμή προσπαθούμε να ξεπεράσουμε τις δυσκολίες και τις ελλείψεις της υπάρχουσας μελέτης, ώστε σύντομα να πετύχουμε την υλοποίησή της. Επίσης προσπαθούμε να πετύχουμε την οδική σύνδεση των Λουτρών Καβασιλών με το τελωνείο Μέρτζιανης.

Λουτρά Καβασιλών. Έχουμε κάνει όλες τις απαραίτητες διαδικασίες για την αναγνώριση των πηγών και για την έκδοση άδειας λειτουργίας των ιαματικών πηγών.

Πίστα Κανόε –Καγιάκ. Έργο μεγάλης σημασίας για την περιοχή μας, που με δικές μας προσπάθειες ελπίζουμε σύντομα να ωριμάσει η μελέτη, να ξεπεραστούν και να καλυφθούν οι ελλείψεις του παρελθόντος.

Μελέτη οδικού άξονα Καλπάκι – Κόνιτσα. Μόλις στις 21-1-2013, υπογράφηκε από τον Αν. Υπουργό κ. Καλογιάννη η χρηματοδότηση της μελέτης, προϋπολογισμού 2.000.000 €. Είναι μια σημαντική απόφαση που συντείνει στην υλοποίηση του στρατηγικού μας σχεδιασμού, για την άρση της γεωγραφικής και οδικής απομόνωσης της περιοχής μας, με την αναβάθμιση του οδικού άξονα που θα συνδέει την Ιόνια Οδό από την περιοχή του Καλπακίου, με την Εγνατία Οδό στη Δυτική Μακεδονία διασχίζοντας την περιοχή μας.

Σύνταξη μελέτης για οργάνωση των ανταποδοτικών υπηρεσιών καθαριότητας-ανακύκλωσης, ύψους 1.600.000,00 €, η οποία θα κατατεθεί στο ΕΣΠΑ, και εκσυγχρονισμός των εγκαταστάσεων της αποθήκης, έργο προϋπολογισμού 100.000,00€, το οποίο σύντομα θα δημοπρατηθεί.

Αδειοδότηση για τη νόμιμη απόληψη αδρανών υλικών, και παραχώρηση 2 εκτάσεων στον Αώο από την ΚΕΔ στο Δήμο Κόνιτσας, ένα αίτημα χρόνων της τοπικής κοινωνίας.

Κατάθεση στο ΕΣΠΑ δύο προτάσεων που εντάχθηκαν:

α) Αντιπλημμυρικά έργα στο χείμαρρο Ντιβόικα προϋπολογισμού 1.200.000,00 €

β) Αναδασώσεις στην Τ.Κ. Ηλιόρραχης προϋπολογισμού 170.000,00 €

Κατάρτιση μελέτης για την επισκευή και συντήρηση της νεροτριβής Δισράτου προ-

ϋπολογισμού 129.600,00 €, η οποία εντάχθηκε και χρηματοδοτείται από τα ΟΠΑΑΧ.

Κατάθεση προτάσεων στο Interreg Ελλάδα-Αλβανία, εκ των οποίων εγκρίθηκε μία σχετικά με την προστασία των δασών μέσω δορυφορικών συστημάτων και αναμένουμε την αξιολόγηση και έγκριση των υπολοίπων.

Ολοκλήρωση των διαδικασιών δημοπράτησης του έργου «Μουσείο Οίνου»

Άμεση κατάθεση (εντός Φεβρουαρίου) τριών προτάσεων στο πρόγραμμα LEADER.

Σύνταξη και υπογραφή πρωτοκόλλου συνεργασίας με τον Δήμο Πρεμετής για την από κοινού αντιμετώπιση θεμάτων που μας αφορούν και προώθηση αναπτυξιακών πρωτοβουλιών.

Με τις σοβαρές παρεμβάσεις μας, καταφέραμε να μείνει ζωντανό και εν τέλει να δημοπρατηθεί το έργο, «**αλλαγή του τρόπου άρδευσης του κάμπου της Κόνιτσας**» προϋπολογισμού 15.830.797,81 €.

Η Κόνιτσα γίνεται κέντρο αθλητισμού, με τη φιλοξενία τουρνουά χάντμπολ, ημιτελικά κυπέλου Ελλάδας Βόλει εφήβων, τουρνουά Μπριτζ κλπ.

Το τεχνικό πρόγραμμα του 2013 ανέρχεται στο ποσό των 7.590.000,00 € και όχι 250.000,00€ όπως αναφέρεται. Επίσης το ανωτέρω ποσό είναι πραγματικό, όπως επιβάλλεται πια, και όχι εικονικό, όπως είχε συνηθίσει ο κος Εξάρχου. Το ανωτέρω ποσό θα αυξηθεί σημαντικά όταν εγγραφούν οι εγκριθείσες πιστώσεις από το ΕΠΠΕ-ΡΑΑ, ΟΠΑΑΧ κλπ.

Κλείνοντας να θυμίσουμε σε όλους όσοι ενδιαφέρονται πραγματικά και όχι υποκριτικά ή όψιμα γι αυτόν τον τόπο και τους ανθρώπους του, ότι όλοι κρινόμαστε στην κα-

θημερινή μας πρακτική, στα μικρά και στα μεγάλα, στα σημαντικά και στα ασήμαντα.

Να θυμίσουμε όμως ότι, ως νέα Δημοτική Αρχή, είμαστε υποχρεωμένοι να διαχειριστούμε μια νέα πραγματικότητα. Οργανώσαμε τις υπηρεσίες ενός διευρυμένου Δήμου, σχεδόν διπλάσιου από αυτόν που είχε να διαχειριστεί η προηγούμενη δημοτική αρχή και συντάξαμε νέο κανονισμό λειτουργίας. Εξοπλίσαμε και εκσυγχρονίσαμε τις υπηρεσίες του Δήμου, οι οποίες ήταν υποβαθμισμένες. Οργανώσαμε την Πολεοδομία και δώσαμε βάρος στην καθημερινότητα του πολίτη και στα προβλήματά του.

Εμείς, δεν αισθανόμαστε τους πολίτες αυτού του τόπου, εχθρούς, αλλά συνεργάτες και συνοδοιπόρους. Λαϊκές συνελεύσεις, απολογισμός πεπραγμένων ενώπιων των πολιτών και των φορέων, καθημερινή επαφή με τους πολίτες, αποτυπώνουν τη δικιά μας φιλοσοφία για το θεσμό της Αυτοδιοίκησης.

Ο πολιτισμός, τα κοινωνικά θέματα, η παιδεία, το περιβάλλον, η έρευνα και η τεχνολογία για εμάς, ήταν και παραμένουν σε γραμμή προτεραιότητας, σε αντίθεση με το παρελθόν, που όλα αυτά πολεμήθηκαν.

Επανάδρυση ωδείου, λειτουργία κινηματογράφου, Δημοτικό Κατάστημα Αλληλεγγύης, Ανταλλακτικό Παζάρι κ.α. είναι λίγα από τα πολλά που παράγονται από το σημερινό Δήμο Κόνιτσας. Νέες δομές, όπως η Κοινωφελής Επιχείρηση του Δήμου Κόνιτσας, το ΚΕΠΑΠΑ, σχεδιάζουν και λειτουργούν προς όφελος των πολιτών και ιδιαίτερα της νεολαίας.

Ειλικρινά σεβόμαστε την αγωνία κάθε

Δημάρχου να επιτελέσει έργο για τον τόπο του, αλλά η δική μας φιλοσοφία και πολιτική πρακτική δεν συνάδει με τις πρόχειρες «λύσεις» και τις κινήσεις εντυπωσιασμού. Εμείς έχουμε επιλέξει το δύσκολο δρόμο της επιστημονικής τεκμηρίωσης και όχι του ερασιτεχνισμού και σε αυτή την κατεύθυνση δουλεύουμε. Και παρ' όλες τις δυσκολίες, το σύνολο του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου, αιρετοί και εργαζόμενοι, καθημερινά βάζουν το δικό τους «λιθαράκι», με ώριμες και ολοκληρωμένες προτάσεις και παρεμβάσεις, που ανοίγουν σταδιακά νέους ορίζοντες και δημιουργούν τις προϋποθέσεις για ένα σύγχρονο και ανθρώπινο νέο Δήμο Κόνιτσας.

Θα είμαστε λοιπόν στη διάθεση όσων αγαπούν τον τόπο που ζούμε, για συνεργασία, επικοινωνία και συμπόρευση σ' αυτό το δύσκολο αγώνα.

Επειδή, κ. Εξάρχου, δεν είναι δυνατόν να παρουσιάσουμε μέσα από το παρόν έγγραφο το έργο της παρούσας Δημοτικής Αρχής, το οποίο είναι πολύ μεγαλύτερο από ό,τι φαίνεται, σας προσκαλούμε να παρακολουθήσετε τη διαδικασία του απολογισμού των πεπραγμένων του έτους 2012, για να κρίνετε καλύτερα βάσει στοιχείων. Επίσης είμαστε πρόθυμοι να σας παρέχουμε κάθε πληροφορία και να λύσουμε τις απορίες σας, αρκεί να έρθετε σε άμεση επαφή μαζί μας και να είστε παρών στα τεκταινόμενα της Κόνιτσας.

Κόνιτσα 01-2-2013

Ο Δήμαρχος Κόνιτσας
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΓΑΡΓΑΛΑΣ

Ημέρα μνήμης ολοκαυτώματος

ΤΟΥ Β. ΤΣΙΑΛΙΑΜΑΝΗ

α. Η 27η Ιανουαρίου ορίστηκε το 2005 από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών ως ημέρα μνήμης των θυμάτων του ολοκαυτώματος από το ναζιστικό καθεστώς κατά τον Β΄ παγκόσμιο πόλεμο. Την ημέρα αυτή το 1945 απελευθερώθηκε από το σοβιετικό στρατό το μεγαλύτερο στρατόπεδο συγκέντρωσης στο Αουσβιτς στην Πολωνία, 60 χιλιόμετρα από την πόλη Κρακοβία.

Στο στρατόπεδο αυτό βρήκαν το θάνατο περισσότεροι από 3.000.000, κυρίως, εβραίοι, αλλά και ρομά, κομμουνιστές, ομοφυλόφιλοι, αιχμάλωτοι πολέμου και άλλοι, με τυφεκισμό, με αέρια, με βασανιστήρια, από πειράματα, από αρρώστιες, από εξάντληση από την πείνα και την δουλειά κλπ. Υπολογίζονται ότι συνολικά 6.000.000 εβραίοι εξοντώθηκαν από το ναζιστικό καθεστώς τα χρόνια 1933 έως 1945. Η «ανθρώπινη» ιστορία γνώρισε - και στις μέρες μας ζούμε-, μαζικές εξοντώσεις και το ανθρώπινο αίμα πάντοτε χυνόταν άδικα. Η ανθρώπινη ζωή του «άλλου» δεν είναι καν εμπορεύσιμο είδος. Οι «άλλοι» κατά τον γάλλο φιλόσοφο Ζαν-Πωλ Σάρτρ (1905-1980) είναι «η κόλαση». Διαστημική η απόσταση μεταξύ του «άλλου» και του «πλησίον». Από την τακτική αυτή δεν ξέφυγαν και οι δύο μεγάλες επαναστάσεις, η γαλλική και η μπολσεβίκικη. Όταν στην πορεία ωραίων υποθέσεων γίνεται διάσταση σκο-

πού και μέσου ο άνθρωπος γίνεται λύκος, γίνεται θηρίο. Η ιδιαιτερότητα των ναζιστικών σκοπών και μέσων έγκειται στην «βιομηχανοποίηση» του θανάτου και στην χρήση επιστημονικών μεθόδων για την αφαίρεση των ανθρώπινων ζωών. Κατά τον παραπάνω φιλόσοφο ο φασισμός ορίζεται όχι από τον αριθμό των θυμάτων αλλά από τον τρόπο του σκοτωμού των.

β. Προ ετών είχα επισκεφθεί με τον δικηγορικό σύλλογο Ιωαννίνων το στρατόπεδο του Αουσβιτς, τον περιφραγμένο με ψηλά αγκαθωτά σύρματα τεράστιο χώρο της απόλυτης φρίκης. Πάνω από την κεντρική είσοδο σε υποδεχόταν η επιγραφή-τι ειρωνεία- **«Η εργασία απελευθερώνει»**. Είχε τρεις εδαφικές ζώνες. Στην πρώτη ζώνη ήταν τα πολεμικά εργοστάσια καταναγκαστικής εργασίας. Στην δεύτερη ζώνη ήταν το διοικητήριο και οι βοηθητικοί χώροι. Στην τρίτη ζώνη ήταν οι εγκαταστάσεις θανάτου. Άλλο να ακούς για εγκλήματα, άλλο να διαβάζεις για θηριωδίες, άλλο να βλέπεις φωτογραφίες ωμοτήτων και άλλο να περπατάς στον τόπο της μαζικής εξόντωσης ανθρώπων, ανάμεσα σε σκιές εκατομμυρίων μαρτύρων, να ακουμπάς τα σύνεργα του θανάτου, να ψηλαφίζεις τον σωρό από τα κουρεμένα μαλλιά των γυναικών-θυμάτων, να έχεις στην μύτη την μυρωδιά της ανθρώπινης σάρκας. Ακόμη στέκουν όρθιοι οι θάλαμοι αερίων, με τις τρύπες στις οροές τους από όπου ρίχνανε

τα δηλητηριώδη θανατηφόρα αέρια με σωληνώσεις, τα τενεκεδάκια με τα αέρια, σαν κονσέρβες, στα ράφια. Εκεί και οι φούρνοι, τα κρεματόρια (από την λατινική λέξη cremo = καίω). Εκεί και τα βαγονάκια που κινούνταν επί εσωτερικών σιδηροτροχιών και χρησίμευαν στους συγκρατούμενους να μεταφέρουν τα δηλητηριασμένα πώματα στα κρεματόρια για «σαπυνοποίηση». Η στάχτη που έβγαινε από τις καμινάδες των φούρνων κατακάθονταν στον γύρω χώρο. Η στάχτη από τα κρεματόρια σκορπιόταν στα γύρω χωράφια που καλλιεργούσαν οι κρατούμενοι για το συσσίτιο του στρατοπέδου. Όταν είχε πολλά πώματα και οι φούρνοι δεν μπορούσαν να ανταποκριθούν στις αυξημένες απαιτήσεις καιγόταν και πώματα στην ύπαιθρο. Τα τραίνα, που τα ανοιχτά βαγόνια ήταν για την μεταφορά ζώων, έφερναν καθημερινά κόσμο από όλη την Ευρώπη. Πολλοί πέθαιναν μέσα σε άθλιες συνθήκες κατά την μεταφορά. Όταν έρχονταν τα θύματα γινόταν διαχωρισμός από ναζιστές γιατρούς σε άνδρες και γυναίκες, δυνατούς και αδύνατους. Οι δυνατοί οδηγούνταν στις καταναγκαστικές εργασίες. Επιβλέποντες στην καταναγκαστική δουλειά ήταν συγκρατούμενοι, που φέρονταν απαίσια, συνοδευόμενοι από σκύλους. Δεν άφηναν κανένα να ισιώσει την μέση του. Τους έγγραφαν πάνω στην σάρκα του χεριού έναν αριθμό, τους έντυναν με ριγωτά βρώμικα ρούχα και τους έβάζαν ένα σήμα, ανάλογα με την ιδιότητά τους, Εβραίοι, πολιτικοί κρατούμενοι, ομοφυλόφιλοι κλπ. Οι αδύνατοι οδηγούνταν

στους θαλάμους αερίων ή στους χώρους που γίνονταν τα πειράματα. Εκεί εργάστηκε σκληρά και ο διαβόητος ναζιστής γενετιστής Μένκελε.

Μιλιά από κανένα μας, κέρρινα τα πρόσωπα όλων μας, σφίξιμο στις καρδιές μας. Ανέκφραστο το ερώτημα, είναι δυνατόν αυτά τα εγκλήματα να τα διέπραξαν άνθρωποι; Ειρήσθω ότι στο Αουσβιτς πρόσφεραν την εργασία τους και 200 ναζίστριες. Στον τόπο του μαρτυρίου αφήσαμε ένα στεφάνι στην μνήμη των γιαννιωτών εβραίων, που δεν ξαναγύρισαν στα Γιάννενα. Μαζί στο προσκύνημα πολλά σχολεία από το Ισραήλ, έτσι εκεί τους διδάσκουν την ιστορία τους.

γ. Πριν από 80 χρόνια, στις 30 Ιανουαρίου 1933, ανέβαινε στην καγκελαρία (πρωθυπουργία) της Γερμανίας το «θηρίο της αποκάλυψης» ο από την Αυστρία «ταπεινός» δεκανέας Χίτλερ. Επιβολή από τους νικητές του Α παγκοσμίου πολέμου εξευτελιστικών όρων που υποχρέωναν σε υποταγή τους γερμανούς, υπερβολικές αποζημιώσεις εις βάρος των ηττημένων γερμανών, μεγάλη ανεργία, πληθωρισμός, ακρίβεια, ύφεση, εν γένει άσχημες οικονομικές συνθήκες (είχε προηγηθεί το κραχ του 1929), αναξιοπιστία και αδυναμία των πολιτικών κομμάτων να ξεπεράσουν την κρίση, έλλειψη ελπίδας από τους πολλούς, άδεια τα εργοστάσια, γεμάτες οι μπυραρίες, αυτή ήταν η κατάσταση και αυτό ήταν το κλίμα πριν από αυτή την τραγική για την ανθρωπότητα άνοδο στην εξου-

σία του μεγαλύτερου μακελάρη του ανθρώπινου γένους (υπολογίζονται οι νεκροί του Β΄ παγκόσμιου πολέμου σε 30.000.000) και μάλιστα με την ψήφο του γερμανικού λαού (οι ναζί στις εκλογές του 1932 ήρθαν πρώτοι) και με κοινοβουλευτικές διαδικασίες επί δημοκρατίας της Βαϊμάρης. Ανακάλυψε άμεσα ο Χίτλερ τον εχθρό. Τι φταίει για την κατάντια της Γερμανίας; Οι «άλλοι», οι εβραίοι. Να τους τιμωρήσουν, να τους εξαφανίσουν, να τους κάψουν. Η γροθιά των ανέργων ανοίγει τα δάκτυλα και γίνεται ναζιστικός χαιρετισμός. Το Κόμμα των Γερμανών Εργατών γίνεται Εθνικοσοσιαλιστικό Γερμανικό Εργατικό Κόμμα (ναζί) από τον λαϊκιστή Χίτλερ. Στον ίδιο απάνθρωπο σκοπό με τον ίδιο ναζιστικό στόχο στρατεύονται ελίτ και πλατειά στρώματα του πληθυσμού, βιομήχανοι και εργάτες, φιλόσοφοι, επιστήμονες, άνθρωποι των γραμμάτων και της τέχνης και νοικοκυρές. Δεν έλειψαν βέβαια και οι εξαιρέσεις, των γερμανών που αντιστάθηκαν στον μεγάλο χαλασμό. Οι συνθήκες αυτές στην Γερμανία στην δεκαετία του 1920 και στην αρχή της δεκαετίας του 1930 δεν συγγενεύουν, έστω εξ αγχιστείας, με τις σημερινές στην χώρα μας;

δ. Μεσημέρι πρόσφατης Κυριακής του

Ιανουαρίου στην Κόνιτσα παρέλαυναν στο κεντρικό δρόμο της πάνω αγοράς σε στρατιωτικό σχηματισμό ακφαλα νεαρά γυμνασμένα άτομα με μαυροντυμένες ψυχές έχοντας στα χέρια τους οι μπροστινοί λάβαρα με μαϊάνδρο, που μοιάζει πολύ με αγκυλωτό σταυρό, και με ελληνικές σημαίες οι υπόλοιποι. Αυτοί οι δυστυχείς (αφού μισούν) ανιστόρητα αρνούνται το ολοκαύτωμα. Η μόνη παιδαγωγική τιμωρία τους θα ήταν η υποχρεωτική επίσκεψη στο Αουσβιτς.

ε. Η τραγωδία του ολοκαυτώματος δεν μπορεί να ξεγραφτεί. Πρέπει να την θυμόμαστε με ντροπή και φρίκη, όσο υπάρχει ανθρώπινη μνήμη. Για να μην την ξαναζήσουμε και για να μη χρειασθεί να επαναλάβουμε τα λόγια του γερμανού προτεστάντη πάστορα Martin Niemoller:

«Όταν ήρθαν να πάρουν τους τσιγγάνους δεν αντέδρασα. Δεν ήμουν τσιγγάνος. Όταν ήρθαν να πάρουν τους κομμουνιστές δεν αντέδρασα. Δεν ήμουν κομμουνιστής. Όταν ήρθαν να πάρουν τους Εβραίους δεν αντέδρασα. Δεν ήμουν Εβραίος. Όταν ήρθαν να πάρουν εμένα δεν είχε απομείνει κανείς για να αντιδράσει». Η άγνοια είναι η κοπριά, το λίπασμα, κάθε ολοκληρωτισμού.

Η μέλισσα και το τάλαντον

«Και ω μεν έδωκε πέντε τάλαντα, ω δέ δύο, ω δέ εν» εκάστω κατά ιην ιδίαν δύναμιν»... Ματθαίου κε' 15-16.

Είναι πλέον βέβαιο και φανερό ότι, τον επί πέντε χρόνια συμμαθητή μου στο Γυμνάσιο Κόνιτσας, εξατάξιο τότε, απ' το οποίο αποφοιτήσαμε το 1969, τον επροίκισε ο Θεός με πέντε τάλαντα.

Ίσως δια τούτο ήταν πάντα μέσα στους δύο πρώτους μαθητές της τάξης μας. Κι αυτό χωρίς ιδιαίτερο κόπο. Αυτό άφηνε ο ίδιος να εννοηθεί ή έτσι το εισπράταμε οι υπόλοιποι στην τάξη μας. Μάλιστα για τον ένα ή τον άλλο από τους παραπάνω λόγους τον συνόδευαν χαρακτηρισμοί όπως σπάρος, τεμπέλης και κυρίως κηφήνας, στους οποίους δεν έδινε καμμία αντίδραση ή σημασία. Αυτός τραβούσε το δρόμο του, δρόμο της ήρεμης δύναμης. Φαινομενικά έδειχνε μίαν ανεμελιά έως· αδιαφορία. Κατά βάθος όμως τα πράγματα ήταν διαφορετικά έως αντίθετα. Προφανώς το τάλαντο με το οποίο είναι προικισμένος του έδινε τη δυνατότητα να ανταποκρίνεται με άνεση και άριστα σε όλα τα δύσκολα χωρίς ιδιαίτερη προσπάθεια και για τούτο να φαινόταν όπως παραπάνω γράψαμε.

Τις πρωτιές μάλιστα τις δεχόταν χωρίς έπαρση αλλά με μίαν απλότητα που τον έφθανε στα όρια της ταπείνωσης χωρίς την κενοδοξία και τους κομπασμούς του Φαρισαίου αλλά με το γνώθισ' αυτόν και την ταπείνωση του

Τελώνη.

Θα ξεπεράσουμε με σάλτο την μεγάλη του επιτυχία στη Νομική και την επιτυχημένη του δικηγορική σταδιοδρομία στα Γιάννινα για να τον συναντήσουμε ξανά στην Κόνιτσα. Στην ενασχόλησή του εδώ και δέκα χρόνια με τα κοινά, με τα της πόλεως στην οποία γεννήθηκε κι ανδρώθηκε. Κι ως καλός και αγαθός πολίτης δίνει και δείχνει τον πραγματικό του εαυτό.

Ο τρόπος με τον οποίο γράφει στο περιοδικό ΚΟΝΙΤΣΑ, εμάς τους συμμαθητές του, μας γυρίζει πίσω πολύ στα μαθητικά μας χρόνια.

Τότε που ο φιλόλογός μας καθηγητής, ο αείμνηστος Ρεμπέλης Νικόλαος συνήθιζε να διαβάσει μία ή δύο από τις καλύτερες εκθέσεις. Οι περισσότερες απ' αυτές ήταν δικές του.

Αυτός λοιπόν ο τρόπος, η συχνότητα και η ποικιλία των θεμάτων με τα οποία χρόνια τώρα καταπιάνεται και αναπτύσσει οδηγεί τη σκέψη μας στην κυψέλη και την κοινωνία των μελισσών όπου, πέρα απ' τον άχαρο ρόλο του κηφήνα, κυρίαρχο και πρωταρχικό ρόλο διαδραματίζει η μέλισσα. Η μέλισσα σύμβολο της εργατικότητας, της νοικοκυροσύνης, της κοινωνικότητας, της προσφοράς, και της αυτοθυσίας.

Αυτής που δίνει και δείχνει το σωστό κι ενδεδειγμένο παράδειγμα που πρέπει να μιμηθεί και ν' ακολουθήσει το κάθε άτομο χωριστά αλλά και κάθε μι-

κρό ή μεγάλο κοινωνικό σύνολο αν θέλει να προκόψει.

Μια μέλισσα λοιπόν εργατικότητας, κοινωνικότητας και ανιδιοτελούς προσφοράς αναδεικνύεται μέσα από την ενασχόλησή του με τα κοινά και τα γραφόμενά του στο περιοδικό ΚΟΝΙΤΣΑ ο καλός και αγαθός πολίτης Βασίλειος Τσιαλιαμάνης. Χρόνια τώρα σαν ακάματη μέλισσα γράφει, περιγράφει, ιστορεί, εξιστορεί, προτείνει. Πλουτίζει το περιοδικό επ' ωφελία των αναγνωστών με ιδέες, προτάσεις, περιγραφές, ιστορίες, θυμίσεις, ενθυμίσεις και υπενθυμίσεις. Μια ματιά στα περιεχόμενα του 23ου τόμου (162-167 του 2012) επιβεβαιώνει πανηγυρικά τα ανωτέρω δίνοντάς του δικαιωματικά κι αξιοκρατικά μια ακόμη πρωτιά μια και έχει τα περισσότερα γραπτά.

Από τα γραφόμενά του μπορεί ο καθένας μας να διαλέξει και να πάρει κάθε τι που τον ωφελεί και του αρέσει. Όπως ακριβώς συμβαίνει και με τα προϊόντα της μέλισσας, μέλι, κερί, βασιλικός πολτός, γύρη, πρόπολη, δηλητήριο απ' το κεντρί της απ' τα οποία παίρνουμε αυτό ή αυτά που περισσότερο μας ωφελούν.

Συχνή είναι η αναφορά του σε έννοιες όπως παιδεία, θεσμοί, αξίες, ιδανικά και οράματα. Μας δείχνει επίσης και τον τρόπο, το δρόμο του μόχθου, της προσπάθειας, της έρευνας, του «εύρηκα» της ιχνηλασίας, της επιστροφής

στις ρίζες, στα ήθη και τα έθιμα των προγόνων, στις παραδόσεις.

Με όλα αυτά μας θυμίζει πως η μεγαλύτερη προσφορά της μέλισσας στη φύση και την ανθρωπότητα είναι, κατά την περιπλάνησή της από φυτό σε φυτό κι από άνθος σε άνθος, η επικονίαση και η γονιμοποίησή τους. Επομένως η διαιώνισή τους.

Και αντιγράφοντάς τον από όσα έγραψε στο τελευταίο τεύχος αντιγράφοντας ο ίδιος τον Λιβανέζο ποιητή και φιλόσοφο Χαλίλ Γκιμπράν «Όποιος ξέρει και ξέρει πως ξέρει είναι σοφός ακολουθήσε τον» θα μπορούσαμε χωρίς υπερβολή να πούμε πως του ταιριάζει και άρα ας τον ακολουθήσουμε ας τον μιμηθούμε.

Χάρη δε σπς γνώσεις του και τη σοφία του θα είναι κοντά και στο «πίστευε και μην ερεύνα».

Για τούτο και με περισσή τη διάθεση αλλά και ευκολία καλλιέργησε το τάλαντον με το οποίο τον επροίκισε η θεία χάρις. Και η θετική κατάληξη θα είναι να ακούσει το «Ευ δούλε αγαθέ και πιστέ» Ματ. κε' 21.

Και σ'εμάς δεν μένει τίποτα άλλο παρά να ευχηθούμε στο συμμαθητή μας να έχει υγεία και μακροήμερευση για να μας τέρπει με τα γραφόμενά του για πολλά ακόμη χρόνια.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΘ. ΜΠΕΛΘΙΚΙΩΤΗΣ
ΑΜΥΝΤΑΙΟ

ΤΟ ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ ΗΘΟΣ

«'Ηθος ανθρώπου δαίμων»

ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ

Ανάμεσα στις άλλες αρετές που πρέπει να κοσμούν τον κάθε πολίτη και ιδιαίτερα όσους ασκούν εξουσία σε κάθε επίπεδο, είναι αναμφισβήτητα και το ΗΘΟΣ.

Το ήθος συνίσταται από ένα σύνολο αξιών που καθορίζουν στάσεις και πράξεις στην καθημερινότητα και ιδιαίτερα στις ανθρώπινες σχέσεις στον ιδιωτικό και δημόσιο Βίο. Το ήθος αντιμάχεται τη χαμέρπεια, τη μικρότητα τον καιροσκοπισμό, την ευτέλεια, την ιδιοτέλεια και την αδικία.

Πώς όμως διαμορφώνεται το ήθος σε κάθε άνθρωπο και κάτω από ποιες προϋποθέσεις;

Επί του θέματος υπάρχουν διάφορες απόψεις χωρίς να σημαίνει ότι καλύπτονται πλήρως το ερώτημα. Οι άνθρωποι γεννιούνται με μια προίκα από προδιαθέσεις καλές και κακές που το περιβάλλον διαμορφώνει, εξελίσσει ή καταστρέφει, στο μέτρο του δυνατού πάντα.

Ο άνθρωπος γενικά δεν είναι ούτε καλός ούτε κακός, αλλά γίνεται τέτοιος ανάλογα με τις συνθήκες και το περιβάλλον.

Οι καταβολές παίζουν σημαίνοντα ρόλο αλλά το περιβάλλον και η αγωγή στη στενή και ευρύτερη έννοια, διαμορφώνουν τελικά το ήθος σε κάθε άνθρωπο. Οι αξίες που βιώνονται στο οικογενειακό και ευρύτερο περιβάλλον ασ-

κούν μεγάλη επίδραση, σε συνδυασμό με τις καταστάσεις και τις συνθήκες που επικρατούν.

Ο άνθρωπος με ακέραιο ήθος δρα και κινείται στα πλαίσια αξιών και ανθίσταται στις παντοειδείς προκλήσεις. Μάχεται για το δίκιο και σέβεται τον συνάνθρωπο. Διακρίνεται για την ανυπόκριτη ευγένεια και προσπαθεί πάντα για το καλύτερο. Είναι συνεπής, προσηνής και αξιόπιστος.

Ας ιδούμε τώρα γύρω μας στον ιδιωτικό και κοινωνικό βίο πόσοι άνθρωποι διακρίνονται για το ήθος τους.

Ξεκινώντας από το οικογενειακό και συγγενικό περιβάλλον διαπιστώνουμε ότι επικρατεί η φιλοσοφία του βολέματος και η εξυπηρέτηση του ατομικού συμφέροντος και όλα τ' άλλα έρχονται σε δεύτερη μοίρα. «Ό,τι κλείνει η πορτούλα μας».

Σιγά - σιγά κάθε μέλος προσπαθεί να διακριθεί και να κερδίσει το ζητούμενο, παραμερίζοντας τον ηθικό κώδικα.

Το ίδιο συμβαίνει και στον ευρύτερο κοινωνικό περίγυρο. Εκείνο όμως που αποκτά ιδιαίτερη σημασία και έχει σημαντικές επιπτώσεις στη λειτουργία της κρατικής μηχανής, είναι η έλλειψη του προσήκοντος ήθους στα διάφορα όργανα που από τη φύση και τη θέση τους χρειάζεται να στέκονται ψηλότερα και

να ασκουν τα καθήκοντα τους σύμφωνα με τις αρχές και τις αξίες που οι Νόμοι προβλέπουν και το κοινωνικό σύνολο απαιτεί.

Στις ημέρες μας ζούμε τραγελαφικές καταστάσεις. Η διαφθορά και η ανομία κυριαρχούν. Τα ιερά και το όσια τίθενται στο περιθώριο και οι ασκούντες εξουσία μάχονται να κρατήσουν τις καρτέκλες τους, ν' αποκτήσουν πλούτο και δύναμη και καλούν το λαό να τους στηρίξει γιατί η πατρίδα κινδυνεύει!!

Άλλα λένε, άλλα πιστεύουν και άλλα κάνουν. Ενώ υπηρετούν τη Βαρβαρότητα και καταδικάζουν τις λαϊκές μάζες

στην εξαθλίωση, δηλώνουν ξεδιάντροπα ότι αγωνίζονται για τη σωτηρία της πατρίδας.

Πώς λοιπόν να εμπιστευτούμε αυτούς που μας εξαπατούν και εκμεταλλεύονται την ευπιστία μας; Ποιο είναι το ήθος αυτών που βρίσκονται στο τιμόνι του σκάφους της Πολιτείας και ποιες εγγυήσεις μας δίνει το πλήρωμα; Μας προβληματίζει το γνωμικό: «Το της πόλεως ήθος, τοις άρχουσι ομοιούται» (ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ)

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΠ. ΖΑΝΗΣ
Εκπαιδευτικός

ΕΞΩΡΑΪΣΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΠΡΟΟΔΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΗΓΗΣ

Στις 13 Ιανουαρίου ημέρα Κυριακή στο κτίριο του συλλόγου μας πραγματοποιήθηκε η ετήσια εκδήλωση για την κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας.

Φέτος η προσέλευση των συγχωριανών μας ξεπέρασε κάθε προσδοκία και θα θέλαμε να τους ευχαριστήσουμε θερμά για την παρουσία τους. Οι παιδικές φωνούλες αντήχησαν σε ολόκληρο το κτίριο καθώς όλα μαζί τα παιδάκια τραγούδησαν τα κάλαντα. Ο Άγιος Βασίλης μοίρασε δώρα στα παιδάκια και αναμνηστικά δωράκια στους μεγάλους.

Τυχερή της φετινής χρονιάς ήταν η μικρή Ιωνία Κτισίου η οποία κέρδισε το φλουρί της πίτας.

Ευχόμαστε καλή χρονιά σε όλους τους συγχωριανούς μας, η φετινή χρονιά να φέρει υγεία σε όλο τον κόσμο.

Πάντα να στηρίζουμε τον σύλλογο μας και του χρόνου να είμαστε καλά να ξαναγιορτάσουμε.

Το Δ.Σ του Συλλόγου

Απ' τους Αγίους Σαράντα και τ' Αργυρόκαστρο

ΜΙΑ ΜΕΡΑ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ ΗΠΕΙΡΟ

Γράφει ο ΣΤΑΘΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

*... στο Τεπελένι, την Κλεισούρα
και την Πρεμετή*

Είμαστε από χτες το βράδυ -υ-
στέρα από μια στάση στο Βου-
λιαράτι - στους Αγίους Σαράντα.

Απ' τις δυο τη νύχτα κόπηκε το φως
και το νερό. Το γιατί δεν το μάθαμε και
το αποδώσαμε στην κακοκαιρία, αν και
δεν είχε αστραπόβροντα, μόνο αέρα και
βροχή. Το 'χε πάρει για καλά ο «νερο-
λόγος» και δεν εννοούσε να σταματή-
σει. Άλλωστε, αυτός ο καιρός, ο νοτιάς,
κρατάει ώσπου να τον διώξει το βορια-
δάκι.

Μετά το πρωινό αφήσαμε τους Α-
γίους Σαράντα και απ' το πίσω τους μέ-
ρος φεύγει ο δρόμος που οδηγεί βο-
ρειοδυτικά για τη Χειμάρρα (στα 51 χι-
λιόμετρα και για την Αυλώνα (στα 123
χλμ.). Οι ορεινοί όγκοι γυμνοί με μο-
ναχικά δέντρα σαν φύλακες του χώρου.
Κατηφορίζουμε με στροφές. Ο Αγαθο-
κλής μας ενημερώνει για τα χωριά που
περνάμε, κάνοντας ταυτόχρονα και
«προσκλητήριο νεκρών» πού 'πεσαν σ'
αυτούς τους τόπους και ήταν παιδιά απ'
την Κορινθία και την Πρέβεζα. Καθώς
κατεβαίνουμε αριστερά απ' το δρόμο
μας οι πλαγιές είναι φυτεμένες με λιό-
δεντρα. Απεριποίητοι οι αγροί με πολλά
αγριόχορτα και με τις φτέρες να περισ-

σεύουν. Αριστερά η παραλία του Λού-
κοβο. Στο χωριό Άγιος Βασίλειος λει-
τούργησε Νοσοκομείο, ενώ είχαμε 24
θύματα. Στο δρόμο μας τα χωριά Πικέ-
ρασι, Μπόρσι και Άγιος Δημήτριος -Κι-
παρό. Και ενώ φτάνουμε κοντά στη θά-
λασσα, που σήμερα βρυχάται με τα μπο-
φόρια της, ανεβαίνουμε και πάλι δίχως
οι στροφές να λιγοστεύουν. Το λιμανάκι
του Παλέρμο είναι μια ζωγραφιά, ενώ
στη δυτική του πλευρά είναι μια μεγάλη
τρύπα που είχε κατασκευαστεί για να
κρύβονται τα ιταλικά υποβρύχια. Με το
καθεστώ Χότζα εδώ υπήρχε στρατιωτι-
κή Βάση. Τα κτίρια της άδεια σήμερα.
Η γυμνή πλαγιά στα δεξιά μας γεμάτη
με «αθάνατους» - έτσι λέμε στον τόπο
μας τ'αγκαθωτά φυτά με φύλλα σαν
λόγχες, αγκαθωτά στα πλάγια και στην
άκρη τους. Σκέφτεσαι και βουρκώνεις
πως εδώ στο τέλος του 1940 και στις
αρχές του 1941 οι στρατιώτες μας πο-
λεμώντας τους Ιταλούς Βάλλονταν στα
μέρη αυτά από στεριά, αέρα και θάλασ-
σα και είχαν ακόμα να «πολεμήσουν»
τον καιρό, την πείνα και την κόπωση.
Ήρωες, αναντίλογα. Αυτοί που έγγρα-
ψαν το αθάνατο Έπος. Φτάνουμε στη
Χειμάρρα. Το Πηλιούρι η παραλία της.
Όμορφη πόλη με πράσινο και με γαλά-
ζιο. Και με το κάστρο της. Και με την
ιστορία της. Με αγώνες κατά των Τούρ-

κων, που τους παραχώρησαν προνόμια.

Με την ανεξαρτησία της στους Βαλκανικούς πολέμους με διοικητή το συνταγματάρχη Σπυρομήλιο. Την κατέλαβαν οι Ιταλοί το 1915, για την αποδώσουν στην Αλβανία.

Ο Ελληνικός στρατός την απελευθέρωσε στις 22 Δεκεμβρίου του 1940. Η βροχή δεν σταματάει. Χαλαρώνει για λίγο και ύστερα πάλι αγριεύει. Βγαίνουμε απ' την πόλη, σταματάμε κοντά σ' ένα χείμμαρο, που κείνη τη στιγμή είναι φουσκωμένος απ' την κατεβασιά των θολών νερών. Καμιά δεκαριά αποφασίζουμε με τον αρχηγό μας, τον Αγαθοκλή, ν' ανεβούμε στη θέση Βάνοβα της Χειμάρας. Εκεί μας περιμένει η Ερμιόνη Πρίγγου, μια ηλικιωμένη γυναίκα, που την αποκαλέσαμε: «η κυρά της Σκουτάρας», αφού για 72 χρόνια ανάβει κερί στα 6 παλικάρια που ο πατέρας της έθαψε στο χωράφι που'ναι συνέχεια της αυλής του σπιτιού της. (Της αφιέρωσα ειδικό κείμενο με τον τίτλο: «η Κυρά της Σκουτάρας»).

Επιστρέφοντας στην οδό Κακκαβιάς-Αργυροκάστρου, είναι πια μεσημέρι και η βροχή συνεχίζει στους δικούς της ρυθμούς, κάνουμε στάση στο χωριό Τεριαχάτι της Δρόπολης. Αντικρινά το χωριό Γλύνα, γενέθλια γη του φωτογράφου μας που μας συνοδεύει. Αμφιθεατρικά χτισμένο το χωριό και στο κάτω μέρος το πολυτελές εστιατόριο του Γιώργου Λούτση, όπου γευματίζουμε νόστιμα εδέσματα, αρκετά όμως ακριβά.

Φεύγουμε για το Αργυρόκαστρο που απέχει 14,5 χιλιόμετρα, ενώ η Κακαβιά πίσω μας μένει στα 15,5 χιλιόμετρα. Ο δρόμος σχετικά καλός μέσα στο μακρόστενο κάμπα. Αριστερά μένει η Δερβισάνη, το μεγαλύτερο χωριό της Δρόπολης. Και πιο κάτω το χωριό Λαζαράτες, σύγχρονο χωριό με αλβανούς κατοίκους, όχι βορειοπειρώτες όπως ήσαν οι κάτοικοι των υπόλοιπων χωριών της Δρόπολης. Τώρα πια μετά το γεύμα την ξενάγηση μας έχει αναλάβει ο Αθανάσιος Ντίνος πρώην δημοσιογράφος και καλός συγγραφέας, που μετά τη γνωριμία μας θα μου χαρίσει και το νέο βιβλίο του με τον τίτλο: *Malet e shqiperise rreth gjemuan*»

Και να'το το Αργυρόκαστρο, αριστερά του δρόμου. Η άλλοτε πέτρινη πολιτεία, η πάλαι ποτέ πρωτεύουσα της Βορείου Ηπείρου. Στο δρόμο ξενοδοχεία. Ένας κάθετος δρόμος με νησίδα διασχίζει την πόλη και οδηγεί στην πάνω παλιά πόλη, όπου και το ελληνικό προξενείο. Θα τη δούμε στο γυρισμό με μια ολιγόλεπτη στάση. Ο Θανάσης αναγγέλλει τα χωριά, όπως οι παλιοί εισπράκτορες τις στάσεις, Μασκουλώρι, Τσεπούνα και Χουμελίτσα. Αριστερά δρόμος ανηφορίζει για τα χωριά Πιτσάρι, Κολωνία, Γκολέμι και Προγκονάπ. Δεξιά μας το Λάμποβο γενέθλια γη του Ζάππα και η Χορμόβα με το ύψωμα Παπακώστα, καθώς και το Λέκλι. Όλα αυτά, συμπληρώνει ο Αγαθοκλής, ποτισμένα με αίμα και μιας αναφέρει αριθμούς για τους πεσόντες. Δεξιά μας κυ-

λάει τα νερά του ο Δρίνος που ρχεται απ' τα ελληνοαλβανικά σύνορα. Περνάμε το Κρυονέρι - όνομα και πράμα, με κρύα νερά και πλούσιο πράσινο. Απ' τη διασταύρωση φεύγει δρόμος για το Λουζάτι. Αριστερά υψώνουν τ' ανάστημα τους τα υψώματα του Κουρβρελεσίου. Το Χόμοβο έχει 92 πηγές. Το χωριό Λέκλι είναι η πατρίδα του Βάγια, υπηρέτη του Αλή Πασά. Στην περιοχή υπάρχει κι εργοστάσιο εμφιάλωσης νερού απ' τους Ιταλούς.

Το χωριό Λουζάτι είναι το τελευταίο χωριό του πολέμου. Για τον πόλεμο του 40 οι Αλβανοί λένε, μας λέει ο Θανάσης, «αυτός ήταν πόλεμος!» Φτάνουμε στο Τεπελένι. Πριν απ' αυτό σταμάτησε η προέλαση του ελληνικού στρατού. Το διασχίζουμε. Και στην πλατεία του υπάρχει ανάγλυφο του Αλη-Πασά, θαρρείς ακουμπισμένου με τον αγκώνα του σε ανάκλιτρο. Στη μικρή πλατεία υπάρχει και ανάγλυφη πλάκα που θυμίζει πως από δω πέρασε και ο Λόρδος Βύρωνα, απ' το πίσω μέρος του κάστρου και ο ξεναγός μας μας δείχνει μια τρύπα που φιλοξένησε για ένα βράδυ τον Ντούτσε. Περνάμε τη γέφυρα του Αλή Πασά. Το χωριό του είναι το Μπετσισί. Και άλλη γέφυρα, αυτή του Αέκλι, μας περνάει απέναντι. Μπροστά μας το χωριό Ντραγκότι. Το Γκόλικο έχει πια μείνει δεξιά μας και αριστερά μας υψώνει το δικό της επιβλητικό ανάστημα η Τρεμπεσίνα. Κάποιος θυμάται: «Ω, βουνά της Τρεμπεσίνας, φάγανε τα παιδιά της Αθήνας». Πράσινο άφθονο δεξιό-

ζερβα του ποταμίου.

Η γέφυρα Ντρακότι του Αώου απ' το 1938 σιδερένια με τσιμεντόστρωμα. Έχουμε μπει πια στα στενά της Κλεισούρας και στη θέση Σαμόλα μας περιμένει στην άκαρπη γη, ένα χωράφι ακαλλιέργητο που έχουν θαφτεί 720 πεσόντες. Ένας σωρός από πέτρες και ένας δίμετρος σταυρός, αλλά και τα Βαθουλώματα των τάφων μας φέρνουν ρίγη συγκίνησης. Μετά την ενημέρωση απ' τον Αγαθοκλή ψέλνουμε όλοι μαζί τον εθνικό μας ύμνο. Σε μικρή απόσταση ο Αρχιεπίσκοπος Αλβανίας έχει ετοιμάσει τους τάφους του δεύτερου στρατιωτικού Νεκροταφείου και έχει αναγείρει το Ναό του Αγίου Νικολάου με ξενώνα. Το Νεκροταφείο έχει 384 τάφους. Εδώ υπάρχει κι εμφιαλωτήριο «τρεμπισίνα». Οδεύουμε για το χωριό Κλεισούρα και στ' αριστερά βλέπουμε τα «σαράγια του πασά» που κάηκαν το 1914.

Στον ιερό Ναό της Ευαγγελίστριας του χωριού, στο γυναικωνίτη του, υπάρχουν σε κιβώτια τα οστά άλλων 292 πεσόντων. Η πατρίδα δεν έκανε τίποτε γι' αυτούς, όπως και για τους άλλους της Κλεισούρας και για τόσους άλλους...

Αριστερά ο δρόμος προς το Μπεράτι. Μπροστά μας ξανοίγεται κοιλάδα. Απ' αυτήν ήθελε να περάσει ο Μουσολίνι στην εαρινή επίθεση για να πάει Πρεμετή-Μέρτζανη-Μουραζάνι και από κει στα Γιάννενα. Ο δρόμος χάλια. Ασφαλτος απ' τα παλιά και ίσα που χωρούν δυο αυτοκίνητα. Οργανωμένα χωράφια και αμπέλια με φθινοπωρινούς

χρωματισμούς. Αριστερά το χωριό Κοσίνα με παλιά βυζαντινή εκκλησιά. Άλλα 223 παλικάρια κοιμούνται κι εκεί. Ο Γιάννης Σταματόπουλος απ' το Κακούρι της Αρκαδίας κατεβαίνει απ' το αυτοκίνητο και παίρνει σε μια σακούλα λίγο χώμα. Εδώ είναι θαμμένος ο πατέρας του. Τα μάτια όλων μας βουρκώνουν. Δεξιά μας πάντα το ποτάμι με πέτρινες όχθες. Φτάνουμε στην Πρεμετή, αφού περάσουμε το γεφύρι που ναι στην είσοδο της. Η βροχή συνεχίζεται και δεν επιτρέπει στάση. Ωραία πόλη και περιποιημένη Εκκλησία αλλά και τζαμί. Μνημείο παρτιζάνου αλλά και προτομή του ποιητή Ναίμ Φράσαρι καλά τον

άκουσα. Στο γήπεδο της Πρεμετής μας λένε πως είναι θαμμένοι κάπου 2.000 πεσόντες.

Επιστρέφουμε. Νυχτώνει και βρέχει. Μια στάση μόνο στο Αργυρόκαστρο στην πάνω παλιά πόλη. Εκεί και το Προξενείο μας με τη γαλανόλευκη.

Η πρωτεύουσα της Βορείου Ηπείρου. Η πέτρινη πολιτεία. Το αποχαιρετούμε κι επιστρέφουμε μέσα στο σκοτάδι της βροχερής βραδιάς στους Αγίους Σαράντα. Αύριο η 28η Οκτωβρίου και το Βουλιαράτι, αλλά και η επιστροφή στην Ελλάδα θα βάλουν τέλος στην 3ήμερη εκδρομή μας τη γεμάτη εντυπώσεις και συγκινήσεις.

ΕΞΩΡΑΪΣΤΙΚΟΣ & ΦΙΛΟΠΡΟΟΔΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΗΓΗΣ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Ο εξωραϊστικός & φιλοπρόοδος Σύλλογος Πηγής, σας προσκαλεί στο καρναβάλι που θα πραγματοποιηθεί στις 17 Μαρτίου ημέρα Κυριακή και ώρα 11.00 π.μ στην κεντρική πλατεία του χωριού.

Ελάτε να αναβιώσουμε το έθιμο του παραδοσιακού ηπειρώτικου γάμου και να γλεντήσουμε όλοι μαζί με τους ήχους του κλαρίνου, απολαμβάνοντας παράλληλα τοπικούς παραδοσιακούς μεζέδες καθώς και την αξεπέραστη σε γεύση αρμιά μας.

Σας περιμένουμε

Το Δ.Σ. του Συλλόγου.

Αναμνήσεις από τα γυμνασιακά χρόνια

Από το φιλόλογο Αγαθάγγελο Γ. Πολίτη

Μια παλαιά ξεχασμένη φωτογραφία του 1954, στάθηκε αφορμή να φέρω στο νου μου τους αλησμόνητους καθηγητές, που υπηρετούσαν στο γυμνάσιο της Κόνιτσας αμέσως μετά τη λήξη του εμφυλίου πολέμου. Δεν είναι της δικής μου τάξης και απορώ πως βρέθηκε ανάμεσα σε πολλές άλλες που νοσταλγικά μου θυμίζουν τα χρόνια, που πέρασαν. Ο φακός του αξέχαστου φωτογράφου Τσιγκούλη αποθανάτισε τους μαθητές της ΣΤ' τάξεως του σχολ. Έτους 1953-1954, και τέσσερις από τους διδάσκοντες. Έχει φόντο την κεντρική είσοδο του παλαιού Γυμνασίου, όπου καθηγητές και μαθητές αμέσως μετά το μάθημα, με το κάλεσμα του φωτογράφου, πήραν θέσεις στην είσοδο που προανέφερα. [Γι' αυτό οι μαθητές είναι ασκεπείς].

Οι καθηγητές, από αριστερά προς τα δεξιά είναι. Ο Μιχαήλ Αναστασόπουλος, στη συνέχεια ο Γυμνασιάρχης μας Ιωάννης Φερούκας, τρίτος ο Χιστόφορος Γκαραβέλας και τελευταίος ο Ιωάννης Κατσαράκης.

Πώς τους βλέπαμε εμείς οι μαθητές τότε. Ο Αναστασόπουλος ήταν άκακος, του έλειπε όμως η πρωτοβουλία και η εμπιστοσύνη στο έργο, που επιτελούσε. Σε διαφορούμενες περιπτώσεις ακολουθούσε την άποψη των πολλών. Όταν π. χ. είχαμε συντακτικό και μερικοί έλεγαν είναι παράθεση και οι άλλοι υποστήριζαν ότι είναι επεξήγηση, [είναι πράγματι δυσδιάκριτη η διαφορά] «τι θα κάνουμε τώρα βρε κουτά» μας έλεγε, θα δούμε τι λένε οι πολλοί, τι λέει ο κ. Γυμ-

νασιάρχης και αυτό θα δεχτούμε ως σωστό. Αυτή τη λύση μας έδινε ο άκακος εκ Πατρών φιλόλογος, η ακένωτος κατά τα άλλα πηγή γνώσεων. Δεν τον φοβόμασταν καθόλου και πιστεύω πως πολλοί όπως κι' εγώ, τον θυμούνται με μια νοσταλγική ανάμνηση και αγάπη.

Τον Γυμνασιάρχη μας τον φοβόμασταν πολύ. Ο σπιθαμιαίος αυτός άνθρωπος είχε τον τρόπο να διοικεί με μια λέξη, με μια ματιά έτσι όπως τον βλέπω στη φωτογραφία, φαίνεται απόλυτα ικανοποιημένος με το κούρεμα [με την ψιλή] των μαθητών. Στην ογδόη τάξη μας έκανε λογική. Το βιβλίο ήταν μάλλον κακογραμμένο και αυτό το έκανε ακόμα πιο δύσκολο. Όλοι λίγο πριν μπούμε στην αίθουσα με το βιβλίο στο χέρι. Για την εξέταση εφαρμόζε τη μέθοδο των κλήρων.

Είχε ένα κυκλικό κουτί [ακόμα το θυμάμαι] και μέσα είχε βάλει τυλιγμένα σε ρολό χαρτί τα ονόματά μας. Μόλις καθόταν στην έδρα [τσι κληρς] έτσι τους αποκαλούσε, έπαιρνε έναν μετά το ανακάτεμα, ξετύλιγε ηδονικά το ρολό και φώναζε. Αριστέα Πατέρα, στον πίνακα. Δυστυχώς η Αριστέα είναι απύσα στο προσκλητήριο τούτο της ανάμνησης μου προ πολλών, πολλών ετών. Θα ήταν παράλειψη μου να μην αναφέρω ότι η Αριστέα ήταν η πρώτη μαθήτριά της τάξης. Έπαιρνε άριστα σε όλα τα μαθήματα. Αναφέρω τιμητικά το όνομα της. Έπρεπε όλοι να είμαστε σε ετοιμότητα με το ψυχοφθόρο αυτό σύστημα γιατί δεν ίσχυε αυτό που

λέγαμε ότι εμένα με εξέτασε. Ο κλήρος ισοπέδωνε όλους, εξετασθέντες και μη. Οπότε ο Στέφανος ο Κώτσικος σκέφτηκε κάτι πολύ τολμηρό και απίστευτο. Έβαλε μέσα στο κουτί μια μικρή σαύρα. Με το άνοιγμα του κουτιού το ανύποπτο ερπετό βρέθηκε ανάμεσα στο ρολό και τα δάχτυλα. Τότε, κουτί και κλήροι πετάχτηκαν στην τάξη, ενώ ο αείμνηστος Γυμνασιάρχης μας εγκατέλειψε την αίθουσα και πήγε στο γραφείο [σφόδρα ενοχλημένος]. Δεν χρησιμοποιήθηκαν έκτοτε οι κλήροι παρεκτός μια φορά ακόμη. Όχι βέβαια για εξέταση. Αυτή τη φορά για να τιμωρηθούν διά κλήρου πέντε τελειόφοιτοι, αφού στάθηκε αδύνατο να εντοπισθεί ο δράστης. Εν παρενθέσει θέλω να τονίσω πως ο Φάνης θα διέπρεπε ως κωμικός αν φοιτούσε σε κάποια θεατρική σχολή. Το επεισόδιο συνέβη λίγο πριν τελειώσει το σχολικό έτος και ξεχάστηκε γρήγορα, αφήνοντας ένα αίσθημα θαυμασμού για τον επινοήσαντα και κάποια μειδιάματα στο σύνολο μαθητών και Διδασκόντων. Το σύστημα αυτό της αγωγής, που εφαρμόζονταν εκείνα τα χρόνια είχε θετικά αποτελέσματα και θα ήταν ανάρμοστη οποιαδήποτε δυσμενής κριτική και μάλιστα αν λάβουμε υπ' όψιν ότι αυτή αποβλέπει να γίνουμε σωστοί άνθρωποι και με σιγουριά μπορώ να πω ότι επέτυχε του σκοπού για τον οποίο εφαρμόστηκε.

Τρίτος στη σειρά της φωτογραφίας είναι ο μαθηματικός μας ο Χριστόφορος Γκαραβέλας, η προσφορά του οποίου είναι δύσκολο να συμπεριληφθεί στο κείμενο μου. Το μάλωμά του ήταν πατρικό. Και ο φόβος μαζί με το σεβασμό που μας

προκαλούσε στην ώρα της διδασκαλίας μετουσιώνονταν σε ένα θαυμασμό, γιατί ήτο κάτοχος και κυρίαρχος του μαθήματός του. Δεν τελείωνε την παράδοση του μαθήματος, αν δεν βεβαιωνόταν ότι το μάθαμε κι εμείς. Δεν θα ήταν υπερβολή αν έγγραφα ότι όλοι λίγο πολύ ξεχάστηκαν από τους μαθητές τους. Ο Γκαραβέλας από όλους τους μαθητές του δεν θα ξεχασθεί και άλλο καλλίτερο, ακριβότερη αμοιβή γι έναν εκπαιδευτικό δεν υπάρχει.

Τέταρτος στη σειρά είναι ο Ιωάννης Κατσαράκης από το Ηράκλειο της Κρήτης, μας έκανε λατινικά στην έκτη [Δ'] τάξη το ενύπνιο του Σκιπίωνος του Κικέρωνα. Οι Κρητικοί προφέρουν το κ ως τσι. Τσιπσέρωνας λοιπόν ο Κικέρων και κάτης ο γάτος Βάζαμε τα γέλια εμείς αλλά ποτέ δεν του εξηγήσαμε, γιατί γελάμε. Ο ίδιος δε γελούσε ποτέ. Μια φορά θυμάμαι να γέλασε στα δυο χρόνια που τον είχαμε. Ήταν στο μάθημα του συντακτικού. Η διδακτική ενότητα ήταν οι υποθετικοί λόγοι. Το τρίτο είδος εκφράζει το απραγματοποίητο. Με δυνατό τόνο μας είπε το παράδειγμα, [ουκ αν τις ζώνειμή τρέφοιτο]. Δεν θα μπορούσε να ζήσει κανείς αν δεν τρεφόταν. Παρών είπε ο συμμαθητής μας, που λεγόταν Ζώνης. Βάλαμε όλοι τα γέλια και μαζί μας ο Διδάσκων. Ο Ζώνης ποιος ξέρει πού θα είχε το νού του εκείνη τη στιγμή.

Έφερα στο νου μου από τη φωτογραφία κάποια συμβάντα, ελάχιστα από όσα μπορεί να θυμηθεί κανείς από τα αλησμόνητα γυμνασιακά χρόνια. Άλλαξαν βεβαίως οι καιροί και δυστυχώς κλονίστηκαν και εκείνες οι θεμελιώδεις αξίες που έδιναν νόημα και περιεχόμενο στη ζωή. Μένουν

ωστόσο, γιατί είναι βαθιά ριζωμένα κάποια διδάγματα από τους αλησμόνητους καθηγητές, που προανέφερα και η ευγνωμοσύνη μας προς αυτούς θα εκπνεύσει μαζί με την τελευταία μας εκπνοή.

Από τους μαθητές, αφού δεν είναι από τους συμμαθητές μου, αναγνωρίζω τον πρόεδρο του Συλλόγου αποφοισάντων κ. Σπύρο Γκότζο, τους τρεις χωριανούς μου. Αθανάσιο Παπαμιχαήλ, Παναγιώτη Στέρτσιο και τον Νικόλαο Παναγιωτίδη. [Ο Νίκος άφησε γρήγορα τον μάταιο τούτο κόσμο] καθώς και ο αδερφός του εκλεκτού φίλου και τακτικού αρθρογράφου της Κόνιτσας Χαρίλαου Γκούτου, Βασίλειος. Με το χαμογελαστό αυτό παιδί [φαίνεται και στη φωτογραφία] μέναμε μαζί στο σπίτι της Κ. Άννας στην επάνω Κόνιτσα. Από τις μαθήτριες διακρίνω την Ασπασία Τσιγαρίδου και την Ευανθία Βαταβάλη. Στον περιορισμένο χώρο του περιοδικού δεν είναι εύκολο να αναπτυχθούν πολλές λεπτομέρειες που σχετίζονται με ανα-

μνήσεις έξι ολόκληρων χρόνων. Ο νεο-συσταθείς Σύνδεσμος των αποφοισάντων του Γυμνασίου Κονίτσης με τον πρόεδρο του τον κ. Σ. Γκότζο, που έχει πείρα σε οργανωτικά θέματα, με την συμμετοχή εθελοντών, θα μπορούσε να ασχοληθεί με τη δημιουργία ενός [λευ-κώματος] για όλους όσοι υπηρέτησαν στο ακριτικό Γυμνάσιο μας, και που δεν υπάρχουν πλέον στη ζωή. Θα ήταν ένα μνημόσυνο, μια αναγνώριση, για όσα πρόσφεραν στους δύσκολους εκείνους καιρούς. Ας μη θεωρηθεί παράλειψη μου η απουσία των άλλων μελών του Συλλόγου των Διδασκόντων του σχολικού έτους 1953-1954. Όπως έγραφα και στην αρχή, η φωτογραφία που επισυνάπτω, ήταν η αφορμή για να γράψω κάποιες νοσταλγικές αναμνήσεις από τα γυμνασιακά χρόνια και να τονίσω επιλογίζοντας ότι όλοι μηδενός εξαιρουμένου από τους καθηγητές μας στέκουν πολύ ψηλά στην ψυχή και τη συνείδηση μας.

Γεγονότα από την Κατοχή «Πάσχα χωρίς Ανάσταση»

Του ΖΗΣΗ ΠΑΠΑΖΗΣΗ

«Σμίλεψε πάλι δάσκαλε ψυχές
κι ό,τι σου απόμεινε ακόμη στη ζωή σου,
μη τ' αρνηθείς θυσίαστο ως τη στερνή πνοή σου»

Οι πιο πάνω σίκοι του Κωστή Παλαμά ας σταθούν προσκύνημα στη μνήμη του ακάματου Βρυσοχωρίτη δασκάλου με τη μεγάλη καρδιά, που μας αγκάλιαζε όλους, του Κώστα Δ. Κουνάβου, ο οποίος έφυγε από τη ζωή τον περασμένο Ιούνιο. Με την πένα του μέσα από τις σελίδες της Βρυσοχωρίτικης εφημερίδας σμίλεψε τις ψυχές μας «ως τη στερνή πνοή του». Πνοή ενενήντα ενός ετών. Με τις γνώσεις του πότιζε τις ρίζες της παράδοσης του χωριού του, το οποίο λάτρευε και έδινε τροφή στο «Δένδρο του Βρυσοχωρίου» να μεγαλώνει, να απλώνει κλώνους και να αποδίδει καρπούς για την πνευματική τροφή των νεώτερων γενεών.

Στο 78^ο φύλλο της εφημερίδας «Τα Νέα του Βρυσοχωρίου» (Α' τριμήνου 2012), στην οποία ήταν τακτικός συνεργάτης, διάβασα με συγκίνηση το τελευταίο κείμενο της ζωής του με τον τίτλο «Πάσχα του έτους 1941 στο Βρυσοχώρι». Εξιστορεί κατά τρόπο γλαφυρό, όπως πάντα, δύο ιστορικά γεγονότα που συνέβησαν τότε στο Βρυσοχώρι και την ευρύτερη περιοχή του. Το ένα ήταν ένα αγγλικό αλεξίπτωτο που είδε τη δεύτερη μέρα του Πάσχα «από την αυλή του σπιτιού του», όπως χαρακτηριστικά

περιγράφει, να αιωρείται απέναντι στις πλαγιές του Σμόλικα, επάνω από το Παλαιοσέλλι. Το άλλο η επιστροφή των στρατιωτών μας από το Αλβανικό μέτωπο, που είχε καταρρεύσει μετά την πτώση της εισβολής των πανίσχυρων γερμανικών μεραρχιών.

Είπα με συγκίνηση, διότι διαβάζοντας το ζωντάνεψαν μέσα μου μνήμες παλιές της παιδικής μου ηλικίας, της εποχής του Πάσχα εκείνου, που με παρακινούν να παραθέσω πιο κάτω και τις δικές μου απόψεις για τα ίδια εκείνα ιστορικά γεγονότα. Τα παρακολούθησα από την απέναντι μεριά, από το χωριό μου το Παλαιοσέλλι, στο οποίο έμεινα τότε με τον παππού μου το Θύμιο.

Ο παππούς μου γύρω στα εβδομήντα του, γεννημένος και μεγαλωμένος επί Τουρκοκρατίας με γραμματικές γνώσεις του Δημοτικού, που γνώρισε τη φρίκη της σκλαβιάς, αλλά και την ανεκτίμητη αξία της λευτεριάς, ήταν άνθρωπος σώφρων και νουνεχής με κοινό νουν (αν και σήμερα ο κοινός νους δεν είναι τόσο κοινός όσο κοινώς νομίζεται). Είχε δική του φιλοσοφική σκέψη, δικές του αξίες και αρχές, ακόμη και άποψη για την ανατροφή των παιδιών κατά τρόπο παιδαγωγικό θα έλεγα. Πί-

στευε πώς τα παιδιά πρέπει να γνωρίσουν τον κόσμο ξεκινώντας από τα κοντινά προς τα απώτερα. Εμένα, το πρώτο εγγόνι του, με έπαιρνε μαζί του σε όλες τις αγροτικές εργασίες του και σε όλες τις εκφάνσεις της κοινωνικής ζωής του χωριού. Με έπαιρνε στους κήπους, τα αμπέλια, τα χωράφια, το δάσος, ακόμα και στο ποτάμι τον Αώο, όταν ήταν πλημμυρισμένος και κατέβασε κούτσουρα. Αχώριστος σύντροφος ο λευκός, εργατικός και υπομονετικός γαϊδαράκος, που τον αποκαλούσε 'Απεντίμ' λόγω της αθιγγάνικης προέλευσης. Όταν οι αποστάσεις που διανύαμε ήταν κουραστικές με ανέβαινε στο φορτωμένο ζώο επάνω στο σαμάρι ανάμεσα από τα φορτία «πανωσάμαρα», όπως έλεγε. Με έπαιρνε μαζί του στην εκκλησία, όπου ήταν ο πρωτοψάλτης, στις γιορτές, τις κατ' οίκον επισκέψεις που γινόντουσαν τότε στους εορτάζοντας, τα πανηγύρια του χωριού, τους γάμους, τα βαφτίσια, τα μνημόσυνα, ακόμα και στις κηδείες. Τη δεύτερη μέρα του Πάσχα του 1941 είχαμε στο χωριό κηδεία, ήταν της γιαγιάς Καραφέρη γνωστής ως «γιαγιά σύκου (μάϊα αλ σύκου, σια βλάχικα). Μετά τη νεκρώσιμη ακολουθία κοντά στο μεσημέρι, όταν η πομπή πλησίαζε στο νεκροταφείο στο εκκλησάκι του Αν-Δημήτρη ακούστηκαν ξαφνικά βόμβοι αεροπλάνων και κροταλίσματα πολυβόλων. Στον ουρανό φάνηκαν τρία αεροπλάνα-δύο ιταλικά και ένα αγγλικό. Ανεβοκατέβαιναν στον ουρανό, πάνω από τα κεφάλια μας μανιασμένα με τις μηχανές τους να

μουγκρίζουν και τα πολυβόλα να κροταλίζουν. Είχαν εμπλακεί σε αερομαχία για τα καλά. Σε κάποια φάση απομακρύνθηκαν προς το Ελεύθερο πίσω από το ύψωμα του Σωτήρα, αλλά σε λίγο επανήλθαν. Οι άντρες σκόρπισαν κάτω από τα δένδρα και οι γυναίκες μαζεύτηκαν γύρω από το φέρετρο, που είχε εγκαταλειφθεί στο έδαφος. Τότε το αγγλικό αεροπλάνο άρχισε να βγάζει μαύρους καπνούς από την ουρά του, προσπάθησε να πάρει ύψος, διέγραψε ένα τόξο και μετά Βούτηξε προς τα κάτω σφυρίζοντας. Συντρίφτηκε προς το μέρος του Ελευθέρου. Τα ιταλικά αεροπλάνα έφυγαν και στον ουρανό φάνηκε ένα μικρό λευκό «καντήλι». Ήταν το αλεξιπτώτο με τον πιλότο που πρόλαβε και πήδηξε. Οι απλοϊκές γυναίκες του χωριού, που δεν είχαν ποτέ ακούσει για αλεξιπτώτα και αερομαχίες, μόλις είδαν το «καντήλι» άρχισαν να φωνάζουν θαύμα - θαύμα και να σταυροκοπιούνται. Το θαύμα δεν κράτησε πολύ γιατί το «καντήλι» όπως έπεφτε μεγάλωνε και φάνηκε η ύπαρξη ανθρώπου κρεμασμένου στον αέρα να κουνάει τα πόδια. Ο αλεξιπτωτιστής έπεσε πιο πέρα από το χωριό προς το γεφύρι του 'Χασάν'. Αυτό το αλεξιπτώτο παρακολουθούσε από την απέναντι μεριά, από την αυλή του σπιτιού του, ο αείμνηστος Κώστας. Ο πιλότος Βρέθηκε σώος από την κωροφυλακή και άντρες του χωριού. Το βράδυ φιλοξενήθηκε στο σπίτι του προέδρου της κοινότητας και την επομένη ημέρα, αφού πρώτα ντύθηκε με ρούχα πολιτικά

για να μην αναγνωρισθεί από τους Γερμανούς, οδηγήθηκε από τους χωροφύλακες στην Κόνιτσα. Τι απόγινε μετά κανείς δεν έμαθε.

Ολόκληρη εκείνη την Μ. Εβδομάδα περνούσαν από το χωριό κατά ομάδες οι στρατιώτες μας, που ερχόντουσαν από το μέτωπο της Αλβανίας, που είχε ήδη καταρρεύσει. Ήταν οι νικητές της Πίνδου και του Αλβανικών βουνών, ο ημίθεοι του Έπους του '40, εκείνοι που έκαναν την Ελλάδα φοβερή στους εχθρούς και σεβαστή στους φίλους, εκείνοι που κατέπληξαν με τον ηρωισμό τους την ανθρωπότητα, εκείνοι των οποίων τη δόξα ζήλησαν ακόμη και οι ήρωες, ώστε ο τότε πρωθυπουργός της Αγγλίας να αναφωνήσει από τον ραδιοφωνικό σταθμό του Β.Β.С. στο Λονδίνο ότι οι «οι ήρωες πολεμούν σαν Έλληνες».

Τώρα αποφασισμένοι να μην πέσουν στα χέρια του Γερμανού με τη σολή τους, βάλθηκαν να λακκίζουν κρυφά, να σκορπάνε όπου μπορούσαν, σε όλες τις κατευθύνσεις, με ό,τι βρίσκανε πρόχειρο ή με τα πόδια, κι ας είχαν πορευτεί έτσι όλο το δρόμο από την Αλβανία ως εδώ. Γέμισε το χωριό από φυγάδες όχι του πολέμου αλλά της αιχμαλωσίας. Με οδύσσειες αφάνταστες οι άντρες αυτοί, οι νησιτικοί μια και δυο εβδομάδες, οι κυνηγημένοι, τραβούσαν τώρα για τα σπίτια τους, για τα χωριά τους που τα είχε κιόλας ισκιώσει ο ζυγός της σκλαβιάς. Παρά την απερίγραπτη ταλαιπωρία τους στο μέτωπο

τους έβλεπες την υπερηφάνεια να τους στεφανώνει και στο αστραφτερό βλέμμα τους την ακλόνητη ψυχική δύναμη, την αφάνταστη σωματική αντοχή και τη μεγάλη αγάπη για την πατρίδα. Αποφασισμένοι να πολεμήσουν ξανά τον εισβολέα-εχθρό από άλλο μετερίζι.

Οι ομάδες των πρώτων ημερών συνέχισαν την πορεία τους, αφού πρώτα εφοδιάστηκαν με τρόφιμα που οι κάτοικοι του χωριού του προσέφεραν με προθυμία. Οι πιο καθυστερημένοι έκαναν Πάσχα μαζί μας. Ήταν ένα Πάσχα διαφορετικό. Έμοιαζε με «Πάσχα χωρίς Ανάσταση». Τη χαρά της Ανάστασης σάρωσε ο ταυτόχρονος ερχομός της μαύρης Κατοχής, που άπλωνε το σκοτεινό της πέπλο επάνω από τη χώρα μας δείχνοντας συνάμα τα γαμψά της νύχια, έτοιμη να την κατ'ασπαράξει!

Αδύναμη κι πένα μου αγαπητέ αναγνώστη να περιγράψει του («αβάσταχτους χειμώνες», κι ας ήταν Άνοιξη και Πασχαλιά, που πλάκωσαν τις καρδιές των ανθρώπων. Μέσα στην άγρια εκείνη «βαρυχειμωνιά», μέσα στο πυκνό σκοτάδι της σκλαβιάς ο κόσμος πρόσμενε να δει αλκυονίδες μέρες, που φέρνουνε στο νου μου τους πιο κάτω στίχους του Ι. Δροσίνη:

*«Και στις ζωής τους
πιο βαριούς χειμώνες
αλκυονίδες μέρες καρτερώ».*

ΕΝΑΣ ΗΡΩΑΣ ΠΑΠΑΣ

Τον καιρό της ιταλογερμανοβουλγαρικής κατοχής όλος ο ελληνικός λαός, εκτός από μια μειοψηφία συνεργατών, ταγμασφαλιτών προδοτών, αγωνίστηκε προσφέροντας μεγάλες θυσίες για την απόκτηση της λευτεριάς του.

Μικροί, μεγάλοι άνδρες και γυναίκες με το όπλο στο χέρι ή στις διάφορες πατριωτικές οργανώσεις έκαναν το χρέος τους προς την πατρίδα.

Ακόμα και ο κλήρος, ο κατώτερος βέβαια, γιατί από τον ανώτερο ήταν πολύ λίγοι (μετριοούνται στα δάχτυλα του ενός χεριού) αγωνίστηκαν από τον άμβωνα ή το «Βουνό».

Είναι πασίγνωστος ο παπα Ανυπόμονος (Γερμανός) που ακολουθούσε τον Αρμ. Και άλλοι ιερείς στον Ε.Δ.Ε.Σ. ή στον Ε.Λ.Α.Σ. αγωνίστηκαν σαν άλλοι

Διάκοι και Παπαφλέσπδες ως την απελευθέρωση.

Οι παλαιότεροι θα θυμούνται και τον παπα Βαγγέλη Ζήκο από το Ασημοχώρι που, με μια ομάδα ανταρτών του νεογέννητου ΕΛΑΣ στην περιοχή μας, μπήκε στο Κεράσοβο με την ελληνική σημαία, ξεσηκώνοντας τον κόσμο την άνοιξη του 1943.

Μ' αυτό το σημείωμά μας θα αναφερθούμε σήμερα στην αντιστασιακή δράση ενός πατριώτη ιερέα, του Παπα-Βαλή στο Αγρίνιο, για να μαθαίνουν και οι νέοι τι αγώνες έκαναν οι παππούδες τους για νά 'ναι αυτοί σήμερα ελεύθεροι και να παίρνουν μαθήματα για το μέλλον...

Στην πόλη του Αγρίνιου υπήρχαν όπλα, αλλά δεν ήταν εύκολο να βγουν έξω για το Βουνό. Οι οργανώσεις ήρθαν σε επαφή με τον παπαΒαλή κι εκείνος σοφίστηκε τον τρόπο.

Σκέφτηκε πως αφού οι Γερμανοί δεν έκαναν έλεγχο στις νεκρικές πομπές, θα τα περνούσε με τα φέρετρα.

Ανθρωποι της οργάνωσης που παρίσταναν τους συγγενείς, μαυροφορεμένοι, με τη βοήθεια του φύλακα, τοποθετούσαν τα όπλα στα φέρετρα και με τις ανάλογες ψαλμωδίες, παπάς, ψάλτες και «τεθλιμένοι» συγγενείς τα πήγαιναν στο νεκροταφείο έξω από την πόλη. Μάλιστα περνώντας από το «πόστο μπλόκο» των Γερμανών εκείνοι κάθονταν προσοχή, σεβόμενοι «το νεκρό» και παρουσίαζαν όπλα.

Αυτό γινόταν τακτικά και αντάρτες του Ε.Α.Α.Σ. παραλάμβαναν τα όπλα τα βράδια κι εξαφανίζονταν. Μια μέρα όμως, οι Γερμανοί ενημερωμένοι, ίσως, από κάποιον προδότη (γιατί, δυστυχώς, υπήρχαν και τέτοιοι Έλληνες) σταμάτησαν την πομπή και ερεύνησαν σχολαστικά τη νεκροκάσα. Ευτυχώς εκείνη τη μέρα ήταν πραγματική κηδεία και ο Παπαβαλής διαμαρτυρήθηκε έντονα στους Γερμανούς οι οποίοι του ζήτησαν συγκνώμη.

Αλλά τα κατορθώματα του Παπαβαλή δεν τελειώνουν εδώ. Την άνοιξη του 1944 οι Γερμανοί είχαν συλλάβει 30 ηπειρώτες και τους έβαλαν στη φυλακή Αγρίνιου. Σε αντίποινα για τον φόνο Γερμανών ετοιμάζονταν να τους εκτελέσουν.

Τότε ως «από μηχανής» θεός επικοινωνήσε με ανθρώπους της Αντίστασης και ανέλαβε να τους σώσει.

Τοποθέτησε μια λάμα σιδεροπριόνου σ' ένα κεσεδάκι με γιαούρτι και πηγαίνοντας στη φυλακή παρακάλεσε το διοικητή της φρουράς να του επιτρέψει την εξομολόγηση ενός γνωστού του φυλακισμένου και να εκπληρώσει την τελευταία του επιθυμία. Οι Γερμανοί πε-

ριεργάστηκαν το γιαούρτι αλλά δε φαντάστηκαν ότι ήταν μέσα η λάμα γιατί την είχαν τοποθετήσει πριν πήξει και η «πέτσα» επάνω ήταν άθικτη.

Μόλις οι Γερμανοί έφεραν τον κρατούμενο μελλοθάνατο, ο Παπαβαλής φόρεσε το πετραχήλι, έπιασε τη μια άκρη, έβαλε την άλλη στο κεφάλι του κρατούμενου και άρχισε να ψέλνει: Κύριε ελέησον, μέσα στο γιαούρτι έχω ένα πριόνι. Τω Κυρίω δεηθώμεν, κόψτε τα σίδερα και φύγετε γρήγορα.

Κύριε ελέησον, θα σας περιμένουν οι δικοί μας έξω τα μεσάνυχτα.

Το αποτέλεσμα ήταν να δραπετεύσουν οι 30 μελλοθάνατοι και μαζί μ' αυτούς αρκετοί άλλοι κρατούμενοι.

Αυτός ήταν ο ήρωας Παπαβαλής που οργανωμένος στην Αντίσταση μαζί με άλλους πατριώτες όπως την ηρώίδα Μαρία Δημάδη, κόρη του γιατρού από το Γοργοπόταμο Κόνιτσας και άλλους επιφανείς Αγρινιώτες πρόσφεραν μεγάλες υπηρεσίες στην πατρίδα. Γι' αυτές τις υπηρεσίες μετά την απελευθέρωση είχαν την τύχη των αγωνιστών του 1821 με «επιβράβευση» τους κατατρεγμούς!!

Σ.Τ.

ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ

ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ Θ. ΜΠΟΥΝΑ

Αχ πατρίδα μου γλυκιά, πόσο σ' αγαπώ Βαθιά!!!” Θέλω δε θέλω περιπλανιέμαι κάθε λίγο και λιγάκι σε κάποιο σοκάκι της κι αναπολώ. Όμως, αγαπητοί αναγνώστες, όσοι, σαν κι εμένα, είστε φορτωμένοι με κάμποσα χρόνια, θα με κάνετε σήμερα παρέα, να περπατήσουμε μαζί στην Κόνιτσα, γυρίζοντας πίσω στην δεκαετία του 1940 από τον Τζενέλμπεη και πάνω αρχίζοντας από το σπίτι του Αριστοκλή Πύρρου. Μεγάλο οικόπεδο, υπερυψωμένο από το δρόμο με μπαχτσέδες, κληματαριές και δέντρα. Στο βάθος η κατοικία, ανανεωμένη σήμερα, από τα παιδιά του Νίκο και Κώστα. Δικηγόρος ο Αριστοκλής. Η ευγένειά του πηγαία. Καταδεκτικός με όλους. Πάντα άφογα ντυμένος. Με το ήθος του ενέπνεε σεβασμό. Περιπό να αναφέρω ότι και η σύζυγός του είχε τα ίδια χαρακτηριστικά. Τα παιδιά του ακολούθησαν το επάγγελμα του πατέρα. Μετά τον πόλεμο μετοίκησαν στα Γιάννινα. Έχω έντονη την εικόνα, όταν μία φορά από τις πολλές, συνάντησα τον Αριστοκλή στην οδό Αβέρωφ και μού πρότεινε, να καθίσουμε στο μαγαζί με τις μπουγάτσες του Σακελλαρίου και να πάρουμε κάτι. Το να καθίσει και να μιλήσει αρκετή ώρα μαζί μου το θεώρησα άκρως ευγενικό εκ μέρους του και πολύ τιμητικό για μένα. Μιλήσαμε για Κόνιτσα και δεν παρέλειψε να μού δώσει συμβουλές, τις οποίες αργότερα

βρήκα μπροστά μου. Αυτόν τον άνθρωπο πολλάκις τον θυμάμαι μ' ευγνωμοσύνη.

Και προχωρούμε. Πιο πάνω, το σπίτι ιδιοκτησίας του Ευγένη Χούσου. Κάποιος Μπέης θα καθόταν σ' αυτό, χωρίς να είμαι σίγουρος. Αυτό φαίνεται από τη δομή του χτίσματος. Στη φάτσα, μια τεράστια, τοξωτή πελεκητή πόρτα έδινε μεγαλοπρέπεια στο κτίσμα που ολόκληρο ήταν και είναι εντυπωσιακό. Τη μισή πρόσοψη και σχεδόν ολόκληρο το παράθυρο τα είχε κυριεύσει ο κισσός. Εκεί έβρισκαν τροφή και καταφύγιο αρκετά πουλιά. Η κόρη του Άννα περιέγραψε σε προηγούμενο τεύχος τη δράση και τον χαρακτήρα του πατέρα της. Εγώ έχω την εικόνα ενός ωραίου κοκκινωπού άνδρα.

Παιδιά τους ο Ροδόλφος, η Πόπη, ο Ηλίας, ο Αλέκος, η Άννα και ο Σπύρος. Ο Αλέκος ήταν φίλος μου και κάναμε πολύ παρέα. Ο σπόρος της ξενιτιάς τον είχε από τότε κυριεύσει, γιατί πολλές φορές μού μιλούσε γι' αυτή την επιθυμία του, που την έκανε πράξη. Όμως, έφυγε γρήγορα από τη ζωή, στην όντως “μαύρη ξενιτιά”.

Ακριβώς απέναντι ήταν το σπίτι του Παπανίκου. Ο μικρός προαύλιος χώρος ήταν σκεπασμένος με κληματαριά και φραγμένος με ξύλινα κάγκελα, όπως και η πόρτα της εισόδου του. Τρία, άντε τέσσερα μέτρα και μετά το δίπατο σπίτι,

που στο ανώγειο ανέβαινες από μία ίσια ξύλινη φαρδιά σκάλα. Εκεί ε'μεινε και η οικογένεια του Σπύρου Φαναριώτη, ο οποίος είχε τρία παιδιά, την Αλεξάνδρα (Ντάνια), τον Τάκη και τον Γιώργο. Ένα φεγγάρι με τον Γιώργο ήμαστε συμμαθητές. Πανέξυπνος και πολύ πειραχτήρι. Στα διαλείμματα, όταν πηγαίναμε στο Γυμνάσιο, σε κάποια τάξη, μάς μοίραζαν σ' ένα κομμάτι λαδόκολλα μαρμελάδα. Εγώ, για να ανταποδώσω τα πειράγματά του, όταν πήγε να φάει την μαρμελάδα, τού δίνω μία με το χέρι μου και πασαλείφτηκε όλο του το πρόσωπο. Εκείνος όμως αντέδρασε αστραπιαία. Πιάνει τη λαδόκολλα και την κοπανάει στα δικά μου ιμούτρα'. Γίναμε και οι δύο χάλια. Τρέξαμε στη βρύση και ξεμασκαρευτήκαμε. Μάς είχε πιάσει η μανία να ανεβάσουμε Καραγκιόζη. Είχαμε προμηθευτεί δεν ξέρω κι εγώ πόσα μονόπρακτα έργα κι ετοιμάσαμε με χαρτόνια να φτιάξουμε τις φιγούρες. Όμως κάποια αρρώστια του Γιώργου δεν μάς επέτρεψε να πραγματοποιήσουμε τα σχέδιά μας. Ήταν προάγγελος δυστυχώς του τέλους του. Αντέδρασα τότε άσχημα. Αντί να κρατήσω όλο το υλικό, που είχαμε ετοιμάσει, πήρα και τα κατέστρεψα, καίγοντάς τα. Θυμάμαι την αδελφή του, την Ντάντα, που ντυνόταν άψογα. Στην εκκλησία δυο ήταν που φορούσαν στον γιακά του παλτού τους γούνα από αλεπού, αυτή και η Σοφία Τσιόγκα. Αν ήταν και κάποια άλλη ας συγχωρέσει την παράλειψή μου. Ο Τάκης, τελειόφοιτος, νο-

μίζω, της Ανωτάτης Εμπορικής, βρήκε φρικτό θάνατο, όταν αντάρτης του ΕΛΑΣ στο Επαχώρι, θέλησε η ομάδα του να αμυνθεί στους Γερμανούς και ταμπουρώθηκε στο σχολείο του χωριού. Οι Γερμανοί τούς περικύκλωσαν, τούς άφησαν να εξαντλήσουν τα πυρομαχικά και μη μπορώντας πλέον να διαφύγουν, τούς έκαψαν ζωντανούς. «Και διηγώντας τα, να κλαις».

Ας προχωρήσουμε. Πιο πάνω το σπίτι του Χαράλαμπου Γιούσιου. Σύζυγος η Ουρανία, το γένος Καχτίση. Παιδιά της ο Γιώργος, ο Λευτέρης και μία κόρη παντρεμένη στην Αμερική. Μετά την κατοχή έφυγαν κι εγκαταστάθηκαν στον Πύργο Ηλείας. Πολύ ωραίο σπίτι. Χτισμένο ολόκληρο με πελεκητή πέτρα. Προσεγμένη δουλειά. Αν το παρατηρήσει κανείς, ακόμη και σήμερα, είναι το ίδιο. Δεν ξεφεύγει χιλιοστό. Πάνω από την είσοδο, μπαλκόνι. Χωρίς προαύλιο, μπαίνεις κατ' ευθείαν στο οίκημα. Παραπάνω, αριστερά, το σπίτι του Γιώργου Νάτση, που όλοι τον ξέραμε σαν Μπαλίδα. Λεπτός ο Γιώργης στο σώμα, όπως και στους τρόπους. Ευγενής, αεικίνητος και πολύ πρόθυμος. Το ντύσιμό του σκούρο. Ξεχώριζε. Πάντα το άσπρο πουκάμισο πότε-πότε και με λίγες σκιές και καρφωμένο στον κουμπωμένο γιακά ένα μαύρο παπιγιόν. Διέπρεψε σαν γκαρσόν στο εξοχικό κέντρο 'Τα Πλατανάκια'. Μόλις πήγαινε να καθίσει κάποιος, φώναζε από μακριά "χτύπος" ... και με την πετσέτα, που είχε στον ώμο σκούπιζε το τραπέζι και περίμενε την

παραγγελία, που την έκραζε δυνατά, να την ακούσει το αφεντικό για να την ετοιμάσει. Είχε μία κόρη, την Τινή. Από πού προκύπτει το Τινή, δε μπόρεσα ποτέ να καταλάβω. Μετά τον πόλεμο έφυγαν κι αυτοί, όπως και πολλοί άλλοι, που εγκαταστάθηκαν νομίζω στην Κρήτη.

Κολλητά ένα μικρό σπιτάκι του Μήτσιου Χούψια. Όσους συζύγους δεν αναφέρω, το κάνω, γιατί δεν τις θυμάμαι. Παιδιά του η Βασιλική, η Αγλαΐα, η Άννα και ο Γιάννης. Τούς ρούφηξε κι αυτούς η καταβόθρα της Αθήνας. Ο Γιάννης αργότερα το επισκεύασε, αλλά δεν πρόλαβε να το χαρεί.

Μετά, το σπίτι του Πεντάρα. Λουλίδης ήταν το επίθετό του. Το παρατσούκλι, κάποια σχέση θα έχει με την υποδιαίρεση του τότε νομίσματος. Αυτό το σημείο του δρόμου δεν θέλω να το περνάω, γιατί εκεί Πρωτομαγιά του 1957, καθώς ανέβαινε ο πατέρας μου για το σπίτι μας, τον βρήκε εγκεφαλικό επεισόδιο. Τον μετέφεραν αναίσθητο στο σπίτι, όπου και απεβίωσε. Όμως δεν θα ξεδιπλώσω εδώ τα συναισθήματα μου, αλλά θα συνεχίσω την περιγραφή.

Απέναντι το σπίτι του Βασίλη Κούσιου. Σύζυγος η Ουρανία. Παιδιά ο Λάμπρος, η Πάτρα, ο Τάκης, ο Γιώργος, η Νίκη, ο Κώστας, η Νώρα και η Ιουλία. Απ' όλους θα σταθώ πάλι στον Κώστα. "Μεγάλη ψυχή". Στο αναπηρικό του σώμα υπήρχε μία καρδιά που χωρούσε όλο τον κόσμο. Πάντα γελαστός. Χαιρόταν με τη χαρά των άλλων. Ευφύεστατος. Άριστος συζητητής, μπα-

σμένος σε όλα. Το μπαστούνι του, κομποτέχνημα, φτιαγμένο απ' τ' αδύνατα χέρια του. Το σπίτι του γνώρισε πολλά ξεφαντώματα με γλέντια περιωπής, παρά την ανέχειά μας, που με κάτι τέτοια την ξεγελούσαμε και περνούσαμε αξέχαστες βραδιές.

Αριστερά το σπίτι του Τάκη Δερδέκη. Σύζυγος η Σοφία. Παιδιά η Ανέτα, ο Χρήστος και η Ειρήνη.

Παραπάνω δεξιά το σπίτι του Ιωάννη Πάντου. Σύζυγος η Αγλαΐα, το γένος Γουσγούνη, με παιδιά τη Μαρίκα και τον Λάμπρο. Όταν όμως στον πόλεμο βομβαρδίστηκε το σπίτι του Γιώργου Γουσγούνη, τότε εγκαταστάθηκε η οικογένεια του Γουσγούνη στο σπίτι του Πάντου.

Αριστερά ένα κτήριο με αρκετό εξωτερικό χώρο, στεγάζονταν τα συνεργεία του ορφανοτροφείου, επιπλοποιίας με αρχιτεχνίτη τον Χαρίτο και ραφείο, με τον Μπρέζα.

Και φθάνουμε στο σταυροδρόμι που είναι ο πλάτανος. Αριστερά το σπίτι του Τάσιου Κώτσικου με σύζυγο την Αγλαΐα και παιδιά όλα αγόρια, τον Τάκη, τον Μήτσιο, τον Θωμά και τον Φάνη. Ο Τάκης ασχολήθηκε με την τυπογραφία στα Γιάννινα, ο Μήτσιος ξυλουργός στην Κόνιτσα. Στο επικίνδυνο επάγγελμα θυσίασε κανά δυο δάχτυλα των χεριών του, όπως άλλωστε συμβαίνει με τους περισσότερους που ασχολούνται μ' αυτό το επάγγελμα. Εκεί λοιπόν στο σταυροδρόμι, στον Πλάτανο, παρόλο ότι ο χώρος ήταν σχετικά μικρός, ωστόσο,

έπαιρνε για έναν “καλόγερο” ή καμιά “μακριά γαϊδούρα” για τα πιτσιρίκια της γειτονιάς.

Τερματίζοντας εδώ το σεργιάνι που κάναμε σκέφτηκα ότι σε άλλες μου περιγραφές έγραφα και κανένα ευτράπελο του ξάδελφου Βαγγέλη Μπούνα και μάλιστα σάς διαβεβαίωνα ότι είναι ανεξάντλητος. Όπως είπαμε πολλές φορές, το μοναστήρι στο Στόμιο ήταν τόπος έλξης όλων των Κονιτσιωτών. Έτσι μετά την καταστροφή του από τους Γερμανούς με τη συνδρομή του κόσμου άρχισε σιγά-σιγά η αποκατάστασή του με μικροεπισκευές. Ο Μήτσιος Ζαχαράκης, πρόθυμος σε όλα, ανέλαβε να ρίξει κάτι τσιμέντα. Ήθελε όμως και βοηθό, που να διαθέτει και μεταφορικό μέσο για τα υλικά. Αποτάθηκε στον Βαγγέλη, ο οποίος δέχτηκε να πάει, παίρνοντας και τον γάιδαρο, χωρίς καμία αμοιβή παρά μόνο το φαγητό και τα τσιγάρα. Φόρτωσαν τσιμέντα και τρόφιμα και την άλλη μέρα ξεκίνησαν. Έφθασαν στο ποτάμι. Η πέτρινη γέφυρα, απροσπέλαστη από ζώα και μάλιστα μεταγωγικά. Υποχρεωτικά από τη σιδερένια. Με το που πάτησε τα μπροστινά του πόδια ο γάιδαρος στα πρώτα σανίδια της γέφυρας και

άκουσε το ‘γκουπ’, σύλωσε τα πόδια και δεν το κουνούσε ρούπι. Παρά το τράβηγμα απ’ το καπίστρι που έκανε από μπροστά ο Μήτσιος και το σπρώξιμο με τα πολλά ‘ουσι’ και ουνξ’ του Βαγγέλη, ο γάιδαρος δεν έκανε βήμα. Απεφάνθη τότε ο Μήτσιος να ξεφορτώσουν τα πράγματα, να τα πάνε απέναντι και ο Βαγγέλης να περάσει το ζωντανό απ’ το ποτάμι. Έτσι κι έγινε. Αλάφρωσε από ρούχα ο ξάδελφος και τραβώντας το υποζύγιο μπήκαν στο νερό. Έλα όμως που το ποτάμι είχε κατεβασιά και τον παρέσυρε, με κίνδυνο ακόμη και να πνιγούν. Ο Μήτσιος, που παρακολουθούσε από τη γέφυρα έδινε συνέχεια με φωνές και χειρονομίες, οδηγίες. «Κόψτο αριστερά, κόψτο αριστερά». Όταν, με μεγάλη προσπάθεια κατόρθωσαν να ξεφύγουν τον κίνδυνο και να πατάνε χωρίς φόβο, έρχεται η απάντηση στις υποδείξεις. «Τι πέρασες το γάιδαρο, αυτοκίνητο και φωνάζεις συνέχεια: στρίφτο αριστερά και στρίφτο αριστερά;» Πέρασαν. Τέλος καλό ..., όλα καλά.

Τέλος όμως και στα γραφόμενά μου, πιστεύοντας ότι θα σάς έκανα να σπάσετε ένα έστω μικρό χαμόγελο.

1969 στον Αώο
Από αριστερά: Βασ. Πήλιος,
Γεώργιος Ναούμ, Πέτρος Μπούνας,
Νίκος Τσάνος

Οι δυο φτωχοί

Έχουν περάσει από τότε πάρα πολλά χρόνια. Κάπου 46 ολόκληρα χρόνια κι όμως ενθυμούμαι ζωηρά αυτή την παρακάτω Κοινωνική ιστορία. Ας την παρακολουθήσουμε.

Ήμουν τότε στην Πενεπιστημιακή μετεκπαίδευση. Νεαρός εκπαιδευτικός με πολλές ανησυχίες, γύρω απ' τα παιδαγωγικά διδακτικά θέματα και κοινωνικά δρώμενα. Είχαμε μόλις βγει από τα χρόνια της Στρατιωτικής δικτατορίας. Πολλά νέα ρεύματα. Φοιτούσα στο Μαράσλειο Διδασκαλείο της Μετεκπαίδευσης των Διδασκάλων.

Σύμφωνα με τον κανονισμό της Σχολής έπρεπε κάθε εκπαιδευόμενος να κάνει δύο διδασκαλίες ενώπιον των καθηγητών. Εγώ είχα διδάξει σ' ένα σχολείο της Καισαριανής για το «μέλι» με επιτυχία. Ο τότε καθηγητής της διδακτικής Β. Πετρουλάκης, επέλεξε μια εξαιρετική συνάδελφο (Α.Μ.) από την Κορνοφωλιά Έβρου, να διδάξει ένα ποίημα στην Στ' τάξη του Δημοτικού Σχολείου, στο Αμφιθέατρο της Νομικής Σχολής του Παν/μίου Αθηνών. Το γνωστό ποίημα του Γ. Δροσίνη οι «δυο φτωχοί». Η συνάδελφος (Α.Μ.) πολύ σοβαρή και καταρτισμένη επαρκώς, αλλά με καθηγητική νοοτροπία στην όλη εμφάνιση και συμπεριφορά, μ' ένα σωστό και σοβαρό ντύσιμο κι έναν κότσο στα μαλλιά της αληθινή γροθιά. Σωστή τυπική δασκάλα. Όλα ήταν έτοιμα. Έλαβε οδηγίες πώς να διδάξει το ποίημα στους μαθητές ενώπιον των καθηγητών της Σχολής κι άλλων επισήμων. Το όλο θέμα μαθητών εκπαιδευόμενων καθηγητών και επισήμων στην αίθουσα παραδόσεων της Νομικής Σχολής του Παν/μίου Αθηνών, έλαβε πανηγυρική μορφή.

Ήρθε η ημέρα στο ποίημα Γ. Δροσίνη, οι δυο φτωχοί γνωστό - γνωστότατο:

*«Σε μια γωνιά περαστική
Γέρος φτωχός έχει καθίσει.
Κόσμος πολύς περνά απ' εκεί
Και ίσως θα τον ελεήσει
Καμιά ψυχή, που έχει μάθει
Να συμπονεί τα ξένα πάθη» κ.λπ.*

(Στη συνέχεια ο ποιητής λέει, πως δίπλα πήγε και κάθισε κι ένας νέος τυφλός). Αλλά κανείς δεν του έδωσε σημασία και βοήθεια κι ο τυφλός αναστενάζει, μα τους άλλους τι τους νοιάζει; Τότε ο γέροντας σηκώθηκε να φύγει κι έδωσε λίγα χρήματα, στο νέο τυφλό, ν' αγοράσει ένα ψωμί κι ο τυφλός είπε: «Σου εύχεται η φτωχή καρδιά μου τιμές και δόξες άρχοντά μου» και είπεν εκείνος, επειδή τυφλός, δεν μπορούσε με δάκρυα χαράς να ιδεί, πως σπλαχνικά τον ελεούσε ο γέροντας, ελεώντας πάλι, καθώς τον ελεήσαν άλλοι). Όντως υπέροχο και ανεπανάληπτο ποίημα).

Ένα υπέροχο, γνωστό ποίημα, και η συνάδελφος το δίδαξε με δεξιοτεχνία και μ' όλες τις αρχές της Διδακτικής και Παιδαγωγικής Επιστήμης. Οι μαθητές χαρούμενοι αποχώρησαν με το δίδαγμα καθαρογραμμένο απ' τον πίνακα στα τετράδιά τους.

«Πρέπει να ελεούμε τους φτωχούς».

Μετά την αποχώρηση των μαθητών γίνεται η σχετική κριτική. Έπαινοι και ωραία λόγια για την διδάξασα μεθοδική συνάδελφο.

Στο τέλος η τελευταία ερώτηση του Δ/ντή της Σχολής: Έχει κανείς να συμπληρώσει κάτι ή να λύσουμε την συνεδρίαση; Προς το παρόν

σιωπή. Τότε δειλά δειλά σήκωσα το χέρι μου.

- Εγώ κύριε Δ/ντά έχω να προσθέσω κάτι. Καθόμουν πάντοτε στο κέντρο και είπα θαρρετά, εγώ δεν συμφωνώ με το κατηχητικό δίδαγμα της συναδέλφου». Θόρυβος ανησυχίας στο ακροατήριο. Και πιο είναι το δίδαγμα, το συμπέρασμα του ποιητή Γ. Δροσίνη; Και το δικό σας; Ήταν η απορία του Δ/ντή της Σχολής.

- Το δίδαγμα πρέπει να είναι: «Πρέπει να αλληλοβοηθούμε και να συμπαραστεκόμαστε στους συνανθρώπους μας».

Αυτό θέλει να μας διδάξει ο ποιητής. Αυτό πρέπει να τονίσουμε στους μαθητές μας. Αυτό έπραξε ο Μέγας Βασίλειος με την ίδρυση της «Βασιλειάδας» είπα. Αυτή πρέπει να είναι η Κοινωνική Μέριμνα της Πολιτείας προς όλους τους συνανθρώπους μας με την οργάνωση Κοινωνικής προστασίας, βοήθεια προς τους ενδεείς κι όχι να ξεχωρίζει τους ανθρώπους σε φτωχούς και πλούσιους.

Για όλους να υπάρχει Κοινωνική πρόνοια και Κοινωνική Ασφάλεια, με οργανισμούς και ασφαλιστικούς κανόνες για όλους σιγά-σιγά και να μην υπάρχουν μεγάλες Κοινωνικές διαφορές, άλλοι να ζούνε πλούσια κι άλλοι σε γωνιές να ζητούν ψίχουλα για να ζήσουν.

Τα είπα με μια ορμή, σχεδόν μονορούφι. Αίσθηση στην αίθουσα και αμηχανία. Το όλο σκηνικό της διδασκαλίας άλλαξε. Στενοχωρήθηκε η συναδέλφος η διδάξασα. Απόρεσαν οι φίλοι μου συναδέλφοι.

Ελέχθησαν πάρα πολλά, θετικά αρνητικά και εκεί που πήγαινε να λήξει η σχολική διδακτική ώρα δημιουργήθηκε σχεδόν αμηχανία και αδιέξοδο. Τι τα θέλεις αυτά, συναδέλφε, άστα να τελειώνουμε να πάμε καμιά βόλτα στην Αθήνα. Έλεγαν μερικοί.

Τότε, σαν από μηχανής θεός πήρε το λόγο ο σοφός Παιδαγωγός Ε. Παπανούτσος, τον οποίο μόνο φατσικά γνώριζα και είπε: «Έχει δίκιο ο συναδέλφος. Αυτό είναι το νόημα, το πραγματικό συμπέρασμα από το υπέροχο αυτό ποίημα του Γ. Δροσίνη. Γι' αυτό πρέπει ν' αγωνιστούμε όλοι μας. Εκεί πρέπει να τείνει η επαίδευση των παιδιών μας. Είμαστε όμως πολύ μακριά. Γι' αυτό πρέπει να αγωνιστούμε για να μην έχουμε κατά το δυνατόν φτωχούς, που την κεφαλήν «κλίνει» που λέμε, αλλά οργανωμένη Κοινωνική Φροντίδα και μέριμνα, για όλους.

Στο τέλος φεύγοντας, με ρώτησε ο αείμνηστος Ε. Παπανούτσος που υπηρετείται κ. συναδέλφε; Του ανέφερα, στα πρότυπα Δημοτικά Σχολεία της Ζωιμαίας Παιδ. Ακαδημίας Ιωαννίνων. Χαιρετισμούς στον αγαπητό κ. Κώστα Κίτσο, Δ/ντή της Ακαδημίας τότε. Εκεί υπηρέτησα κι εγώ. Αυτό νομίζουμε είναι το ΜΕΓΑΛΟ ΔΙΔΑΓΜΑ του υπέροχου ποιητή Γ. Δροσίνη. Πάντα επίκαιρο και διδακτικό.

Και σήμερα με το σύνθημα «Νοιάζομαι-μοιράζομαι» Να είμαστε πάντοτε παρόντες. Αυτό είναι το Κοινωνικό Δίδαγμα και η οργάνωση της Πολιτείας, σ' αυτό πρέπει να αποβλέπει ώστε όλα τα μέλη της να ζήσουν κατά το δυνατόν ανθρώπινα και όχι να καταφεύγουν στη ζητιανιά. Αυτή πρέπει νάναι η διδακτική και παιδαγωγική αγωγή των παιδιών μας. Πάντα επίκαιρος ο ποιητής Γ. Δροσίνης. Η βοήθεια στους συνανθρώπους μας. Είναι το μέγιστο αγαθό του ανθρώπου.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΜΙΧ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
Συν/χος Δάσκαλος

Χιογός ας σι χαρίς

ΤΟΥ ΘΩΜΑ ΦΑΤΕ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΥΜΕΩΝ ΚΟΙΜΙΣΟΓΛΟΥ

Όταν ο Θωμάς Φατές μου πρότεινε να παρουσιάσω το βιβλίο του «Χιογός ας σι χαρίς», δηλαδή, ο Θεός ας σου χαρίσει, δέχτηκα χωρίς καμία επιφύλαξη.

Είχα στα χέρια μου και διάβαζα το πόνημα του Καππαδόκη φίλου μου, που είναι ένα βιβλίο εκμάθησης της Μισιώτικης διαλέκτου, άνευ διδασκάλου, στα πρότυπα των βιβλίων εκμάθησης της αγγλικής γλώσσας.

Ο συγγραφέας μεταφέρει την εμπειρική γνώση της ελληνικής διαλέκτου των Καππαδοκών προγόνων μας, κάνοντας πράξη την παράκληση των παππούδων του, που του ζητούσαν από τα νεανικά του χρόνια, να μάθει καλά τη γλώσσα τους, για να μην καθεί, και, εάν μπορεί, να γράφει κάτι γι αυτήν. «Εμπέ, πουλίμ., μάχει ντα, τσι σόνγκρα να ντα ειπείς σ' τοσό ντα φσιάχα, ας μάχνει τσι εκείνα. Να μπόρινεις να γράφισκεις τσι συ για ντου χωριό μας σάμπαχτα!»

Όλα όσα έλεγαν ακούγονταν σαν παραμύθια. Όμως δεν ήταν παραμύθια, αλλά ένα μικρό μόνο μέρος της αλήθειας για την πατρίδα τους.

Οι παππούδες κι οι γιαγιάδες μας, ανυπότακτοι και σκληροτράχηλοι Έλληνες από το μακρινό Μισί της Καππαδοκίας, ήρθαν, μετά τη μικρασιατική καταστροφή, πρόσφυγες στη μητροπολιτική Ελλάδα, φέρνοντας μαζί τους την

ιστορία, τις παραδόσεις και την ιδιαιτερότητα των ανθρώπων του τόπου τους. Βλέποντας και συναπαντώντας στα όνειρα τους τον παράδεισο που τους πήραν. Την πατρίδα τους. Τον ευλογημένο εκείνο τόπο, τους κάμπους, τα φαράγγια και τα βουνά της πανέμορφης Καππαδοκίας.

Η νοσταλγία για την πατρίδα που τους σέρησαν, τους έκαιγε τα σωθικά. Οι ιστορίες και τα παραμύθια για τα μέρη της Ανατολής, ξυπνούσαν παλιούς καημούς.

Κι ο Θωμάς ξεπέρασε τις προσδοκίες της πρώτης γενιάς των προσφύγων από το Μισί της Καππαδοκίας. Δεν έγραφε απλά για τη γλώσσα τους, αλλά έβγαλε αυτό το υπέροχο εγχειρίδιο για να την περισώσει και να την κοινοποιήσει στους επόμενους.

Το εγχείρημα που ανέλαβε ήταν πολύ δύσκολο, διότι δεν υπήρχαν γραπτές πληροφορίες. Πώς θα μπορούσε άραγε να γίνει αυτό στην καρδιά της τουρκικής επικράτειας για τις οάσεις της ελληνικής γλώσσας;

Το πρώτο που έχω να πω, από αυτό το βήμα, για το βιβλίο τούτο είναι «Συγχαρητήρια, Θωμά! Είναι από τα σπουδαιότερα βιβλία που γράφτηκαν για τη διάλεκτο των Ελλήνων στο Μισί της Καππαδοκίας».

Το 1867 ο Georges Perrot έγραφε

για την ελληνική διάλεκτο της Καππαδοκίας τα εξής: «Η ελληνική γλώσσα ποτέ δεν χάθηκε ο' αυτό το μέρος εντελώς, διατηρήθηκε δε ζωντανή σε απόλυτη σχεδόν απομόνωση σ' αυτή την απόκεντρη επαρχία, μακριά από την επιρροή των λογίων και όλης της νοήμονος προσπάθειας η οποία από το τέλος του παρελθόντα αιώνα ασκείται επί της Ελλάδας και των νησιών, και ομοιάζει περισσότερο προς την αρχαία (ελληνική) γλώσσα...»

Λίγα χρόνια μετά, το 1874, ο Καππαδόκης Παύλος Καρολίδης σημειώνει πως «...η διάλεκτος που μιλιέται σε μερικά μέρη της Καππαδοκίας είναι καθαρά ελληνική και δε διαφέρει πολύ από τις σε άλλα μέρη ομιλούμενες διαλέκτους στο λεξικό και τη γραμματική. Όμως η προφορά είναι τόσο αλλοιωμένη, ώστε δύσκολα πιστεύει κάποιος που πρωτακούει Καππαδόκες να μιλούν ότι η ομιλούμενη γλώσσα τους είναι ελληνική.» (Καππ., τόμ. Α', 1874, σελ. 97).

Είναι να θαυμάζει κανείς πώς στις απόμακρες και δυσπρόσιτες κοιλάδες της Καππαδοκίας διατηρήθηκε τόσα χρόνια, περίπου 850 χρόνια σκλαβιάς, ανθηρός ελληνικός λαός, όχι μόνο στο γένος και στο θρήσκευμα αλλά και τη μητρική τους όπως ονόμαζαν, γλώσσα! Μια γλώσσα Βασικά ελληνική, στην οποία διατηρούνται ακόμα και σήμερα πολλές λέξεις ή ρίζες λέξεων αρχαίας ελληνικής.

Είναι χαρακτηριστικό πως λόγω της

απομόνωσης τους από τον Ελληνισμό των παραλίων και της μητροπολιτικής Ελλάδας δεν ακολούθησαν στη γλώσσα τις αλλαγές της ελληνικής γλώσσας, αλλά συνέχισαν να ομιλούν ως τις μέρες μας μια διάλεκτο, η οποία έχει τις περισσότερες αρχαιοελληνικές λέξεις ή ρίζες λέξεων, αν και οι περισσότερες παραφθάρηκαν μέσα στα 2.400 περίπου χρόνια που πέρασαν από τότε που εγκαταστάθηκαν στην απόμακρη εκείνη περιοχή.

Η διάλεκτος αυτή δεν ακολούθησε τις αλλαγές της ελληνικής γλώσσας. Η απομόνωση της Καππαδοκίας από τις υπόλοιπες ελληνόγλωσσες περιοχές, η συμβίωση των Καππαδοκών Ελλήνων με ξενόγλωσσους γείτονες, η μη ύπαρξη γραπτής γλώσσας για να διαφωτίζει γλωσσικά τους Έλληνες της περιοχής, όλα αυτά συνετέλεσαν στο να παραμείνουν ανόθευτα τα ιδιώματα αυτά, διατηρώντας ανηπηρεάσιες πολλές εκφράσεις ή λέξεις αρχαίας ελληνικής γλώσσας.

Όμως δεν μπόρεσε να αποφύγει η νόθευση από την ιστορία, η οποία άφησε τα χνάρια πάνω της. Τα σημάδια αυτά ήταν οι αναπόφευκτες προσμίξεις λέξεων άλλων λαών, όπως περσικές, αρμενικές, λατινικές, τουρκικές κ. ά., που ήρθαν σε επαφή και επηρέασαν τους Έλληνες της Καππαδοκίας.

Ελληνόφωνα χωριά ήταν το Μισθί και οι αποικίες του, τα Φάρασα και τα χωριά των Φαράσων, τα Φλογητά και άλλες τριάντα περίπου ελληνικές κοι-

νότιες.

Οι ελληνόφωνοι Ρωμιοί της Καππαδοκίας, ανάλογα από ποιο χωριό ήσαν, είχαν σημαντικές διαλεκτικές διαφορές, ώστε ακόμα και γειτονικά ελληνόφωνα χωριά δυσκολεύονταν να συνεννοηθούν μεταξύ τους.

Το Βιβλίο «Χιογός ας σι χαρίς» (= Ο Θεός ας σου χαρίσει), είναι ένα εισιτήριο μετ' επιστροφής σε ένα ταξίδι στον κόσμο της μνήμης και της ιστορικής συνέχειας.

Χρησιμοποιεί τις πιο ομιλούμενες λέξεις, εκφράσεις και προτάσεις.

Ένα μεγάλο πρόβλημα που έπρεπε να αντιμετωπίσει ο συγγραφέας ήταν η απόδοση της σωστής προφοράς των λέξεων. Για το σκοπό αυτό χρησιμοποίησε ιδιαίτερα φωνητικά σύμβολα, που με λίγη προσπάθεια μας κάνουν να αποδώσουμε πιο καλά τις λέξεις.

Γνώσεις μιας ανεκτίμητης ελληνικής γλώσσας, που λόγω της σπανιότητας της, γιατί ομιλείται σήμερα μόνο από μερικές χιλιάδες Ελλήνων, αποκτάει μεγαλύτερη αξία. Με τις ξένες προσμίξεις που πήρε στο διάβα των αιώνων, μας διδάσκει και μας κάνει σοφότερους στην πορεία μας προς το μέλλον και μας φέρνει πιο κοντά στο παρελθόν.

Όπως εκείνα τα νερά που ξεκινούν από τις πηγές και στη ροή τους ανάμεσα από διάφορα πετρώματα παίρνουν τα ιχνοστοιχεία τους και βγαίνουν από τα έγκατα της γης ιαματικά, γιατρεύοντας πολλές ασθένειες, έτσι και η αρχαιο-ελληνική τούτη διάλεκτος με τις προσ-

μίξεις των ξένων στοιχείων και τη ζωοφόρο δύναμη της μας οδηγεί σε μια πιο όμορφη ζω.

Διαβάζεται εύκολα, και με απλό και κατανοητό τρόπο γίνεται κατανοητή και από εκείνους που έρχονται για πρώτη φορά σε επαφή με τη μισιιώτικη διάλεκτο.

Με τη μελέτη του βιβλίου αυτού ζούμε κατά κάποιον τρόπο τις περιπέτειες των προγόνων μας και αποκτούμε περισσότερες γνώσεις για τις ανθρώπινες σχέσεις, εκεί στα σύνορα του Ελληνισμού.

Διαβάζοντας το, αποκτούμε και πάλι το δικαίωμα στην ονειροπόληση. Ταξιδεύουμε, θαυμάζουμε, ανεχόμαστε και αναζητούμε. Στο βιβλίο αυτό δεν βρίσκουμε συγκεκριμένους ήρωες. Ήρωες είμαστε όλοι εμείς, με μπροστάρη τον Θωμά Φατέ, που πήραμε τη δάδα της αρχαιοελληνικής μας λαλιάς από τους παλαιότερους και μεταφέρουμε το φως της στις επόμενες γενιές.

Οι χρήσιμες εκφράσεις είναι τόσο γλαφυρές, που, όσο και αν σε πολλούς, μη Μισιώτες, φαίνονται σκληρές και συχνά άκομψες, σε εμάς τους Μισιώτες, που γνωρίζουμε με ποιον τρόπο λέγονταν και τι εννοούσαν όταν τις έλεγαν, υπάρχει η τρυφερή ανάμνηση από τους ωραίους παππούδες και τις γλυκύτατες γιαγιάδες μας.

Οι Μισιώτες και οι Μισιώτισσες ζούσαν ελεύθερα, μακριά από ταμπού και πουριτανισμούς. Προτιμούσαν την εσωτερική αξιοπρέπεια από την επικράτηση

της επιδερμικής αξιοπρέπειας των λόγων.

Είναι πολύ καλό βιβλίο, που μέσα του θα βρούμε πολλά δικά μας βιώματα και ενθύμια ζωής και θα οδηγηθούμε σε καλύτερη αυτογνωσία μας, μέσα και από παρόμοιες δικές μας εμπειρίες.

Αρχίζοντας την περιήγηση μας στα περιεχόμενα του βιβλίου παρατηρούμε πως ο συγγραφέας ξεκινάει την πρώτη ενότητα με τις αντωνυμίες, με χρήσιμες λέξεις, εικόνες, ασκήσεις και εκφράσεις, καταλήγοντας στο τέλος της ενότητας σε τεστ και βοήθεια, για να γίνει ευκολότερη η εμπέδωση εκείνων που μελετούν!

Συνεχίζοντας στις άλλες ενότητες παρατηρούμε να επαναλαμβάνεται το ίδιο και με τα βοηθητικά ρήματα, τα άρθρα, τα επιρρήματα, ουσιαστικά, επίθετα, βοηθητικά λεξιλόγια, ερωτηματικές λέξεις, προθέσεις, επιφωνήματα, ρήματα, κλίσεις και κατάλογο ρημάτων, παραμύθια και λεξιλόγιο. Στο τέλος του Βιβλίου προσθέτει τις απαντήσεις και τις πιθανές απαντήσεις για τις ασκήσεις του Βιβλίου.

Ένα ταξίδι με όχημα τη γλώσσα και τη γνώση, με το οποίο μεγαλώνουμε τις ελπίδες και μικραίνουμε τις αβεβαιότητες μας.

Πολιτισμός είναι η διαρκής καλλιέργεια της ψυχής και του νου, με εκείνα τα ανθρώπινα αγαθά που

Δημιουργήθηκαν στο διάμα των αιώνων. Ζυμώνονται μεταξύ τους, παίρνουν μορφή και ζωή, βγάζοντας μας από το

εγωιστικό μας καβούκι.

Δεν αλλάζουμε τους δρόμους μας, αλλά τους χαράζουμε ακόμα πιο έντονα και παλεύουμε καλύτερα, γνωρίζοντας πως δεν είμαστε μόνοι μας.

Οι άνθρωποι σβήνουν κάποτε, αλλά δε χάνονται, όταν καταφέρνουν οι επίγονοι να ζήσουν το παρελθόν και να αποκομίσουν από αυτό περισσότερη γνώση και εμπειρία. Τότε μένουν τα έργα των προγόνων και φωτίζουν το δρόμο της ζωής μας. Τα έργα αυτά είναι η ιστορία, η οποία είναι μεγαλόκαρδη, αλλά και αμείλικτη. Όλα τα κρίνει. Και τους άξιους και τους ανάξιους.

Οι Καππαδόκες είναι εκείνοι που οι επόμενες γενιές θα αναρωτηθούν γιατί δεν ήταν γραμμένη με χρυσά γράμματα η ιστορία τους και όχι γιατί γράφτηκαν τόσα πολλά για την ιστορία τους.

Έ! Και; Γινόμαστε σοφότεροι με όλα αυτά; Ίσως. Η σοφία, ούτως ή άλλως είναι θέμα γνώσης. Και από το βιβλίο «Χιογός ας σι χαρίς» μαθαίνουμε πολλά και βρίσκουμε απαντήσεις για τον εαυτό μας.

Σας το συνιστώ ανεπιφύλακτα.

Κυρίες και κύριοι, οι Μισιώτες δεν έλεγαν ευχαριστώ. «Χιογός ας σι χαρίς» (= Ο θεός ας σου χαρίσει) ή «Χιογός ας σας χαρίς» (= Ο θεός ας σας χαρίσει), έλεγαν. Κάνοντας δηλαδή ευχή και επίκληση στο Θεό, ζητούσαν να ανταμειφθούν με ευλογία από Εκείνον για το καλό που τους έκαναν.

«Χιογός ας σι χαρίς» Θωμά, «Χιογός ας σας χαρίς» κυρίες και κύριοι.

ΘΩΜΑΣ ΦΑΤΕΣ

ΧΙΟΓΟΣ ΑΣ ΣΙ ΧΑΡΙΣ'

Εκμάθηση του Μιστιώτικου ιδιώματος (Άνευ διδασκάλου)

Σε κάθε πράξη υπάρχει και ένα κίνητρο. Πριν δύο χρόνια, ο θεατρικός συγγραφέας και σκηνοθέτης Γιάννης Παναγιωτίδης μίλησε γι' αυτό που τον ώθησε να γράψει και σκηνοθετήσει το θεατρικό *Καππαδοκία* που με εξαιρετικό ενδιαφέρον παρακολούθησα στο υπαίθριο θέατρο της Ε. Η. Μ. «*Να μην ξεχνάς, παιδί μου*» ήταν η συμβουλή του παππού του, όπως μας είπε, και θέλησε να το αποδείξει με τα λόγια, τα σκηνικά και τα δρώμενα εκείνης της υπέροχης βραδιάς. Νομίζω πως και ο Θωμάς Φατές δεν ξέχασε και έφερε στο φως όλα όσα η μνήμη, η γνώση και το βίωμα αποτύπωσε σε 185 σελίδες. Θυμήθηκε, όπως ο ίδιος γράφει, τα δάκρυα των παππούδων και την επιθυμία τους να μπορούσε να γράψει κι αυτός για το χωριό τους το Μισί της Καππαδοκίας. Και διάλεξε να γράψει για τη γλώσσα τους. Το κατ' εξοχήν γνώρισμα της πολιτισμικής ταυτότητας των Μισιωτών και κάθε λαού.

Ο συγγραφέας θέλησε έτσι ν' ασχοληθεί με μια γλώσσα που δεν είναι γραπτή και που με τα δεδομένα του προφορικού λόγου προσπάθησε να την καταγράψει ως επικοινωνιακό εργαλείο. Γιατί η επικοινωνία είναι υπαρξιακή

ανάγκη, αλλά και η ίδια η γλωσσική μας ύπαρξη είναι το ίδιο σημαντική όσο η νοητική και η βιολογική.

Όπως ο ίδιος γράφει, χρησιμοποίησε τις πιο κοινές και καθομιλούμενες λέξεις που συνθέτουν το Μιστιώτικο ιδίωμα, αυτό το υπέροχο μείγμα των αρχαίων και μεταγενέστερων Ελληνικών, Τούρκικων και παραφθαρμένων εκφράσεών τους. Η όλη προσπάθεια στηρίζεται στη λογική της εκμάθησης και συνεπώς διασώζει στοιχεία της ελληνικής γλώσσας αλλά και αναδεικνύει τη συμβίωση με τους ξενόγλωσσους γείτονες. Είναι η γλώσσα της καθημερινότητας του Μισιώτη που συναναστρεφόταν με μουσουλμάνους και άλλα αλλόγλωσσα φύλα και δέχτηκε τη γλωσσική τους επίδραση. Γιατί η γλώσσα, όπως και κάθε έκφανση του πολιτισμού, διαμορφώνεται μέσα από το συγχρωτισμό των ανθρώπων, για να μείνει αυτή η αρμονική όσμωση των διαφορετικών στοιχείων. Έτσι το Μιστιώτικο ιδίωμα έγινε και γίνεται ο κώδικας επικοινωνίας των Μισιωτών, αλλά συγχρόνως και το όχημα που μετέφερε την ιστορία και το παρελθόν ενός από τα μεγαλύτερα χωριά της Καππαδοκίας.

Το βιβλίο αποτελεί μια συμβολή στη

διάσωση ενός ιδιώματος με δεδομένο σήμερα το φαινόμενο της κατάργησης όχι μόνο των επί μέρους διαλέκτων και των ιδιωμάτων αλλά και των ίδιων των γλωσσών. Και η διάσωση αυτή γίνεται επιμελημένα, όπως φαίνεται από τις πρώτες σελίδες όπου ο συγγραφέας ενδιαφέρεται για τη σωστή απόδοση της προφοράς των φωνητικών συμβόλων. Τα υπόλοιπα περιεχόμενα πραγματικά μια πρόκληση πολύπλευρης έρευνας: φιλολογικής, γλωσσολογικής, κοινωνιολογικής, λαογραφικής. Καταγραμμένα όλα τα μέρη του λόγου σε θεματικές ενότητες που περιλαμβάνουν όχι μόνο τους βασικούς γραμματικούς κανόνες τους αλλά και τη δυνατότητα εμπέδωσής τους μέσα από ασκήσεις και τεστ.

Από φιλολογικό ενδιαφέρον στάθηκαν αρκετά στο *Λεξιλόγιο* της κάθε ενότητας για να διαπιστώσω αυτή τη δύναμη του λόγου που μπορεί αιώνες τώρα να μας συνδέει με το μακρινό παρελθόν. Με τις αρχαιοελληνικές μας ρίζες καθώς διαβάζω, για παράδειγμα, το κρούου (από το κρούω) = χτυπώ, δέρνω, ή το ντάκου (από το δάκνω) = δαγκώνω, το ροματιζιέμι (από το οραματίζομαι) = ονειρεύομαι, το γύφτου (από το άπτω) = ανάπτω, ανάβω, καίω, το ουλουίζου (από το ολολύζω) = φωνάζω δυνατά, θρηνώ..... Και οι κατηγορίες των υποθετικών προτάσεων σε παραπέμπουν σε αντίστοιχες ακριβώς κατηγορίες

της αρχαίας ελληνικής: στο πραγματικό, το αδύνατο, την απλή σκέψη του λέγοντος, το προσδοκώμενο, το αορίστως επαναλαμβανόμενο. Ασυνείδητα οι Μισσιώτες και χωρίς φυσικά να κατέχουν τους γραμματικούς και συντακτικούς κανόνες αναπαρήγαγαν προφορικά αρκετά από τα δεδομένα της δομής και της μορφής της αρχαιοελληνικής.

Είναι το βασικό γνώρισμα της γλώσσας που ως ζωντανός οργανισμός υπάρχει, εξελίσσεται, μετασχηματίζεται και προπαντός εμπεριέχει τη μακραίωνη και ενιαία παράδοσή της. Γίνεται, έτσι, εργαλείο επικοινωνίας αλλά και συστατικό της φυσιογνωμίας ενός λαού.

Στο βιβλίο του Θωμά Φατέ μέσα από τις καταγραμμένες εκφράσεις ή συγκεκριμένες λέξεις, που επιβιώνουν, υποδηλώνονται τόσες πλευρές της καθημερινής ζωής, αλλά και της βιοθεωρίας των Μισσιωτών. Εκφράσεις και λέξεις που σηματοδοτούν μια κοινωνία με συγκεκριμένες ασχολίες (*αβτζής, άλογου, αραμπά...*), είδος διατροφής (*καράτς, μπισήρ, μπαζλαμά, μπεκμέζ...*), θρησκευτική πίστη (*λουτουργιά, μετανιζιέμι, ψέλλου...*) και αντιλήψεις (*Ντανυφάϊς αν λάλιναν σου πεερό τ' νι γαρτσού, τρώϊκαν ξύλου* – Οι νύφες όποτε αντιμιλούσαν στον πεθερό τους, τρώγανε ξύλο!).

Τελικά, το βιβλίο προσφέρεται για

.....

μια πολυδιάστατη μελέτη και χρήση καθώς ο συγγραφέας συνταίριασε στα περιεχόμενά του την αγάπη της πατρίδας και την εμπειρία του δασκάλου. Και στο φωτεινό τμήμα του εξώφυλλου ανάμεσα από άλλες λέξεις κυριαρχεί το «ευχαριστώ». Όπως ο ίδιος δηλώνει, την επέλεξε για την ιερότητά της και για τη συναισθηματική της αξία. Γιατί είναι συγχρόνως επίκληση στο Θεό αλλά και ευχή προς όλους τους Μισσιώτες: προγόνους και συγχρόνους. Γιατί ο Θωμάς Φατές συνδυάζει την ευσέβεια και την ευγένεια του Μισσιώτη. Μια ευσέβεια που γίνεται κίνητρο για την ανωτερότητα

της ευγνωμοσύνης και της ευχαριστίας. Μια ευσέβεια που τον οδήγησε στο δρόμο του μόχθου της συγγραφής και της προσφοράς ενός πνευματικού αγαθού. Ενός πονήματος που πάνω απ' όλα η αγάπη και το ενδιαφέρον για το γενέθλιο τόπο το έκανε αφιέρωση σ' αυτόν.

Ένα «χιόγος ας σι χαρίς» και στο Δήμο Κόνιτσας, που σε μια εποχή βίωσης της κρίσης, κυρίως, των αξιών και του πολιτισμού, αποφάσισε να αντισταθεί με την έκδοση ενός βιβλίου.

ΜΑΡΙΑ ΤΣΟΥΠΗ

Τα παιδιά του Πληκατίου με το παιδομάζωμα στον Εμφύλιο Πόλεμο

Τον καιρό του Εμφυλίου πολέμου το 1947 και 1948 πολλά παιδιά από το Πληκάτι οι αντάρτες του Δ. Σ. τα πήραν μαζί με τους γονείς (κυρίως με τις μάνες γιατί τους πατεράδες τους είχαν πάρει στα Βουνά ήθελαν ή όχι). Στις 6 Αυγούστου το 1948 μας πήραν από το χωριό και μας πήγαν στην Αλβανία στο μέρος Κιαφζέζι. Εκεί μας πρότειναν οι αντάρτες να μας πάρουν από τις μάνες. Τελικά μας πήραν, τα αγόρα και τα κορίτσια που είχαμε γεννηθεί το 1934, 35, 36, 37 και μας πήγαν στο Ελμπασάν στην Αλβανία.

Εκεί μείναμε 6 μήνες με φτώχεια, πείνα και άγχος. Μετά από έξι μήνες μας πήραν και μας πήγαν στην Ρουμανία, κοντά στην πόλη Οράντεια (και εκεί ήμασταν 6 μήνες, Ελληνόπουλα από την Ήπειρο και

από την Δ. Μακεδονία. Στην Ρουμανία ζούσαμε λίγο καλύτερα γιατί τρώγαμε ψωμί με μαρμελάδα, μακαρόνια, τυρία κ.ά. Στις αρχές του 1950 φύγαμε με το τραίνο προς την Πολωνία. Εκεί περάσαμε πάρα πολύ καλά από την αρχή μέχρι το τέλος. Ο Πολωνικός λαός που αγαπάει τους Έλληνες έκανε ό,τι καλύτερο μπορούσε. Μας ξεκίνησαν από το ντύσιμο, φαγητά, μόρφωση, διαπαιδαγώγηση. Μας πήγαν στα σχολεία μαζί με τα Πολωνικά παιδιά, μαθαίναμε και τη γλώσσα τους και τα ελληνικά. Η ζωή των παιδιών της Ηπείρου και γενικά των ελλήνων στην Πολωνία ήταν ό,τι καλύτερο. Έτσι τα περισσότερα παιδιά που θέλανε να σπουδάσουν, το Πολωνικό κράτος μας βοήθησε (και έτσι όσοι ζούσαν εκεί και θέλανε να μάθουν κάποιο επάγγελμα μας βοήθησαν).

Το 1957 όταν εγώ ήμουνα φοιτητής στο Πολυτεχνείο, από το Προξενείο της Ελλάδος στην Βαρσοβία μας έστειλαν διαβατήρια για να γυρίσουμε στην Ελλάδα.

Θυμάμαι αρκετά άτομα από το χωριό μου που αποφάσισαν να γυρίσουν στην Ελλάδα. Ήρθαν περίπου 10 άτομα στο χωριό Πληκάτι το 1957 και δυστυχώς πολλά παιδιά δεν μπόρεσαν να σπουδάσουν στην Ελλάδα. Εγώ θυμάμαι μόνο μια περίπτωση που μια κοπέλα Αλεξ. Τάτη, κόρη του Ανδρέα Τάτη, η οποία είχε το θείο της στα Γιάννενα ψάλτη, τον Σωτήρη Τάτη ο οποίος την βοήθησε και έτσι έκανε τις σπουδές. Τα άλλα άτομα κυρίως τα αγόρια πήγαιναν μαζί με τους πατεράδες να δουλεύουν στα χωράφια και στις οικοδομές.

Η μόνη στενοχώρια μου που υπάρχει μέχρι σήμερα είναι ότι πολλά παιδιά από το Πληκάτι που σπουδάζανε στην Πολωνία έχουν πια πεθάνει σε μικρές ηλικίες. Όπως π.χ. ο ξάδερφος μου Απόστολος Ζιώγας που είχε τελειώσει το Πανεπιστήμιο στην Βαρσοβία και πέθανε σε ηλικία 66 χρονών, ο Σωτήρης Παπανώτης, ένα φανταστικό παιδί πολύ φίλος μου, τελειώσαμε μαζί το Πολυτεχνείο στο Βρότσλαβ (Μπρεσλάον) και πέθανε σε ηλικία 62 ετών. Ο Θεόδωρος Ζιώγας που σπούδαζε μετά στην Ρωσσία, πέθανε σε ηλικία 45 χρονών, ο Νίκος Δέλκος είχε σπουδάσει στο Πολυτεχνείο μαζί με τον Γρηγόρη Βρόικο και ο Νίκος πέθανε σε ηλικία 70 ετών και ο Γρηγόρης σε ηλικία 58 ετών. Επίσης ο Νάτσης Θωμάς και ο Δαμιανός

Βρόικος πέθαναν σε μικρές ηλικίες.

Το χωριό Πληκάτι (Πληκάδες) τα παλιά χρόνια ήταν ένα θαυμάσιο χωριό. Υπήρχε σχολείο Δημοτικό με πολλά παιδιά και με καλούς δασκάλους όπως ο Ηλίας Στεργιάδης, Παύλος Τάτης κ.α.

Το 1938 στο Σχολείο του Πληκατίου υπήρχαν περίπου 100 μαθητές (βλ. τις φωτογραφίες) και το 1947, που και εγώ είμαι στην φωτογραφία, υπήρχαν περίπου 90 μαθητές του Σχολείου με εκκλησίες και παππά.

Σήμερα δυστυχώς στο χωριό έχουν κλείσει το Σχολείο από το 1980 και η εκκλησία λειτουργεί κάθε δεύτερη Κυριακή. Το χωριό Πληκάτι (Πληκάδες) ήταν ένα χωριό με μια φανταστική περιοχή όπου συνεργάζονταν οι Πληκαδίτες με τους Βλάχους από την Νότια Ήπειρο (όπως Ηγουμενίτσα, Φιλιάτες, Παραμυθιά και Δάρισα).

Έρχονταν Βλάχοι με τα πρόβατα και κατοικούσαν στο Καρδάρι και στους πρόποδες του Βουνού «Περήφανου» κοντά στον Γράμμο κυρίως οι οικογένειες Πιπούλη. Τα παλιά χρόνια οι Πληκαδίτες που ζούσαν με την Κοινότητα ήταν σχετικά καλά. Το χωριό με τον εμφύλιο πόλεμο καταστράφηκε και ερήμωσε ο τόπος. Σήμερα τα σπίτια ξαναχτίστηκαν και το χωριό έχει γίνει πολύ όμορφο αλλά ο πληθυσμός μειώνεται και μόνο τα καλοκαίρια και στις γιορτές βλέπουμε αυξημένο κόσμο.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ Θ. ΖΙΩΓΑΣ

Διπλ. Μηχ/γος Μηχα/κος
(συνταξιούχος)

Παιδιά Πληκατίου που ζούσαν στην Πολωνία το 1949-50. Τα ονόματα που θυμάμαι από αριστερά προς δεξιά επάνω: Μίχ. Στεργιάδης, Απόστολος Ζιώγας, Παν. Τσίτσος, Θεόδωρος Ζιώγας, Ι. Κώστας Βεζαλής, Αγγ. Βεζαλής, Γεωρ. Παπανώτης, Αντώνιος Ζιώγας, Χρισόστ. Βασάκος, Νεστ. Βασάκος, Δαμιανός Βρόικος, Μηνάς Βεζαλής, Θωμάς Νάτσης, Δημ. Θεολόγου. Μεσαία σειρά: Στεφανή Ζιώγα, Παρασκευή Βότση, Ελένη Θεολόγου, Νίκος Δέλκος, Σωτήρης Παπανώτης, Αλεξ. Τάτη, Μάρθα Νάτση, Νίκος Ανέστης.

Κάτω αριστερά: Βασιλική Θεολόγου τα υπόλοιπα 9 μικρά δεν τα θυμάμαι.

Υ.Γ. Τα μεγάλα 5 άτομα από επάνω ήταν Δάσκαλοι Πολωνικής καταγωγής +)

Στη φωτογραφία αυτή είναι παιδιά από το Πληκάτι που τα είχαν πάει στην Ουγγαρία το 1949/50.

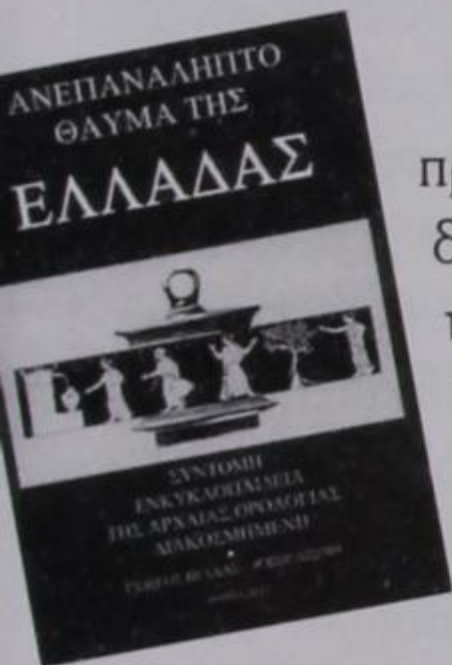
Από τα ονόματα που θυμάμαι: 1. Χρυσαιγή Βότση, 2. Βρόικος Γρηγόρης, 3. Γιάννης Κολεγιάννης, 4. Θωμάς Τσίτσος, 5. Χρήστος Ζιώγας, 6. Χρ. Θεολόγου, 7. Κώστας Νάτσης, 8. Παρασκευή Νάτση, 9. Χρ. Νάτση, 10. Χρυσούλα Παπανώτη. Τα υπόλοιπα ονόματα δεν τα θυμάμαι.

ΑΝΕΠΑΝΑΛΗΠΤΟ ΘΑΥΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Γεώργιος Σύρος

Διδάκτωρ Επιστημών, Καθηγητής

Μια ενδιαφέρουσα έκδοση είδε πρόσφατα το φως της δημοσιότητας Πρόκειται για το βιβλίο με τον τίτλο ΑΝΕΠΑΝΑΛΗΠΤΟ ΘΑΥΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ, Σύντομη Εγκυκλοπαίδεια Αρχαίας Ορολογίας.

Η επιμέλεια της έκδοσης και η συγγραφή κειμένων έγινε από τους Γιώργο Ιωαν. Βελλά και Ιγκορ Στεφ. Λισοβι, Έκδοση ΑΘΗΝΑ 2012

Το βιβλίο είναι μια πρωτότυπη και ιδιόμορφη εργασία τόσο από πλευράς περιεχομένου, όσο και από την άποψη της δομής και της μορφής παρουσίασής του. Διακρίνεται για την ποικιλομορφία του βιβλίου με ιστορικά, λεξικολογικά και εγκυκλοπαιδικά χαρακτηριστικά. Σημαντική πλευρά του περιεχομένου και βασική ιδιομορφία της έκδοσης είναι η συγγραφή του βιβλίου σε δύο γλώσσες στην ελληνική και στη ρωσική. Αυτό δείχνει το ενδιαφέρον των Ρώσων για την Ελλάδα και εκφράζει τα φιλελληνικά αισθήματα του ρωσικού λαού και την εκτίμηση του αρχαίου πολι-

τισμού της Ελλάδας.

Όπως τονίζεται στην εισαγωγή του βιβλίου, η έκδοση «γεννήθηκε στις σκέψεις και δημοσιεύεται με την πρωτοβουλία και τη θέληση των μελών της Ένωσης ΕΛΛΑΔΑ των Ελλήνων της πόλης Βορόνεζ της Ρωσίας και πριν απ'όλα της νεολαίας αυτού του τόπου, που μαθαίνουν τη νεοελληνική γλώσσα πού ποθούν να γνωρίσουν καλύτερα την ομορφιά και το ανεπανάληπτο θαύμα του Αρχαίου Ελληνικού Πολιτισμού».

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η δομή του βιβλίου με τις ποικίλες μορφές έκφρασης του περιεχομένου του. Το πλούσιο λεξικολογικό περιεχόμενο αποτελεί πηγή γλωσσικής και εγκυκλοπαιδικής γνώσης. Οι ερμηνευτικές εξηγήσεις που δίνονται στις λέξεις της αρχαίας ελληνικής ορολογίας έχουν ιδιαίτερο διδακτικό χαρακτήρα και ενδιαφέρουν τόσο τους Ρώσους αναγνώστες, όσο και τους Έλληνες που ασχολούνται με την ιστορία και την αρχαιολογία, αλλά και αυτούς που ενδιαφέρονται για την εκμάθηση της ρωσικής γλώσσας και τους ρωσόφωνους ομογενείς μας.. Η ωφελιμότητα του λεξικολογικού περιε-

χομένου τονίζεται στην εισαγωγή του βιβλίου, το οποίο

«γεννήθηκε στις σκέψεις μας ειδικά με την πρωτοβουλία και τη θέληση των μελών της Ένωσης “ΕΛΛΑΔΑ” των Ελλήνων της πόλης Βορόνεζ της Ρωσίας και πριν απ’ όλα της νεολαίας αυτού του τόπου που μαθαίνουν τη νεοελληνική γλώσσα της ιστορικής πατρίδας τους και που ποθούν να γνωρίσουν καλύτερα την ομορφιά και το ανεπανάληπτο θαύμα του Αρχαίου Ελληνικού Πολιτισμού».

Τα κείμενα στις πάνω από 315 σελίδες του βιβλίου συνοδεύονται από εικονογραφίες και παραστάσεις από αρχαιολογικά μνημεία, ναούς, θέατρα, τοπία, καθώς και αντικείμενα τέχνης με ερμηνείες και ιστορικές περιγραφές χρονολογίας, προέλευσης και άλλες εξηγήσεις και σχολιασμούς, ωφέλιμους ιδιαίτερα για τη νεολαία, για να γνωρίζει την πολιτιστική κληρονομιά των αρχαίων προγόνων μας.

Μεγάλο μέρος στην έκδοση κατέχουν αποσπάσματα από ρήσεις και σκέψεις εξαιρετών Ελλήνων σοφών και φιλοσόφων, που για ευνόητους λόγους δίνονται μόνο στη ρωσική γλώσσα και έχουν ιδιαίτερη σημασία. Και μόνο η αναφορά στα ονόματα των αρχαίων Ελλήνων σοφών και αρχόντων, αλλά και

σύγχρονων συγγραφέων και ποιητών, όπως του Γιώργου Σεφέρη, του Α. Σ. Πούσκιν, του Ανατόλι Φράνς και άλλων, αποτελεί πηγή αστείρευτης γνώσης..

Είναι δε αξιοσημείωτη και η επικαιρότητα της κυκλοφορίας της έκδοσης από την πλευρά της προβολής του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού με τις ρίζες και τη διαχρονική εξέλιξή του, που δείχνει την αδιαμφισβήτητη εθνική υπόσταση της Ελλάδας. Ιδιαίτερα, ύστερα από προσπάθειες διαστρέβλωσης και παραχάραξης της ιστορικής αλήθειας και της προβολής αβάσιμων συνοριακών, εθνικιστικών εδαφικών, μειονοτικών και άλλων αλυτρωτικών διεκδικήσεων.

Το βιβλίο αυτό είναι ωφέλιμο για τους νέους αρχαιολόγους, εργαζόμενους, φοιτητές και ερευνητές, για τους ιστορικούς και φιλολόγους, καθώς και για το ευρύτερο αναγνωστικό ελληνικό και ρωσικό κοινό.

Θεωρώ ότι με μια πιο προσεκτική επιμέλεια του ελληνικού κειμένου θα μπορούσαν να αποφευχθούν τα πολλά ορθογραφικά και συντακτικά λάθη, που δεν μειώνουν τη σημασία του περιεχομένου του, αλλά δημιουργούν την εντύπωση προχειρότητας και παράλειψης της αισθητικής πλευράς.

Νέα από την Μόλιστα 2012

Άργησα. Κοντεύει να έρθει και άλλος Αύγουστος και εγώ έμεινα πίσω. Πώς να έχεις όρεξη όμως να γράφεις όταν τα χαράτσια και οι υποχρεώσεις διαδέχονται το ένα το άλλο.

Αλλά απ' ό,τι παρακολούθησα στα Κοινοσιώτικα τεύχη, κανένας δεν έγραψε ή δεν γράψαν όσοι έγραφαν. Εγώ όμως, έστω και καθυστερημένα θα σας διηγηθώ τα νέα από το χωριό μας η Μάλιστα.

Από Απρίλιο σιγά-σιγά άρχισε να πηγαίνει κόσμος. Ήλθε και ο μήνας Αύγουστος. Πλημμύρισε για πρώτη χρονιά. Ήμασταν τόσοι πολλοί που είχαμε χρόνια να το δούμε. Τα Μολιστινόπουλα φτάσανε τα 20 περίπου και αν βάλλω και τα μικρότερα φτάναν τα 25.

Όπως και τις άλλες χρονιές καφενείο δεν είχαμε. Λέτε να είναι καλύτερα; Γιατί αυτό που συμβαίνει μας ενώνει περισσότερο. Πηγαίνετε στα διπλανά χωριά και θα το διαπιστώσετε. Εμείς γινόμαστε σχεδόν μία παρέα. Βοηθάμε όλοι. Μπαίνουμε δηλαδή σε σύστημα ομαδικότητας, όπως λέει και ο γραμματέας. Καλό φαίνεται. Και πιο καλό ότι το ξεκίνημα το κάνουν οι νύφες. Α! Ρε να ζούσαν και κάποιοι γαμπροί! Ξεκινήσαμε και τα πηγαίναμε πολύ καλά. Ό,τι μπορούσε ο καθένας πρόσφερε. Και αυτό έχει τη μεγάλη σημασία. Ο Σύλλογος όμως έχει υποχρέωση να Βρει μια καλύτερη λύση. Περιμένουμε ...! Να δούμε μέχρι πότε;

Αυτό που συνέβη να μην μπορούμε να κόψουμε την πίπα στην Αθήνα, ήταν η αφορμή να διοργανώσουμε μια αντίστοιχη

εκδήλωση 'στο χωριό. Δεν σας λέω τίποτε! Ήταν μεγάλη επιτυχία! Αυτό δεν ξανάγινε! «Παρών» όλοι, μα όλοι οι Μολιστινοί. Βραδιά όπως όλοι ομολόγησαν/αξέχαστη! Αυτήν την ομόρφυνε και μας έδωσαν την αφορμή να την πραγματοποιούμε κάθε χρόνο. Ποιος άλλος; Τα Μολιστινόπουλα!

Το «Γενικό Πρόσταγμα» το είχε η Αναστασία που μου πρότεινε να γίνει ένα χορευτικό. Μικρό μυαλό, μεγάλη ιδέα! Τέλεια! Θα πω όλα τα παιδάκια που συμμετείχαν: Αναστασία, Σίσση, Έλλη, Μαρία, Έμυ, Αναστασία, Έρικα, Μιχάλης, Ναταλία, Βίκτωρας, Κωνσταντίνος, Ιωάννα, Μαρίνα, Κωνσταντίνος.

Στη συνέχεια αρχίσαμε το χορό. Τα δικά μας! Αλλά και τα ζειμπέκικο. Ο Σύλλογος που είχε την πρωτοβουλία αυτής της εκδήλωσης πρόσφερε σουβλάκια και μπύρες. Οι Μολιστινές που το «γενικό πρόσταγμα» το είχε η κυρά-Τσένη, φτιάξαν λαγγίτες, αρκετές βοήθησαν, πού να τις απαριθμήσω όλες.

Άκουσα όμως ότι κουράστηκαν. Ζεματίστηκαν. Μα πώς αλλιώς θα γίνει; Σκεφτείτε να μην συμμετείχε η Νησιώτισσα.

Τον φετινό Αύγουστο, πρώτα ο Θεός, που θα είμαστε περισσότεροι, τι θα κάνετε; Οι λαγγίτες πλέον καθιερώθηκαν!

Πέρασε κι αυτή η ημέρα, μέχρι να έρθει η ημέρα για το Πανηγύρι. Κάθε μέρα πλατεία - λίγο από δω, λίγο από κει.

Η μέρα που έγινε το μεγάλο αντάμωμα, ήταν φέτος στις 18, ημέρα Σάββατο. Η προετοιμασία έγινε πολύ καλή, η βοήθεια ήταν μεγάλη. Ξημέρωσε Σάββατο. Ημέρα Πανη-

γυριού. Το πρωί εκκλησία μετά αρτοκλασίας, στη συνέχεια τελευταίο κοντρόλ στα τραπέζια, χρόνια τώρα που γίνεται το πανηγύρι, ξέρει ο καθένας τον τόπο του και καλό είναι, να τον μάθουν και οι νεώτεροι.

Ο Θανάσης ο Χριστόπουλος με την κομπανία του άρχισε τα νουμπέπα. Δεν θέλουμε και πολύ. Άρχισε ο χορός. Φέτος την πρωτιά την είχαν τα Μολιστινόπουλα. Χειροκροτήματα, βεγγαλικά, χαμός! Συνεχίζεται ο χορός μαζί μας Γαναδιό-Μοναστήρι. Όλοι μαζί. Ο Χριστόπουλος τα δίνει όλα, ο Λαγκαδιώτης τραγουδιστής επίσης.

Μπαίνει στο χορό και γίνεται ο χαμός! Βλέπεις το Jonnie Walker, δημιουργεί κέφι - «τσακίρ κέφι». Το κλαρίνο σπάει! Μένει μόνο η σφυρίχτρα. Ακούω μία να λέει, μανίσα τι είναι τούτο; Πού πήγε το κλαρίνο; Μέχρι τις 6 το πρωί. Έσκασε ο ήλιος! Τον καθιερωμένο καφέ τον ήπιαμε στο σπίτι και με ρακόμελο. Δεν αφήσαν ούτε σταγόνα. Τα καθιερωμένα νουμπέπα. Το ξεπροβόδισμα. Άκουσα μία να λέει: «Να βάλω τις φωτογραφίες στο φείξ μπουκ;» Εμείς κοιπούσαμε αλλού - είμαστε εμείς για τέτοια;

Το απόγευμα της άλλης μέρας, κουβέντα και συμπεράσματα από τα γεγονότα. Την επομένη πραγματοποιήθηκε η Γενική Συνέλευση του Συλλόγου, γίνανε διάφορες συζητήσεις, υπάρχουν δεσμεύσεις για απαντήσεις. Τις περιμένουμε τον Αύγουστο. Εκφράστηκαν τα συγχαρητήρια για τις εκδηλώσεις.

Όμως τα νέα δεν σταματούν εδώ. Το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο πέρα από το ενδιαφέρον για την κατασκευή της στέγης

(Στέγη για 1.000 χρόνια) συνέχισε την δραστηριότητα στην ανακατασκευή του γυναικίσου στον Άγιο Νικόλαο, πάτωμα και ταβάνι. Πολύ καλή δουλειά επίσης έγινε, αλλαγή όλων των παραθύρων, δουλειά αθάνατη.

Είδατε, οι παρεμβάσεις του Προέδρου του Συλλόγου προς το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο για παρότρυνση έργων πιάσαν τόπο. Βέβαια τον οικονομικό απολογισμό ακόμη τον περιμένουμε. Λέτε να τον ακούσουμε φέτος το καλοκαίρι;

Πρέπει όμως να τους συγχαρούμε. Και τον ακούραστο Δημήτρη Παπαντώνη του Μιχαήλ και τον Νίκο Λέτσιο του Βασιλείου. Απ' ότι άκουσα έχουν πάρει φόρα για την Άνοιξη. Προγραμματίζουν και νέα έργα! Μπράβο, μην σταματάτε! Τα σχόλια θα τα ακούτε! Ας λένε....

Κλείνοντας, να προσθέσω ότι τα ωραία γλέντια δεν σταματήσανε. Είχαμε και στην πλατεία άλλη γιορτή από ένα Μολιστινόπουλο, που γιόρτασε τη γιορτή του. Καλεσμένο όλο το χωριό. Μου είπαν ότι έγινε τρικούβερτο γλέντι. Όλοι οι παρευρισκόμενοι διασκέδασαν με την ψυχή τους, κώρια τα φαγητά που υπήρχαν. Πληροφορήθηκα ότι υπήρχαν κρασιά από Γαλλία, κρέατα από Βουλγαρία. Να τα εκατοστήσει το παιδάκι. Αλλά εγώ ρακόμελο άλλη φορά δεν σου δίνω! Μόλις έμαθες ότι έφυγα, τότε έκανες το γλέντι!

Αυτά γίναν το 2012 στη Μόλιστα. Πρέπει να σας τα είπα όλα! Καλή χρονιά, με υγεία το Νέο Έτος, για τον καινούργιο Αύγουστο ας προσπαθήσουμε να ξαναγεμίσουμε το χωριό. Για όλους θα είναι ευχάριστα.

Καλή αντάμωση! Ο Μολιστινός

Πανηγύρι στο Μεσοβούνι

Πηνελόπη Κυργιάννη-Μπούρη

Κυριακή 10 Φεβρουαρίου! Εορτή του Αγίου Χαραλάμπους. Ημέρα χειμωνιάτικη, χιονισμένη κατάλευκη. Στο Μεσοβούνι, του οποίου ο Άγιος Χαραλάμπος είναι πολιούχος και προστάτης του, γιόρτασαν τη μνήμη του.

Η απόσταση της εκκλησίας από το χωριό αρκετά μεγάλη και σχετικά δύσκολη η μετάβαση λόγω των καιρικών συνθηκών και φέτος πολύ περισσότερο λόγω του χιονιού, το οποίο κατάλευκο και απάτητο έδινε μια ξεχωριστή ομορφιά και χάρη στο τοπίο.

Παρ' όλες όμως τις δυσκολίες οι πιστοί, όχι μόνον του χωριού, προσήλθαν να τιμήσουν και να προσκυνήσουν το θαυματουργό Άγιο Χαραλάμπο, γιατί καθένας από τους πιστούς, στην πορεία της ζωής του, ζήτησε τη βοήθειά του και την είχε σε κάποια δύσκολη στιγμή.

Η εκκλησία κατάμεστη από προσκυνητές του χωριού, όπως προανέφερα, αλλά και από Μεσοβουνιώτες διαμένοντες στα Γιάννινα, στην Πρέβεζα, στην Πάτρα, στην Αθήνα, στη Αάρισα ακόμα και στο Δοξάτο της Μεκεδονίας. Όχι όμως μόνο Μεσοβουνιώτες, αλλά και πιστοί από τα γύρω χωριά, τα όμορα, με τα οποία διατηρούν μια συγγενική και φιλική σχέση και αγάπη. Από την Αρίστη, τον Άγιο Μηνά, το Μαυροβούνι, το Γεροπλάτανο, τα Άνω Ραβένια, το Καλπάκι, ακόμη κι από την Κόνιτσα.

Το ξεωκλήσι λαμπερό και καλοδιατηρημένο, αγιογραφημένο και πεντακάθαρο χάριν στις δωρεές των απανταχού Μεσοβουνιωτών και τη φροντίδα των εκάστοτε εκκλησιαστικών επιτρόπων. Ο υπερήλικας επίτροπος Θεόφιλος Κοντονάσιος αεικίνητος επέβλεπε και καθοδηγούσε τους νεώτερους.

Το εξωκλήσι μας έχει την ιστορία του. Ήταν η κεντρική εκκλησία του παλιού χωριού το οποίο προ πολλών ετών ήταν εκεί χτισμένο. Απομεινάρια γκρεμισμένων ντουβαριών μαρτυρούν την ύπαρξή του. «Παλιοχώρι» ονομάζομε οι νεώτεροι την εκεί περιοχή. Οι συνεχείς ενοχλήσεις τις οποίες δέχονταν οι τότε κάτοικοί του επί Τουρκοκρατίας τους ανάγκασαν να εγκαταλείψουν το βίος τους και να μετοικήσουν όσο πιο απόμακρα γίνονταν για να βρουν την ησυχία τους.

Τον Άγιο τους όμως, τον θαυματουργό Άγιο Χαραλάμπο δεν τον εγκατέλειψαν. Εκτός από την πανήγυρη, συχνά τον ανοίγουν και κάνουν λειτουργίες, τόσο σαν χωριό, αλλά και προσωπικές και οικογενειακές επικαλούμενοι τη βοήθειά του, ή ευχαριστώντας τον για τη βοήθεια που τους παρείχε σε κάποια δύσκολη στιγμή.

Μετά τη θεία λειτουργία, την αρτοκλασία και το κέρασμα του πατροπαράδοτου «λουκουμιού» επακολούθησαν,

κατά το έθιμο οι μαζικές επισκέψεις στα σπίτια στα οποία γιόρταζαν οι Χαραλάμπηδες, το όνομα το οποίο φέρνουν πολλοί χωριανοί. Ένα αντάμωμα αυτό ξεχωριστό που δίνει χαρά και ευχαρίστηση, αφήνει νοσταλγικές αναμνήσεις και διδάσκει στους νεώτερους την ωραία μας τοπική παράδοση.

Και το βράδυ το γλέντι στο καφενείο του χωριού, στο «Χάνι» όπως συνεχίζαμε να το λέμε.

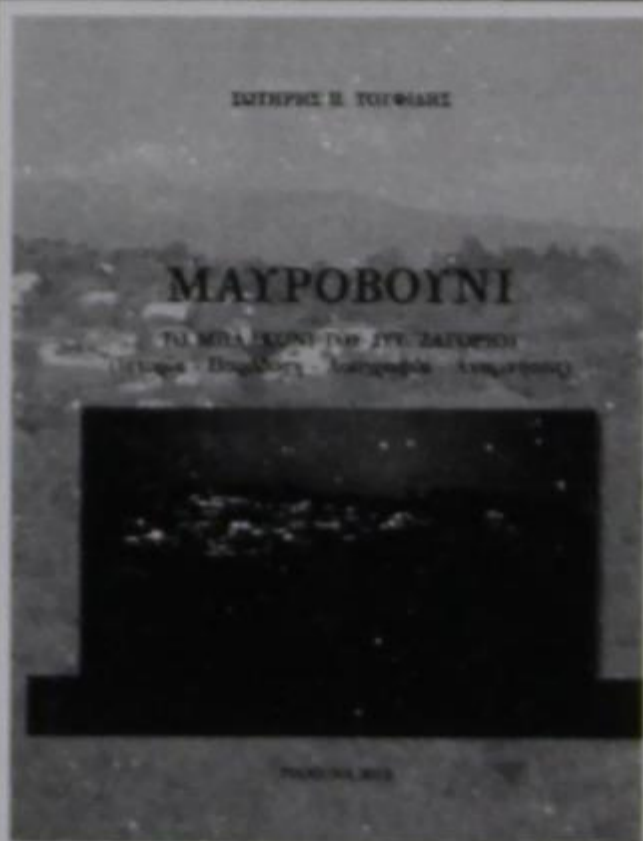
Οι πανηγυριώτες χόρευαν τους παραδοσιακούς μας χορούς τους Ζαγορίσιους και Πωγωνήσιους, εκτονώθη-

καν ευχαριστήθηκαν, αγγαλλίασε η ψυχή τους στο άκουσμα του κλαρίνου και γεύθηκαν τα ωραία εδέσματα και τα νοστιμότητα σουβλάκια του Τάκη και της Ευτυχίας, τα οποία έψηνε ο ειδικός αγαπητός Στέφανος.

Και του χρόνου αγαπητοί μου χωριανοί.

Να ξαναγιορτάσετε τον Άγιο Χάραλαμπο γεροί, καρούμενοι, αγαπημένοι και μονιασμένοι.

Η χωριανή σας
Πηνελόπη

ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ

Το νέο βιβλίο του **Σωτ. Τουφίδη** με πλούσιο ιστορικό, Λαογραφικό, ηθογραφικό περιεχόμενο στις 415 σελίδες του, χρήσιμο για κάθε βιβλιόφιλο.

Διάθεση: Δ/νση περιοδικού
τηλ. 26550 - 22212 - 6979138737
& Βιβλιοπωλεία: «ΔΩΔΩΝΗ» Γιάννενα &
ΕΛΕΝΗ ΚΥΡΙΤΣΗ ΚΟΝΙΤΣΑ, 26550-22434

ΓΙΑΝΝΗ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

1. ΚΟΝΙΤΣΑ, (Ιστορία και Πολιτισμός) Τρίτη έκδοση.
2. ΠΑΖΑΡΙΟΥ ΑΝΑΤΟΜΗ (Πολιτισμική Μαρτυρία) Εκδόσεις ΡΟΕΣ, «Οι Ηπειρώτες» β' έκδοση.
3. «Κι οι αργαλειοί δε δούλεψαν» εκδ. Ζαχαράκη Αθήνα. Τηλ. 210 8834329

ΚΟΝΙΤΣΑ. Βιβλιοπωλείο Ν. ΠΛΟΥΜΗΣ ΤΗΛ. 26550 24574

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΛΑΓΚΑΔΙΩΤΩΝ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

«Μην ξεχνάμε τον τόπο μας»

*«Άσβεστη φλόγα μέσα μας, η λατρεία
για τη γενέθλια γη μας»*

Με αυτές τις φράσεις το Δ.Σ. της Αδελφότητας προσκάλεσε φέτος τους συγχωριανούς και φίλους στην κοπή της Βασιλόπιπτας σε δύο εκδηλώσεις στην Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Συγκεκριμένα την 20-1-2013 κόψαμε την πίτα στο Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Αθηναίων - περιοχή Πολυγώνου - Ήταν μια εκδήλωση όπως τα παλιά καλά χρόνια. Η προσέλευση ήταν ικανοποιητική παρ' ότι πολύς κόσμος φοβόταν το κόστος ενώ ήταν όλα δωρεάν ύστερα από προσφορά των Super Market «Σκλαβενίτης» όπου είναι Οικονομικός Σύμβουλος ο αγαπητός γαμπρός μας Σπύρος Γκουλής. Τους ευχαριστούμε θερμά. Παραβρέθηκαν φίλοι μας προγονικοί χωριανοί από τη Δρακότρυπα Καρδίτσας και όπως μας είπαν έζησαν συγκινητικές στιγμές. Ο πρώην Πρόεδρος της Δρακότρυπας κ. Ηλίας Μπάλλας μας διάβασε στίχους από ένα τραγούδι που το μετέφεραν οι τότε προγονοί μας από την Μπλίσσιανη (Λαγκάδα) στη Σκλάτενα (Δρακότρυπα), θα το παραθέσω στο τέλος.

Την επόμενη Κυριακή 27-1-2013 κόψαμε την πίτα στη Θεσσαλονίκη στο καφέ ουζερί «ΚΑΠΕΤΑΝΙΟΣ» του συγχωριανού μας Παναγιώτη Κληματά στην Καλαμαριά. Βρεθήκαμε εκεί Λαγκα-

διώτες που μένουν στην Θεσσαλονίκη, αλλά και συγχωριανοί από την Πρέβεζα, Λήμνο και Λαγκάδα. Την πίτα έκοψε ο αγαπητός μας μπάρμπα Ηλίας Ντίνης που παρά τα 92του παραβρέθηκε φέτος. Τον περιμένουμε και του χρόνου. Μας τίμησαν με τη παρουσία τους η Πρόεδρος του Συλλόγου Βούρμπιανης κ. Κατερίνα Δημάρατου, ο Αντιπρόεδρος κ. Μήγιος Δημήτριος και ο αδελφός του Λουκάς, ο Πρόεδρος και αγαπητός φίλος της Αδελφότητας Δροσοπηγιωτών Γιώργος Κοτολούλης, από το Σύλλογο Καστάνιανης, ο Δικηγόρος και φίλος Γιώργος Μπίμπας καθώς κι Αντιπρόεδρος του Συλλόγου Πυλαίας κ. Χάρης Τσιορλίνης. Ήταν εκδήλωση που θα θυμόμαστε για πάντα. Έμειναν όλοι ευχαριστημένοι και τις απογευματινές ώρες πήραμε το δρόμο για τα σπίτια μας. Ευχαριστούμε πολύ τις συγχωριανές μας για τις παραδοσιακές πίτες που μας έφεραν στην Αθήνα και Θεσσαλονίκη.

Ας είναι απαρχή σειράς και πάλι τέτοιων εκδηλώσεων που βοηθούν διατήρηση των σχέσεων με την ιδιαίτερη πατρίδα μας.

Θέλω να ευχαριστήσω τα μέλη του Δ.Σ. που συνέδραμαν στην επιτυχία των εκδηλώσεων.

*Σας ευχόμαστε καλή χρονιά με
υγεία και ευημερία.*

Ο ΗΛΙΟΣ ΕΙΝ' ΠΡΟΞΕΝΗΤΗΣ*

Ο ήλιος είν' προξενητής κι ο αυγερινός στεφανωτής.
Χαρά στη μάνα του γαμπρού και σ' όλο το συμπεθεριό,
όπου θα πάρουν τέτοια νια, τέτοια καλή νοικοκυρά,
χρυσό καμάρι του γαμπρού, χρυσή αυγούλα του σπιτιού.
- «Έβγα πατέρα του γαμπρού, να δεις τη νύφη στο χορό,
να δεις τη νύφη στο χορό σαν άγγελο με το σταυρό».
- «Έβγα μανούλα του γαμπρού, να δεις το γιο σου στο χορό,
να δεις το γιό σου στο χορό, όμορφο και καμαρωτό».

* Τσάμικος φερμένος από την Μπλίσγιανη, σήμερα Λαγκάδα (Κόνιτσας)
Χορεύεται όπως το τραγούδι «Μας πήρε η μέρα κι αυγή», σε δύο σκοπούς.

Ευχαριστώ για την φιλοξενία

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Φ. ΝΑΤΣΗΣ
Πρόεδρος Δ.Σ.

Καλλιτεχνικό Ημερολόγιο

Έλαβα από τις γραφικές Τέχνες «ΘΕΟΔΩΡΙΔΗ» (Γαριβάλδη 10 45221) Ιωάννινα, ένα υπέροχο καλλιτεχνικό Ημερολόγιο του έτους 2013, με καταπληκτικές καλλιτεχνικές και σπάνιες φωτογραφίες του Πανταζή Τουφίδη (Κόνιτσα) από τα τοπία και τη χλωρίδα, που συναντά κανείς στην Επαρχία Κόνιτσας.

Θέλω να ευχαριστήσω θερμά, τις γραφικές τέχνες «ΘΕΟΔΩΡΙΔΗ» και να συγχαρώ ενθέρμως τον αγαπητό Παν-

ταζή Τουφίδη ερασιτέχνη φωτογράφο, γιο του γνωστού μας Σωτήρη Τουφίδη, που «Πατήρ και υιός» προβάλλουν τις απaráμμιλες ομορφιές της επαρχίας μας και τ' αυτοφυή λουλούδια της.

Τέτοια ημερολόγια πρέπει να στολίζουν τα σπίτια μας και τους δημόσιους χώρους.

Με εκτίμηση
ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΜΙΧ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
Συν/χος Δάσκαλος

Προς τους Δημοτικούς Συμβούλους και Δήμαρχο Δήμου Κόνιτσας.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Θέμα: υποθήκες υπέρ Αγροτικής Τράπεζας

Όπως είναι γνωστό η Αγροτική Τράπεζα αγοράσθηκε και συγχωνεύθηκε με την Τράπεζα Πειραιώς το 2012. Όπως είναι γνωστότερο ο Δήμος μας, που ηγείσθε, είναι κυρίως αγροτοκτηνοτροφικός. Η ΑΤΕ ιδρύθηκε από τον μεγάλο δημοκράτη (όντως) πολιτικό Αλέξανδρο Παπαναστασίου το 1929 ως οργανισμός κοινωφελούς χαρακτήρα για να βοηθήσει την αγροτική οικονομία και την αγροτιά, έρμαια μέχρι τότε των τοκογλύφων. Για να ανταποκριθεί στο ρόλο της εφοδιάσθηκε σε σχέση με τις άλλες τράπεζες με ορισμένα προνόμια. Ένα απ' αυτά ήταν ότι η εγγραφή υποθήκης σε βάρος του δανειοδοτού-μενου και υπέρ της ΑΤΕ γινόταν σχεδόν αδιάπανα, ανηγγραφεικρατικά, με την αποστολή στο Υποθηκοφυλακείο απλού εγγράφου της τράπεζας. Με τον ίδιο τρόπο γινόταν και η εξάλειψη της υπο-

θήκης. Μετά την κατάργηση της ΑΤΕ η εξάλειψη θα γίνεται με δικαστική απόφαση ή με συμβολαιογραφική πράξη και θα απαιτείται μεγάλη δαπάνη και χρόνος. Το θέμα βέβαια είναι πανελλήνιο και παναγροτικό. Αυτό δεν σημαίνει ότι ο αγροτικός Δήμος μας δεν πρέπει να πάρει την πρωτοβουλία, με τους τοπικούς βουλευτές, να ψηφισθεί διάταξη που θα ορίζει ότι για τις υπάρχουσες υποθήκες υπέρ ΑΤΕ η εξάλειψή τους θα γίνεται όπως στο παρελθόν με απλό έγγραφο της νέας Τράπεζας Πειραιώς-ΑΤΕ BANK.

Επί Δημαρχίας Σπύρου Γκότζου η τότε Δημοτική Αρχή είχε καταφέρει επί μεταβιβάσεως της κυριότητας δημοτικών οικοπέδων σε αστέγους δημότες, που είχε προβεί, να φορολογείται ως αξία μόνο το οικόπεδο και όχι και το σπίτι που έκτιζε με δική του δαπάνη ο άστεγος.

Κόνιτσα 27-1-2013

ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΣΙΑΛΙΑΜΑΝΗΣ

Τελευταία ειδοποίηση

Για άλλη μια φορά (την τελευταία) ενημερώσαμε τους φίλους συνδρομητές του περιοδικού για τις οφειλές τους 2-3 χρόνων.

Αν δεν ανταποκριθούν και τώρα, θα διακόψουμε την αποστολή. Όσοι δεν θυμούνται τι οφείλουν, ας επικοινωνήσουν μαζί μας.

Τηλ. 26550 22212 -6979138737

Κοπή Πρωτοχρονιάτικης πίτας αδεφρότητας Μοναστηριωτών

Η «Αδεφρότητα Μοναστηριωτών» σε πείσμα των καιρών, πραγματοποίησε την καθιερωμένη κοπή της Πρωτοχρονιάτικης πίτας της. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε την Κυριακή 10/2/2013 στην καφετέρεια DESTINO στον Άγιο Δημήτριο στην Αθήνα.

Η συμμετοχή χωριανών και φίλων ήταν ακόμα μεγαλύτερη φέτος, και τους ευχαριστούμε γι' αυτό. Μεγάλη τιμή μας έκανε φέτος με την παρουσία του ο κ. Καρακουτσής Παναγιώτης δάσκαλος του χωριού μας την τριετία 1963-66. Μνήμες και συναισθήματα περίσσεψαν αφού πολλοί από τους παρευρισκόμε-

νους υπήρξαν μαθητές του.

Ανανεώνουμε το ραντεβού μας για του χρόνου με την ελπίδα να είμαστε ακόμα περισσότεροι.

Για την ιστορία να αναφέρουμε ότι το τυχερό έλαχε στην Βασιλική Παναγιώτου, ενώ αξιοσημείωτη είναι και η προσφορά στην τυχερή, του ποσού των 50 ευρώ από ανώνυμο χωριανό.

Θέλουμε να ευχαριστήσουμε τα μέλη και τους φίλους που μας τίμησαν με την παρουσία τους και να ευχηθούμε σε όλους τους χωριανούς ευτυχισμένο το 2013 με υγεία και δύναμη.

Κοπή πίτας

Ο Σύνδεσμος Αποφοίτων Γυμνασίου-Λυκείου Κόνιτσας έκοψε την πίτα του στις 27-1-2013, ημέρα Κυριακή, στο Δημαρχείο Κόνιτσας με την συμμετοχή των συνηθισμένων μελών του και φίλων του, που αγαπούν την προσφορά του. Το φλουρί έτυχε στην Μαρίνα Ευαγγελίδη-Ζυγούρη. Συνοδευόταν με δώρο, ένα ωραιότατο ρολόι τοίχου σε δίσκο φιλοτεκνημένο από τον Σωτήρη Τουφίδη. Οι ευχές όλων στην «τυχερή» με υγεία να συνεχίσει την ανύστακτη κοινωνική της προσφορά.

Ο πρόεδρος του Δ. Σ του Σωματείου Σπύρος Γκότζος συνόδευσε τις ευχές στους παριστάμενους και σε όλους τους Κονιτσιώτες και στις οικογένειες τους για «ΚΑΔΗ ΧΡΟΝΙΑ» με υγεία, δύναμη και δημιουργία, με ένα σύντομο προγραμματισμό των δράσεων για το 2013. Ο Σύνδεσμος σκοπεύει και στοχεύει μέχρι το Πάσχα να τιμήσει τον αείμνηστο

ευεργέτη και Δήμαρχο Κόνιτσας Κωνσταντίνο Ρούση, τον προσεχή Αύγουστο να οργανώσει αντάμωμα των αποφοίτων στην Κόνιτσα, να συνεχίσει την προσπάθεια του για δημιουργία και λειτουργία οργανωμένης Πινακοθήκης στην Κόνιτσα με το όνομα «Πινακοθήκη Γιάννη Δυμπερόπουλου», και προς τιμή του Γιάννη Δυμπερόπουλου, που είχε την πρόνοια και το μεράκι να συγκεντρώσει αρκετούς πίνακες για τον παραπάνω σκοπό, από τον ιδιοκτήτη των πινάκων Ιδρυμα Κλέαρχου Παπαδιαμάντη σε συνεργασία με τον Δήμο και κάθε ενδιαφερόμενο και να παρεμβαίνει, κατά την γνώριμη συνήθεια του, στην ζωή του τόπου μας. Ευκαιρίας δοθείσας ακούσθηκαν διάφορες απόψεις και προτάσεις από τους παριστάμενους. Κόνιτσα 28-1 -2013

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.
ΣΠΥΡΟΣ ΓΚΟΤΖΟΣ

Χαράλ. Ν. Ρεμπέλης

Κονιτσιώτικα

Δημοτ. τραγούδια τραπεζιού, χορού, νυφιάτικα και γάμου, λιανοτράγυδα, νανουρίσματα, λαζαρικά, μοιρολόγια, του χάρου και του Κάτω Κόσμου, παραμύθια, παραδόσεις, ευτράπελες διηγήσεις, παροιμίες και παροιμιώδεις φράσεις, αινίγματα, ιδιωματικές φράσεις, ευχές, κατάρες, γλωσσοδέτες, γλωσσικό ιδίωμα Μαστοροχωρίων, τοπωνύμια, Γλωσσάριο, κουδαρίτικα.

Σελ. 360, τιμή 20 ευρώ.

Θα το βρείτε: Βιβλιοπωλεία Κόνιτσας: 1) Ν. Πλουμής, 2) Ελ. Κυρίτση, Νικ. Ρεμπέλης τηλ. 26550 23071 και Δ/νση περιόδ. «ΚΟΝΙΤΣΑ».

ΕΠΙΟΤΟΛΕΣ

Προς το περιοδικό «Κόνιτσα» υπ' όψιν κ. Σωτήρη Τουφίδη

Σχετικά με το άρθρο του κ. Σπύρου Γκότζου για τα αποκαλυπτήρια της προτομής του ιατρού, Δημητρίου Βανδέρα στο τεύχος Νο 165 Ιουλίου-Αυγούστου 2012, θα ήθελα να αναφέρω τα ακόλουθα.

Επικροτώ απόλυτα όσα εγράφησαν για τον αείμνηστο γιατρό, ο οποίος ήταν στενός οικογενειακός μας φίλος. Όμως ένιωσα δαθείά πίκρα και απογοήτευση διαβάζοντας την τελευταία παράγραφο του άρθρου, όπου ο κ. Γκότζος αναφέρεται στο προσωπικό του νοσοκομείου και δεν αφιερώνει ούτε μια γραμμή στην προσφορά του πατέρα μου Ανδρέα Κουσιαφέ οδηγό του ασθενοφόρου του νοσοκομείου. Ήταν αυτός που μετέφερε όλα τα υλικά για να χτιστεί το νοσοκομείο και υπηρέτησε επί 18 ολόκληρα χρόνια, ως μοναδικός οδηγός του ασθενοφόρου χωρίς την βοήθεια τραυματιοφορέα. Ήταν διαθέσιμος επί 24ώρου βάσης για όλη την επαρχία Κονίτισης με τα χωριά της.

Πρόθυμος πάντα, αφηφώντας δύσκολες καιρικές συνθήκες, με τον θρυλικό «καρνάβαλο» το αυτοκίνητο που κατόρθωνε να φθάσει σε δύσβατες περιοχές με ανύπαρκτο οδικό δίκτυο, όπου άλλα συμβατικά αυτοκίνητα αδυνατούσαν να προσεγγίσουν.

Τον θυμάμαι πολλές φορές να σηκώνεται μέσα στη νύχτα ή να εγκαταλείπει γιορτινές οικογενειακές συγκεντρώσεις, προκειμένου να μεταφέρει κάποιον ασθενή, βάζοντας σε δεύτερη μοίρα την προσωπική του ασφάλεια και την οικογενειακή θαλπωρή.

Οι περισσότεροι μεσήλικες και οι μεγαλύτερης ηλικίας Κονιτσιώτες έχουν να διηγηθούν κάποιο περιστατικό αυτόθυσίας και ανιδιοτελούς προσφοράς τους. Γι' αυτό πιστεύω ότι άξιζε μια ιδιαίτερη μνεία στο συγκεκριμένο άρθρο και όχι να θεωρηθεί Βοηθητικό προσωπικό.

Με εκτίμηση
ΘΕΟΔΩΡΑ ΚΟΥΣΙΑΦΕ

ΚΟΝΙΤΣΑ

**Μην ξεχνάτε
τη συνδρομή σας.
Είναι το στήριγμα
του περιοδικού μας.**

ΣΧΟΛΙΑ

Πολύ εξυπηρετικός είναι ο δρόμος από την πλατεία Φριζή προς την Πυροσβεστική (αρκετές φορές στο παρελθόν είχαμε γράψει για την αναγκαιότητά του), αλλά πρέπει να τοποθετηθούν οι μεταλλικές μπάρες σύντομα πριν πέσει κανένα διερχόμενο αυτοκίνητο στο ρέμα.

Παράλληλα χρειάζεται και διευθέτηση των βρόχινων νερών που «ροκανίζουν» σιγά-σιγά την προς το ρέμα πλευρά σε ορισμένα σημεία.

- Οι διαγραμμίσεις στην Εθν. Οδό Κόνιτσα-Γιάννινα έχουν γίνει τόσο αχνές που τα βράδια και πιο πολύ όταν βρέχει, δυσκολεύουν την οδήγηση διερχομένων με κίνδυνο εκτροπής από το δρόμο.

Τόσο πολύ φτώχυνε η Περιφέρεια που δεν έχει ένα Βαρέλι χρώμα να ανανεώσει τις γραμμές; Δεν το πιστεύουμε. Μάλλον η αδιαφορία των αρμοδίων φταίει!!!

- Τα τελευταία χρόνια παρατηρούσαμε μια τάση πολλών νέων να ανεξαρτοποιούνται και να απομακρύνονται από την οικογένεια. Τώρα με την οικονομική κρίση και τα επακόλουθά της (ανεργίας, μικρούς μισθούς, ακρίβεια κ.ά.) πολλοί νέοι, αμφοτέρων των φύλων, δείχνουν μια όψιμη αγάπη για τους γονείς και επιστρέφουν στην πατρική εσία...

«Ουδέν κακόν αμιγές καλού» όπως έλεγαν και οι σοφοί πρόγονοί μας.

Είναι σίγουρο ότι με τη συλλογικότητα αντιμετωπίζονται ευκολότερα τα προβλήματα της ζωής...

Σ.Τ.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Με πολλές βροχές και χιόνια στα βουνά μας ήρθε ο φετινός Γενάρης.

- Γενάρης και Φλεβάρης είναι οι μήνες που κατά το έθιμο κόβεται η Πρωτοχρονιάτικη πίτα.

Την αρχή έκανε το Κ.Ε.Φ.Ο. και συνέχισαν, ο Σύνδεσμος Απ/των Γυμ. Λυκείου Κόνιτσας η χορωδία παραδοσιακής μουσικής του Δήμου Κόνιτσας, ο Σύλλογος Γυναικών, ο Εξωραϊστικός Σύλλογος και το Κέντρο Περ/κής Εκπ/σης όπου συνδυάστηκε με ομιλίες του μηχανολόγου μηχανικού Μ. Ντίνου και του δασολόγου Ν. Χατζηρούμνη με θέματα: «Μέσα θέρμανσης» -προστασία του περιβάλλοντος αντίστοιχα. Ορειβάτης από τα Γιάννινα που είχε ανεβεί με άλλους φίλους του στον χιονισμένο «Λάπατο» Παπίγκου στις 28/1/13, γλίστρησε στην απότομη πλαγιά και έχασε τη ζωή του.

- Η πρώτη χιονοστιβάδα έπεσε στις αρχές Φλεβάρη στη χαράδρα Αώου (Λάκκο Καροβούνη), πιο πέρα από το φράγμα, φτάνοντας ως το ποτάμι.

- Μετά το πρώτο χιόνι (δέκα εκατοστά περίπου) έπεσε στην Κόνιτσα το Γενάρη και για δεύτερη φορά στις 9/2. Αλλά και με τις πολλές βροχές στα πεδινά, τα βουνά τις περισσότερες μέρες

του Φλεβάρη «βούλιαξαν» στα χιόνια.

- Ο σύνδεσμος Βούρμπιανης Αθηνών αποφάσισε να κόψει την Πρωτοχρονιάτικη πίτα φέτος στο ξενοδοχείο STANLEY στις 17/2 με αρχαιρεσίες, παράλληλα, για την ανάδειξη του νέου Δ.Σ. του συνδέσμου.

- Στις 24/2 έγινε εκδήλωση στην Κόνιτσα για τα εκατό χρόνια της απελευθέρωσης (λεπτομέρειες σ' άλλη σελίδα).

- Με χαρά διαβάσαμε το β', τεύχος της μαθητικής εφημερίδας «Σκασιαρχείο» που εκδίδει η Συντ. Επιτροπή των μαθητών β', τάξης Λυκείου Κόνιτσας, με ποικίλη ύλη. Μπράβο στα παιδιά που δεν περιορίζονται μόνο στα μαθήματά τους, αλλά έχουν και άλλα ενδιαφέροντα.

- Με πολλές βροχές στα πεδινά και χιόνια στα βουνά μας αποχαιρέτησε και ο Φλεβάρης.

ΝΕΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Λάβαμε το Ιο τεύχος του περιοδικού «Βιθυνιακά Χρονικά». Η έκδοση γίνεται από την Αδ/τα Βιθυνών Νίκαιας-Πειραιά με υπεύθυνη τη δ/δα Επίχαρη Μιχαηλίδου που για πολλά χρόνια υπηρέτησε ως φιλόλογος στο Γυμνάσιο-Λύκειο Κόνιτσας απ' όπου και συνταξιοδοτήθηκε. Το περιεχόμενο του περιοδικού αναφέρεται σε ό,τι έχει σχέση με τη Βιθυνία, «χαμένη πατρίδα», των εδώ Βιθυνών.

Είναι προσφορά προς το κοινωνικό σύνολο όταν κάποιος ασχολείται με τα

κοινά και μετά τη συνταξιοδότησή του.

Ευχόμαστε στην αγαπητή μας καθηγήτρια «Καλή δύναμη» και μακρομέρευση στο περιοδικό της.

Σ.Τ.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ:

Ο Θοδωρής και η Πελαγία Ζώτου στην Αθήνα απόκτησαν το τρίτο τους παιδί (αγόρι) στις 25/1/13.

ΒΑΠΤΙΣΗ:

Στις 7/1/13 ο Νίκος και η Άννα Λασπονίκου βάπτισαν στα Καβάσιλα το αγοράκι τους. Όνομα: Ιωάννης.

ΓΑΜΟΙ:

Στις 28/12/12 έγιναν στην Ηλιόρραχη οι γάμοι του Βασίλη Χ. Κολόκα και της Χουσουαί Ετλέβα.

ΑΠΕΒΙΩΣΑΝ:

Ο Θεόδωρος Χρυσικός ετών 86 από τα Άρματα απεβίωσε στον Κορησό Κομποριάς στις 15/11/12.

- Σε ηλικία 84 ετών έφυγε από τη ζωή ο πρώην πρόεδρος Αετομηλίτσας Θεόφιλος Νιτσιάκος. Η κηδεία του έγινε στη Ροδιά Τυρνάβου όπου διέμενε τους χειμερινούς μήνες. Αντί στεφάνων οι συγγενείς και φίλοι προσφέρουν 200 ευρώ στο Γηροκομείο Κόνιτσας.

- Στις 29/12 απεβίωσε στην Κόνιτσα

ο Μιχάλης Πανουσάκος, ετών 85.

- Στις 30/12 ο Ιωάννης Λώλος ετών 88 στην Κόνιτσα.
- Στις 9/1/13 η Σοφία Ζιάκου ετών 89 στην Αγ. Βαρβάρα.
- Στις 10/1 η Ουρανία Ευαγγελλίδου ετών 97 στην Κόνιτσα.
- Στις 17/1 ο Κων/νος Δαλιανόπουλος ετών 83 στην Κλειδωνιά.
- Στις 17/1 η Αλεξάνδρα Παππά ετών 85 στην Εξοχή.
- Στις 19/1 ο Παύλος Μακρής ετών 88 στον Πύργο.
- Στις 27/1 ο Ιωάννης Μουρεχίδης ετών 48 στην Κόνιτσα.
- Στις 6/2 η Μαργαρίτα Κωφού ετών

78 στις Πάδες.

- Στις 7/2 ο Φώτιος Κολώκας ετών 92 στην Ηλιόρραχη.
- Στις 16/2 η Σοφία Κοτσάφτη ετών 90 στο Μάζι.
- Στις 19/12 ο Μέτσο Σπύρος ετών 70 στην Κόνιτσα.
- Στις 24/2 η Μάρθα Πανταζή ετών 90 στην Κόνιτσα.
- Στις 24/3 η Κλεοπάτρα Ράππου ετών 91 στο Μάζι.
- Στις 25/2 η Όλγα Μούρα ετών 92 στην Κόνιτσα.
- Στις 16/2 η Ανδρομάχη Κρυστάλλη ετών 84 στην Κόνιτσα.

Αφιέρωμα στον Φ. Κολώκα

*Στις επτά του Φλεβάρη Πέμπτη πρωί
ο μπάρμπα-Φώτης ταξίδεψε
με εισιτήριο χωρίς επιστροφή.*

*Πάλεψες με το Χάροντα που ήταν κοντά σου
μα σε νίκησε εκείνος, σε πήρε από την οικογένειά σου,
Έγινες και συ ένα αστέρι ψηλά στον ουρανό,
το φεγγάρι σου έφεγγε στο μονοπάτι το σκοτεινό.*

*Όταν η γη πάψει να γυρίζει, όταν ο ήλιος πάψει να φωτίζει,
όταν τ' αστέρια γίνουν ένα, τότε μπάρμπα-Φώτη θα σταματήσουμε
να σκεφτόμαστε εσένα.*

Ας είναι ελαφρύ το χώμα του χωριού σου που σε δέχτηκε στην αγκαλιά του.

Μαριάνθη Νάτση-Ηλιόρραχη

- Η κόρη του προσφέρει στη μνήμη του 20 ευρώ για το περιοδικό «ΚΟΝΙΤΣΑ»

Αυτοί που έφυγαν

† ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΑΝΟΥΣΑΚΟΣ

Με την αυγή του νέου έτους και στα 86, του έφυγε από κοντά μας ο Μιχάλης Πανουσάκος, ο καλλιθέλαδος οργανοπαίκτης, η ενσάρκωση της Δημοτικής Κονιτσιώτικης μουσικής, ο Άνθρωπος.

Πόσες γενεές, οικογένειες, παρέες και άτομα δεν γλέντησε, δεν τραγούδησε και δεν έκλαψε μαζί τους; Σε γάμους, σε πανηγύρια, σε βαφτίσια, αλλά και στα σπίτια στις ονομαστικές γιορτές, τότε που δεν μας είχε κυριεύσει το πνεύμα του ψευτονεόπλουτου έλληνα, θεωρώντας τις κομπανίες που γυρνάγανε στα σπίτια, συνήθειες παρωχημένες και ξεπερασμένες αντικαθιστώντας τες με τα σύγχρονα ηχητικά μηχανήματα αλλά και τα αλλοιωμένα και άσχετα δημοτικά τραγούδια. Τότε που σε κάθε σπίτι στη γιορτή ο καθένας ήθελε να τραγουδήσει την αγάπη, τον ξενιτεμένο άνθρωπό του, αλλά και αυτόν που έφυγε από την ζωή. Πάντοτε με τα ανάλογα τραγούδια, το μοιριολόϊ, της τάβλας και της χαράς.

Κι όμως τον άνθρωπο αυτόν, τον ογκόλιθο της Δημοτικής μουσικής, τον οργανοπαίκτη, όπως του άρεσε να τον απο-

καλούν, στο τελευταίο του αντίο, στον τελευταίο ασπασμό τον ξεχάσανε σχεδόν όλοι. Ούτε ένα στεφάνι από τον Δήμο, ούτε δυο λόγια από τους συμπατριώτες του. Ακόμα και οι δικοί του άνθρωποι (η γυναίκα του είχε φύγει προ πολλών ετών), δεν του απέδωσαν τις προ του ενταφιασμού τις «δέουσες» τιμές.

Στην εξόδιο ακολουθία, μόνον οι πιστοί του φίλοι καθώς και αυτοί που ήξεραν την αξία του και ο παπάς της ενορίας τον συνόδευσαν.

Αξίζουν θερμά συγχαρητήρια στο Α' Τηλεοπτικό Εθνικό πρόγραμμα, καθώς και στον Ρ/Σ των Ιωαννίνων, που του αφιερώσανε ένα πρόγραμμα στο οποίο είχε λάβει μέρος και ο ίδιος.

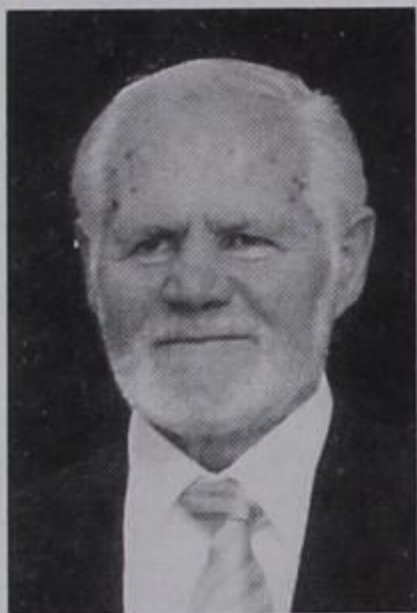
Αγαπητέ Μιχάλη, με την φτωχική μου αυτή γραφή, σου αφιερώνω το αγαπημένο σου και αυθεντικό Δημοτικό τραγούδι που πάντα, στα μεράκια σου, με τόση χάρη το τραγουδούσες.

*Θιαμένομαι τον Ουρανό
πώς σέκει δίχως στύλο.
Θιαμένομαι τις όμορφες
που δεν με πιάνουν φίλο.
Ποιος είδε τέτοιον πόλεμο
να πολεμούν τα μάτια,
χωρίς μαχαίρια και σπαθιά
να γίνονται κομμάτια
όλα τα δέντρα της αυγής
δροσιά είναι στολισμένα
και μένα τα ματάκια,
δάκρυα γεμισμένα.*

Στο καλό Μιχάλη μας, θρύλε της Δημοτικής μουσικής.

Ε. ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΗΣ

† ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΑΡΑΦΛΙΑΣ

Στις 8 του Νοέμβρη 2012, με βαθύ πόνο και θλίψη, συγγενείς, γνωστοί και φίλοι αποχαιρέτησαμε στο Δημοτικό Κοιμητήριο Χολαργού τον αγαπημένο μας Δημήτρη

Γεωργίου Καραφλιά, συμπαραστεκόμενοι στο βαρύ πένθος της οικογένειάς τους.

Ο Δημήτρης γεννήθηκε το 1937 στην Άνω Κλειδωνιά Κόνιτσας και μεγάλωσε με όλες εκείνες τις στερήσεις της πρώτης μεταπολεμικής γενιάς. Μετά τη στρατιωτική του θητεία ακολούθησε το δρόμο που έπαιρναν πάρα πολλοί νέοι τότε της ελληνικής υπαίθρου, αυτόν της εξωτερικής μετανάστευσης, αναζητώντας δουλειά και καλύτερες συνθήκες διαβίωσης στη Γερμανία, με μοναδικά του εφόδια την απέραντη καλοσύνη του, την εργατικότητά του και εκείνο το ρωμείικο φιλότιμο.

Τον ακολούθησε μετά από λίγα χρόνια και η σύζυγος του, η αγαπημένη του Δήμητρα Αθανασοπούλου, σύντροφος και συμπαραστάτης του στη ζωή μέχρι την τελευταία του στιγμή, που δοκιμάστηκε σοβαρά η υγεία του. Εργάστηκαν σκληρά και όταν επέστρεψαν εγκαταστάθηκαν από το 1970 στο Χολαργό Αττικής, φροντίζοντας με ιδιαίτερο σεβα-

σμό και αγάπη τους γέροντες γονείς του.

Στο Χολαργό ο Δημήτρης ανέπτυξε την επαγγελματική του και κοινωνική του δραστηριότητα ξεκινώντας με ένα συνοικιακό παραδοσιακό παντοπωλείο. Ο ξεχωριστός του χαρακτήρας τον έκανε ιδιαίτερα αγαπητό σε φίλους και πελάτες και γρήγορα έγινε ο δικός τους Τζίμης. Για μας δε τους συγγενείς ήταν το σημείο αναφοράς. Το σπίτι του δεν ήταν απλά ένας φιλόξενος ξενώνας, αλλά το δικό μας σπίτι, κάθε φορά που πηγαίναμε για διάφορες υποχρεώσεις στην Αθήνα. Το χιούμορ του μοναδικό και ανεπανάληπτο και η εργατικότητα του δεν είχε όρια. Μετά το παντοπωλείο ο Δημήτρης εργάστηκε σε διάφορες δουλειές, ως υπάλληλος σε Super Market και τέλος ως εργάτης στην ΠΥΡΚΑΛ απ' όπου και συνταξιοδοτήθηκε.

Όμως εκείνη τη φθινοπωρινή μέρα, ο Δημήτρης σαν χάνι απαλό, σαν αέρας που περνά και κάνει τα πεσμένα φύλλα να θροΐζουν έφυγε από κοντά μας και θα λείψει απ' όλους μας και πιο πολύ από την αγαπημένη οικογένειά του: τη γυναίκα του Δήμητρα, την αδερφή Αλκμήνη, τα παιδιά του Γιώργο και Μελίνα, (Κατερίνα και Κώστα, τις εγγονούλες του Αντριάνα, Δήμητρα και Ιωάννα, αλλά και από όλους εμάς τους συγγενείς) και φίλους που τον αγαπήσαμε πολύ γι' αυτό που ήταν, για τον αγώνα τον καλό της ζωής που έδωσε, για την καλοσύνη του, για την αρχοντιά της καρδιάς του...

Καλό σου ταξίδι Άρχοντα

† ΟΥΡΑΝΙΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΟΥ

Στις 9 Ιανουαρίου 2013, έφυγε από κοντά μας η Ουρανία Ευαγγελίδου, η κυρα Νίγια, όπως την αποκαλούσαμε όλοι, στα 97 της, πλήρης ημερών. Όταν πληροφορήθηκα τον θάνατό της, πολύ στεναχωρέθηκα, γιατί

μου ήταν αδύνατον, λόγω αποστάσεως, να παραστώ στην κηδεία της και να της πω το τελευταίο αντίο. Όμως δε θα την ξεχάσω ποτέ, γιατί δεν ξεχνιέται μια μακρόχρονη οικογενειακή φίλια.

Η κυρα-Ουρανία γεννημένη στα διπλανά χωριά της Β. Ηπείρου (Βαλιβίστα) πήρε το δρόμο της προσφυγιάς, νέο κορίτσι, και εγκατεστάθη με την οικογένεια του πατέρα της στην Κόνιτσα. Καιροί δύσκολοι. Όπως όλοι, έτσι και αυτοί περάσανε πολλά ώσπου να ορθοποδήσουν. Γνωρίστηκε με τον Ανδρέα τον Ευαγγελίδη, επίσης εκ Β. Ηπείρου, με τον οποίο και παντρεύτηκε. Δημιούργησαν οικογένεια (ένα γιο και τρεις θυγατέρες). Οικογένεια πολύτεκνη. Πόλεμοι, εμφύλιοι σπαραγμοί, κακουχίες, φτώχεια, πείνα. Όμως δεν το βάλανε κάτω. Αγωνίζονταν σκληρά. Κάνανε τη νύχτα μέρα για να μεγαλώσουν και μορφώσουν τα παιδιά τους. Θυμάμαι την κυρα Ουρανία με το «ζαλίκι» και τον κυρ

Αντρέα με το γαίδαρο, να κουβαλάνε ξύλα για το τζάκι και κλαδί για τις κασίδες τους. Και το βράδυ να πλένει τα ρούχα με το χέρι και να τα σιδερώνει με το σιδεροκάρβουνο ώστε τα παιδιά της και ο άντρας της να βγαίνουν στην κοινωνία φτωχικά μεν αλλά καθαροί και αξιοπρεπείς.

Έχασε κάπως νωρίς τον άντρα της, το στεφάνι της όπως έλεγε. Αφοσιώθηκε στα παιδιά της, τα εγγόνια της καθώς και τα δισέγγονά της. Πάντα αεικίνητη και καλοσυνάτη. Καθισμένη στην αυλή του σπιτιού της να πλέκει με το βελονάκι της τα όμορφα και ανεπανάληπτα τραπεζομάντηλα ή πετσετάκια, δωρίζοντας σε συγγενείς και φίλους.

Έτσι ήσυχα και ειρηνικά πέρασε ως τα βαθιά γεράματά της το υπόλοιπο της ζωής, με την περιποίηση και συμπαράσταση της (κατά πάντα άξιας) νύφης της, την οποία ελπίζω να συνοδεύουν οι άπειρες ευχές της.

Η οικογένειά μου και εγώ κυρά-Ουρανία, σου ευχόμαστε καλό ταξίδι και ελαφρύ το χώμα που σε σκεπάζει.

Όλα τα εγγόνια της στη μνήμη της αγαπημένης τους γιαγιάς προσφέρουν στο περιοδικό «ΚΟΝΙΤΣΑ» 40 ευρώ.

- Η Χρυσάνθη Ευαγγελίδη από την Αμερική στη μνήμη της αγαπημένης της Ουρανίας προσφέρει στο περιοδικό 50 Δολ.

† ΤΣΙΛΙΦΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Στις 13/1/13 έφυγε για το ουράνιο ταξίδι ο πατέρας μου Ιωάννης Τσιλίφης του Παναγιώτη σε ηλικία 98 ετών στο Αίγιο. Γεννήθηκε στην Τράπεζα Κονίτσης στις 5/08/1915.

Έμαθε λίγα γράμματα στο σχολείο του χωριού από τον ιεροδιδάσκαλο «Παπαντώνη». Ορφάνεψε από πατέρα πολύ μικρός και η μητέρα του Βασιλική (Παναγιώταινα) αγωνίστηκε να τον μεγαλώσει μαζί με τα άλλα τρία αδέρφια του. Η κατοχή και η φτώχεια τον ανάγκασαν σε ηλικία 13 ετών, μαζί με τον αδερφό του Χρήστο, να μεταναστεύσουν στο Αίγιο και στα γύρω χωριά.

Δούλευαν στις οικοδομές με κάποιους συγγενείς τους. Χρόνια δύσκολα αλλά έπρεπε να βοηθήσουν τη χήρα μάνα τους στο χωριό. Παντρεύτηκε την Ιφιγένεια Παχώμη από τον Νικάνορα και απέκτησαν δύο παιδιά τον Αποστόλη και τον Βασίλη και απέκτησε πέντε εγγόνια από τα δυο του παιδιά. Το 1968 η οικογένεια από το χωριό μετακόμισε στο Αίγιο όπου εργάστηκε ως οικοδόμος, όλη του τη ζωή εργαζόταν για να συντηρεί την οικογένειά του. Ήταν άνθρωπος εργατικός, χαμηλών τόνων, σπάνια φώναζε, καλοδιάθετος και πάντα πρόθυμος για όλους. Μέχρι και την

τελευταία στιγμή υπήρξε δυναμικός και αισιόδοξος. Αγαπούσε το χωριό και πάντα ρωτούσε γι' αυτό στο Αίγιο.

Αιωνία του η μνήμη

Ας είναι ελαφρύ το χώμα που τον σκεπάζει, θα τον θυμόμαστε πάντα.

- Στη μνήμη του προσφέρω στο περιοδικό «Κόνιτσα» που έπαιρνε ανελλιπώς, 50 ευρώ.

† ΜΑΝΟΥΛΑ, ΕΥΡΙΔΙΚΗ (ΒΙΚΗ)

Έχουν περάσει δυο μήνες μανούλα μου από τότε που έφυγες για την αιωνιότητα και ακόμα δεν μπορούμε να πιστέψουμε πως δεν είσαι μαζί μας.

Ήσουν γλυκιά και αληθινή μες την απλότητα σου. Πάντα ακούραστη να κάνεις όλες τις δουλειές και τους κήπους σου, την αυλή σου με τα ωραία σου λουλούδια, φιλότιμη να δίνεις όπου μπορούσες, αξιοπρεπής και υπερήφανη.

Συνεπής στις εντολές του θεού. Από τις πρώτες στην εκκλησία και πάντα παρούσα στις χαρές και τις λύπες όλων ανεξαιρέτα.

Παρηγοριά για μένα είναι ο τρόπος που έφυγες μανούλα μου. Ήσυχια, γλυκά και αθόρυβα όπως και έζησες, πίνοντας τον πρωινό καφέ, μαζί με τους αγαπημένους σου, και ότι τώρα είσαι

στην γειτονιά των αγγέλων.

Όμως, φτωχή η παρηγοριά ότι έφυγες πλήρης ημερών. Η μάνα όσων χρόνων και αν είναι, την θέλουμε δίπλα μας πάντα παρούσα στη ζωή μας και όταν την χάνουμε προσπαθούμε με κάθε τρόπο να την κρατήσουμε κοντά μας μέσα από αναμνήσεις μικρές και μεγάλες, πικρές και γλυκές.

Στην κηδεία σου στο αγαπημένο μας χωριό Μοναστήρι, αν και χειμώνας, ήρθαν να σε αποχαιρετήσουν μανούλα μου όλοι οι χωριανοί και φίλοι αλλά και ο σεβαστός μας Πάτερ Αρσένιος, ο οποίος την λάμπρυνε με τα λόγια που σου αφιέρωσε.

Σε ήξερε καλά, γι' αυτό και κάποτε σε είχε αποκαλέσει «τριαντάφυλλο δίχως αγκάθια».

Τους ευχαριστώ όλους θερμότητα που συμμετείχαν στο βαρύ μας πένθος.

Ήσουν η μονάκριβη μανούλα μου που μου φώτιζες την ζωή και θα ζεις πάντα μέσα στις καρδιές μας και θα μας καθοδηγείς. Μας λείπεις τόσο πολύ.

Ας μας συντροφεύεις πάντα με την απέραντη αγάπη σου από εκεί ψηλά που βρίσκεσαι.

Αιωνία σου η μνήμη γλυκιά μου
και όμορφη μανούλα.

Υ.Γ. Προσφέρουμε στη μνήμη σου για το περιοδικό 50 ευρώ.

† ΜΑΡΘΑ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ

Στις 23 Φλεβάρη έφυγε ξαφνικά από τη ζωή η Μάρθα Παπαστεργίου από την

Οξυά Κόνιτσας.

Η Μάρθα γεννημένη το 1933, έφυγε μικρή από το χωριό της την εποχή του καταραμένου εμφύλιου, αφού γλύτωσε από την κοσμοχαλασιά που γινόταν με τους βομβαρδισμούς στα βουνά του χωριού της και βρέθηκε με τόσους άλλους στην Ουγγαρία όπου ζούσε μέχρι τώρα. Επισκεπτόταν το χωριό της που τόσο της έλειψε και υπεραγαπούσε.

Την είδαμε το περασμένο καλοκαίρι που το επισκέφτηκε για τελευταία φορά.

Ήταν «ζωντανός» άνθρωπος και συμμετείχε σε συλλόγους, συμπατριωτών στην ξενιτιά ως τις τελευταίες μέρες πριν πεθάνει.

Ας είναι ελαφρύ το ξένο χώμα που τη σκεπάζει.

Θα τη θυμούμαστε πάντα.

Σ.Τ.

† ΣΠΥΡΟΣ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ

Μετά από σύντομη αρρώστια έφυγε από τη ζωή ο Σπύρος Καλογήρου και κηδεύτηκε στο χωριό του Λεπτοκαρυά Θεσπρωτίας στις 26 Φλεβάρη.

Ο Σπύρος γεννήθηκε στη Λεπτοκαρυά το 1950. Ήταν απόφοιτος της Μαρασλείου Ακαδημίας και υπηρέτησε ως εκπαιδευτικός στη Θράκη και αργότερα στους Φιλιάτες δ/ντής του Δημ. Σχολείου.

Στην Κόνιτσα που υπηρέτησε τη στρατιωτική του θητεία γνώρισε τη φιλόλογο Ουρανία Πορφύρη την οποία και παντρεύτηκε και συνυπηρετούσαν στους Φιλιάτες.

Ευχάριστος στις παρέες ο Σπύρος, γνωρίστηκε με αρκετούς Κονιτσιώτες στην εδώ παραμονή του. Ανήσυχο πνεύμα, δεν περιοριζόταν στο εκπαιδευτικό λειτούργημα του σχολείου, αλλά είχε και ευαισθησίες προσφέροντας και στα κοινά. Δραστήριο μέλος του Πολιτιστικού Συλλόγου του χωριού του, συμμετείχε στη διοργάνωση των πολιτιστικών εκδηλώσεων και αλησμόνητη έμεινε στους χωριανούς και σε όσους την παρακολούθησαν, η θεατρική διασκευή από το εκδοθέν βιβλίο του «Ο Σιούλας η ιστορία ενός ηλίθιου» που παρουσιάστηκε από την ερασιτεχνική ομάδα του χωριού του με πρωταγωνιστή τον ίδιο, στις καλοκαιριάτικες εκδηλώσεις του Συλλόγου. Το ίδιο έργο προβλήθηκε και από τηλεοπτικό κανάλι των Γιαννίνων.

Ασχολήθηκε με την καταγραφή και ηχογράφηση των παραδοσιακών τραγουδιών της Θεσπρωτίας τα οποία κυκλοφόρησαν σε κασέτες και CD.

Διετέλεσε πρόεδρος του Δημ. Συμβουλίου Φιλιατών πριν από τον «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ». Ο Σπύρος πολλά θα μπορούσε να προσφέρει ακόμα στον τόπο του αλλά ο άπρονος χάρος του ' κοψε το νήμα της ζωής λίγα χρόνια μετά τη συνταξιοδότησή του.

Απλός στη ζωή του δε θέλησε και

μετά θάνατο μεγαλόστομους επικήδειους.

Αγαπητέ Σπύρο η μεγάλη προσέλευση των εκατοντάδων, χωριανών, φίλων και γνωστών, που σε συνόδεψαν και σε αποχαιρέτησαν στην αναχώρησή σου από τούτο τον κόσμο, δείχνει την αγάπη και την εκτίμηση που είχες στη ζωή σου, απ' όλους.

Αυτό ας παρηγορεί και την αγαπημένη σου οικογένεια, τη γυναίκα, τα παιδιά σου Άρη και Λένα καθώς και τις αδερφές σου.

Ας είναι ελαφρύ το χώμα της πατρικής γης που τόσο αγάπησες.

Θα σε θυμόμαστε πάντα.

Σ.Τ.

† ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΣ

Από το φίλο μου Μιχάλη Μαρτσέκη πληροφορήθηκα τον αιφνίδιο θάνατο του Δημήτρη, γιου του Αλέκου Παπαχρήστου από την Καστάνιανη. Η είδηση έπεσε σαν κεραυνός εν αιθρία.

Ο Δημήτρης ήταν μουσικολόγος και στην ηχογράφηση των δυο CD. με τίτλο «ταξιδεύοντας στα Μαστοροχώρια» με τη συμμετοχή και του πατέρα του, οργάνωσαν την όλη δημιουργία των CD. με τη χορωδία Μαστοροχωρίων και τη μουσική κομπανία του Κώστα Βέρδη. Τα CD. είχαν μεγάλη επιτυχία, κατά γενική ομολογία και θα συνεχίζαμε την προσπάθεια για άλλο παρόμοιο CD. με άλλα παραδοσιακά τοπικά τραγούδια.

«Όμως εσύ Δημήτρη έφυγες νωρίς

και ούτε του Βέρδη θ' ακούσεις τα κλαρίνα και βιολιά κι ούτε στα δέντρα και τους λόγγους θ' ακούσεις να λαλούν πουλιά. Εκεί που σου'λαχε νεώτατος να πας δε θα ακούσεις ανθρώπινη λαλιά στις μαύρης γης τα σπλάγχνα, το κορμί σου θα κείται βαθειά».

Δημήτρη, σε έκλαψαν πικρά οι χαροκαμένοι γονείς σου, όλοι οι συγχωριανοί σου Καστανιανίτες που σε συνόδεψαν στο νεκροταφείο της Καισαριανής, τα μέλη της χορωδίας και εκατοντάδες φίλοι και γνωστοί, αποχαιρετώντας σε με ένα γαρύφαλλο για να μοσχοβολάει το νεανικό κορμί σου.

Με Βαθιά λύπη συλλυπούμαι τους απαρνηγόρητους γονείς σου και ως βαθύς γνώστης της αρχαιοελληνικής σοφίας και θρησκείας, είμαι σίγουρος πως ο Δημήτρης που ήταν άδολος, έντιμος, ακέραιος λεβεντάνθρωπος στη ζωή, θα έχει την πρέπουσα θέση στη μεταθανάτια ζωή του...

Αιωνία σου η μνήμη Δημήτρη
ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΝΟΥΤΣΗΣ
(συγγραφέας,
ποιητής, οικονομολόγος)

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ

Το τεσσαροκονταήμερο μνημόσυνο του αιμνήστου Τάκη Γεωργάκη, του οποίου η κηδεία έγινε στο Ασημοχώρι την Παραμονή των Χριστουγέννων 2012 το έκανε η νύ-

φη του, χήρα του υιού του Παντελή και κουμπάρου μου, Φωτεινή Π. Γεωργάκη. Το μνημόσυνο το έκανε στην εκκλησία του Αγίου Ανδρέα στην Λαμπρινή, συνοικία των Αθηνών. Παρευρέθηκαν σχεδόν όλοι οι Ασημοχωρίτες που κατοικούν στην Αθήνα και την ευρύτερη περιφέρεια της Αττικής και άλλοι κοντοχωριανοί και συμπατριώτες φίλοι της οικογένειας Γεωργάκη. Το μνημόσυνο έγινε την Κυριακή 27 Ιανουαρίου 2013. Θερμά συλλυπητήρια στον υιόν του θανόντος και την οικογένειά του που βρίσκονται στη Καρλότα της Βορείου Καρολίνας Η.Π.Α. και στους εδώ στην Ελλάδα όλους ευρισκομένους συγγενείς του θανόντος. Αιωνία του η μνήμη.

Ο Κουμπάρος ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΝΟΥΤΣΗΣ

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Παρακαλούμε όσους μας στέλνουν νεκρολογίες, να περιορίζονται σε μια - μιάμιση σελίδα (το πολύ) για την οικονομία του χώρου.

Συνδρομές

	€		
Ευαγγελίδα Χρυσάνθη U.S.A. Δολ.	100	Μήτσης Κώστας Θεσ/νίκη	20
Κυρίτσης Γεωργ. Αυστραλία	30	Πασχάλη Αγνή Θεσ/νίκη	20
Πορφυριάδη Αφροδίτη Γαλλία	50	Αναγνωστόπουλος Βασ. Γιάννινα	20
Παπαευθυμίου Ευθύμιος Γερμανία	30	Τζιάλλας Γιάννης Γιάννινα	20
Elisal Eleni U.S.A.	30	Νικολακοπούλους Φρειδ. Γιάννινα	30
Μπακόλας Απόστ. U.S.A.	30	Κυριατζί Δέσποινα Γιάννινα	20
Μπακόλας Σωτ. U.S.A.	52	Κουντούρη Αικατερίνη Γιάννινα	15
Φουρτζής Νίκος Αυστραλία	50	Σκούφιας Δημοσθ. Γιάννινα	15
Σπύρου Γεωργία Γερμανία	30	Δάλλα Μαγδαληνή Γιάννινα	15
Φασουλη Στεφανία Τσεχία	30	Βάκαλος Αποστ. Γιάννινα	15
Κήτας Ευθύμιος Αθήνα	15	Μάνου Ελένη Γιάννινα	20
Καραγιάννη Χριστίνα Αθήνα	20	Στάγιος Γρηγ. Γιάννινα	20
Ζούκης Μαργαρίτης Αθήνα	20	Βαζούκη Κασσιανή Γιάννινα	15
Θεοδώρου Λάμπρος Αθήνα	20	Αδάμος Γεωργ. Γιάννινα	15
Ευαγγελίδα Ουρανία Αθήνα	15	Φασούλης Σωτ.	20
Ευαγγελίδα Σοφία Αθήνα	15	Κυρίτσης Ιωάν. Ρόδος	20
Νούτσος Γεωργ. Αθήνα	20	Κώτσικου Ευανθία Θεσπρωτικό	15
Σιούτη Ελευθερία Αθήνα	30	Χουλιάρης Σόλων. Καλαμάτα	50
Καραγιάννης Σπύρος Αθήνα	15	Σκούφιας Γεωργ. Πρέβεζα	15
Τζήμος Παναγ. Αθήνα	75	Πίσπας Θεόδ. Βέροια	15
Γιαϊλογλου Ιωάν.	20	Ράμος Ιωάν. Σέρρες	20
Μουρεχίδου Αικατ. Αθήνα	15	Τσιλίφης Ι. Αίγιο	20
Μψιακούλη Ανθή Αθήνα	40	Ευαγγελίδης Ανδρέας Κως	15
Ραπακούσιος Παν. Αθήνα	60	Μεσσής Αθαν. Κοκκινώγεια	15
Λέτσιος Γιάννης Αθήνα	20	Σακκα Πολυξένη Άμφισσα	50
Ζάνης Χρίστος Αθήνα	20	Βάτσικας Θεοδ. Αγρίνιο	30
Μακαρίου Αντιγόνη Αθήνα	20	Τσίτσος Γεωργ. Πάτρα	30
Παπαδιαμάντης Κων. Αθήνα	50	Λυμπερόπουλος Νικ. Εύβοια	20
Μπακόλας Χρήστος Αθήνα	15	Πηγαδά Χαρίκλεια Λαμία	15
Κοροβέση Βάσω Αθήνα	20	Ντίνης Αλεξ. Κέρκυρα	15
Γεωργιάδου Αγγελική Αθήνα	30	Ζιώγας Αντ. Πολύγυρος	20
Σδούκου Μαρία Αθήνα	20	Μήτση Μαριάνθη Αλεξάνδρεια	20
Βανδέρα Αμαλία Θεσ/νίκη	30	Σπύρου Ελένη Αίγιο	30
Παπανώτη Ανδρομάχη Θεσ/νίκη	60	Καρράς Γρηγ. Πειραιάς	30
Μπετζούνης Σταύρος Θεσ/νίκη	20	Λάππα Γεωργία Κόνιτσα	15
Γκούντας Πασχ. Θεσ/νίκη	15	Ντεντοπούλου Χριστίνα Κόνιτσα	15
Μπίλης Νίκος Θεσ/νίκη	20	Γαϊτανίδα Ελευθερία Κόνιτσα	15
Ντίνη Ελπινίκη Θεσ/νίκη	20	Γκούμας Κων. Κόνιτσα	15
Μήτση Σεβαστή Θεσ/νίκη	20	Πηγαδάς Αναστ. Κόνιτσα	15
		Χατζημελετίου Φρειδ. Κόνιτσα	20
		Ιερ. Νάκος Αποστ. Κόνιτσα	20
		Ιερ. Παντσούλης Σπύρος	20
		Σπανός Π. Γεωργ. Κόνιτσα	20

Γκόγκος Κων/νος Κόνιτσα	20	Καφετζής Δημ. Κόνιτσα	20
Αλεξάνδρου Γιάννης Κόνιτσα	15	Θεοδώρου Άννα Κόνιτσα	20
Τρομπούκης Δημ. Κόνιτσα	20	Στεφάνου Δημ. Κόνιτσα	15
Ζδράβος Σπύρος Κόνιτσα	20	Ευαγγελίδης Ευαγγ. Κόνιτσα	15
Γκότζος Πέτρος Κόνιτσα	15	Κρυστάλλης Σταύρος Κόνιτσα	60
Τσούκα Φρόσω Κόνιτσα	15	Βλάχου Αθηνά Κόνιτσα	15
Βαδάσης Π.	20	Γκιοξάρη Δήμητρα Κόνιτσα	15
Λάππας Δημ. Ηλιόρραχη	20	Μήτσικα Δήμητρα Κόνιτσα	20
Ιερ. Μόκας Κων/νος Φούρκα	20	Τζινέρης Παντελής Κόνιτσα	15
Περώνης Ιωάννης Πρυσόγιαννη	15	Πάντος Χαρίσης Κόνιτσα	15
Ντίνης Παναγ. Θεοτόκος	15	Μπούσμπουλας Βάσ. Κόνιτσα	30
Παπαχαρίση Όλγα Νικάνορας	60	Λούδας Κώστας Κόνιτσα	15
Βατζούκας Θωμάς Νικάνορας	20	Σπανού Αποστολία Κόνιτσα	15
Κατής Αθαν. Κόνιτσα	20	Κίτσιος Δημ. Κόνιτσα	40
Κυρίσης Κων. Κόνιτσα	15	Λασπονίκος Χρ. Καβάσιλα	15
Κορέτση Όλγα Κόνιτσα	15	Πορφυριάδης Δημ. Εξοχή	20
Μπούνας Ευαγγ. Κόνιτσα	30	Χρησιδίη Ειρήνη Αηδονοχώρι	15
Κήτας Θεόδωρος Κόνιτσα	15	Κίτσιου Ευδοκία Πηγή	15
Αντωνίου Νικ. Κόνιτσα	15	Κεφάλας Χαραλ. Πηγή	15
ΚΑΠΗ Κόνιτσας	15	Ντάκουλα Θεοδώρα Θεοτόκος	15
Νίκου Χρήστος Κόνιτσα	15	Μούσιος Χαραλ. Λαγκάδα	15
Γκίκα Ροδούλα Κόνιτσα	45	Ράπτη Αικατ. Δίστρατο	15
Γκίκα Χάιδω Κόνιτσα	15	Γρέντζιος Γεωργ. Παλαιοσέλι	15
Κήτας Γεώργ. Κόνιτσα	15	Μπακόλας Θεοφ. Νικάνορας	15
Δέρβος Ιωαν. Κόνιτσα	15	Οικονόμου Ευαγγ. Δίστρατο	20
Πορφυρίου Παναγιώτα Κόνιτσα	15	Κουρτίνος Σ. Βασ. Παλαιοσέλλι	30
Γέγιος Παναγ. Κόνιτσα	15	Σπανός Χ. Βασ. Πηγή	15
Τσινασλάν Αποστ. Κόνιτσα	75	Κουρτίνος Α. Στεργ. Παλαιοσέλλι	20
Γκατζούνη Νίκη Κόνιτσα	20	Γούρης Στεφ. Ελεύθερο	15
Μαλάμης Σωτ. Κόνιτσα	15	Παπασπύρου Βασ. Αετόπετρα	20
Πορφύρης Ευαγγ. Κόνιτσα	15	Πίσπας Δημ. Δίστρατο	20
Ιερ. Καλλιντέρης Χρ. Κόνιτσα	15	Καλλιντέρης Αχιλ. Αετόπετρα	20
Κολόκας Γεωρ. Κόνιτσα	15	Κολόκας Δημ. Αετόπετρα	15
Χατζηρούμπης Ιορδ. Κόνιτσα	20	Καρράς Νίκος Ηλιόρραχη	30
Κατσιλής Ευαγγ. Κόνιτσα	15	Αντωνίου Ευ. Κόνιτσα	30
Βλάχος Γρηγόρης Κόνιτσα	20	Βαζούκης Θωμάς Νικάνορας	20
Ζαχαράκη Ευανθία Κόνιτσα	15	Κοτσιάφτης Ευ. Μάζι	15

**Φίλε του περιοδικού μας για θυμήσου,
έστειλες τη συνδρομή σου;**

